

UCHWAŁA Nr XXXV/217/2017
Rady Miejskiej w Wąchocku
z dnia 27 października 2017 r.

w sprawie **przyjęcia Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Wąchock na lata 2017-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt. 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 1875)

Rada Miejska w Wąchocku uchwala, co następuje:

§ 1

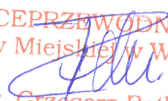
Uchwala się „**Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Wąchock na lata 2017-2023**” w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wąchock.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Wąchocku

inż. Grzegorz Retkowski

Uzasadnienie

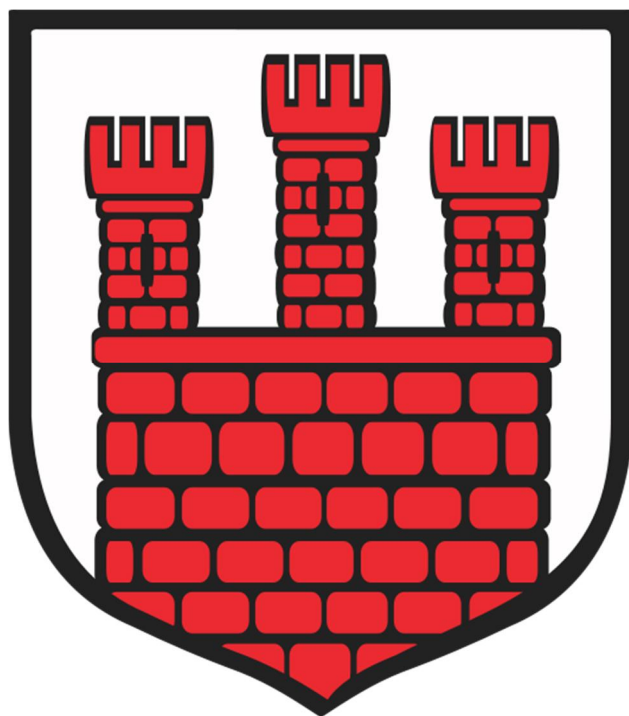
Program Rewitalizacji jest dokumentem wyznaczającym cele i kierunki kompleksowej odnowy obszarów kryzysowych na terenie Miasta i Gminy Wąchock na płaszczyznach: gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, środowiskowej, technicznej i społecznej. Kompleksowość działań rewitalizacyjnych ma na celu zapewnienie rozwoju zdegradowanych obszarów wymagających odnowienia.

Program Rewitalizacji umożliwia władzom samorządowym oraz innym uprawnionym beneficjentom pozyskać środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 na działania o charakterze wielowymiarowej rewitalizacji.

Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Wąchock uwzględnia m.in. zmianę krajowych, regionalnych oraz lokalnych dokumentów strategicznych oraz propozycje mieszkańców.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1405) Gmina Wąchock wystąpiła do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach oraz do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach o uzgodnienie konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Obie instytucje uzgodniły brak konieczności sporządzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Programu Rewitalizacji (Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach pismem z dnia 20.09.2017 r. znak: NZ.9022.5.135.2017; Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach pismem z dnia 02.10.2017 r. znak: WPN-II.410.157.2017.MK).

WICEPRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Wąchocku
inż. Grzegorz Retkowski

Program Rewitalizacji
Miasta i Gminy
Wąchock
na lata 2017-2023

Październik 2017

Spis treści

1 Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy	8
2 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych służąca wyznaczeniu granic obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji	15
3 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	68
4 Szczegółowa diagnoza podobszarów rewitalizacji oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	72
5 Zasięg przestrzenny obszaru/podobszarów rewitalizacyjnych	93
6 Wizja podobszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)	97
7 Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk	98
8 Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	101
Kluczowe przedsięwzięcia do powodzenia procesu rewitalizacji – podobszar nr 1	101
Kluczowe przedsięwzięcia do powodzenia procesu rewitalizacji – podobszar nr 2	117
Kluczowe przedsięwzięcia do powodzenia procesu rewitalizacji – podobszar nr 3	124
9 Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową	130
część miasta Wąchock – podobszar rewitalizacji nr 1	130
część sołectwa Parszów – podobszar rewitalizacji nr 2	135
część sołectwa Wielka Wieś – podobszar rewitalizacji nr 3	138
10 Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji	142
11 Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, wraz z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł	147
Lista projektów podstawowych i uzupełniających – podobszar rewitalizacji nr 1 część miasta Wąchock	147
Lista projektów podstawowych i uzupełniających – podobszar rewitalizacji nr 2	155
Lista projektów podstawowych i uzupełniających – podobszar rewitalizacji nr 3	161
12 Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	166
13 System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji	169
14 System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu	173
Spis tabel	177
Spis map	178

Opracowano na podstawie Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016) z dnia 2 sierpnia 2016r.

Dokument przygotowany przez firmę:

GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Ul. Targowa 18, 25-520 Kielce
IV piętro, pokoje 409a, 410/410a
Tel. fax. 41 343 01 23
e-mail: biuro@grackowskidotacje.pl
www.grackowskidotacje.pl

Zamawiający:

Gmina Wąchock
ul. Wielkowiejska 1
27-215 Wąchock
tel. 41-27-36-130
fax. 41-27-36-159
e-mail: sekretariat@wachock.pl

przy wsparciu Zespołu ds. rewitalizacji powołanym zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Wąchock nr 63/2017 z dnia 17 lipca 2017r. w składzie:

1. Sebastian Staniszewski – przewodnicząca Zespołu,
2. Jacek Lankof - Zastępca Przewodniczącego
3. Anna Gębura - Członek
4. Michał Markowski - Członek

oraz Komitetu Rewitalizacji Miasta i Gminy Wąchock powołanym nr 61/2017 z dnia 23 sierpnia 2017r. w składzie:

1. Anna Fiślak – przedstawiciel środowiska organizacji pozarządowych i dziedzictwa kulturowego
2. Marian Suszał – przedstawiciel środowiska kultury
3. Dorota Janas – przedstawiciel środowiska oświaty i edukacji
4. Leszek Prostać - przedstawiciel przedsiębiorców,
5. Adrian Malinowski - przedstawiciel Rady Gminy
6. Barbara Derlatka - przedstawiciel Urzędu Miasta

Wyjaśnienie podstawowych pojęć i terminów związanych z rewitalizacją

W niniejszym Programie pojawiają się liczne terminy specjalistyczne, np. związane z polityką społeczną, wymagające zdefiniowania. W ramach procesu rewitalizacji przyjmuje się, że wymienione poniżej terminy będą używane w opisanym znaczeniu.

BEZDOMNOŚĆ - to kryzysowy stan egzystencji osoby nieposiadającej faktycznego miejsca zamieszkania.

BEZROBOCIE - polega na tym, że osoba zdolna do pracy, aktywnie poszukująca jej i faktycznie gotowa do jej podjęcia nie znajduje zatrudnienia. Bezrobocie rejestrowane natomiast, to formalny stan wpisania kogoś do rejestru prowadzonego przez Powiatowy Urząd Pracy.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ - według Europejskiego Forum Niepełnosprawności osobą niepełnosprawną jest jednostka w pełni swoich praw, znajdująca się w sytuacji upośledzającej ją na skutek barier środowiskowych, ekonomicznych i społecznych, których z powodu występujących u niej uszkodzeń nie może przezwyciężyć w taki sposób, jak inni ludzie.

INTEGRACJA SPOŁECZNA - z punktu widzenia jednostki, proces jej włączania społecznego, przełamywania jej wykluczenia. Z punktu widzenia społeczeństwa – proces budowania spójności społecznej.

KAPITAŁ SPOŁECZNY - termin z pogranicza ekonomii i socjologii, oznaczający kapitał (jako element procesu produkcji i życia w zorganizowanym społeczeństwie), którego wartość opiera się na wzajemnych relacjach społecznych i zaufaniu jednostek, które dzięki niemu mogą osiągać więcej korzyści (z ekonomicznego i społecznego punktu widzenia).

MARGINALIZACJA - wykluczenie z udziału w życiu społecznym jednostek, grup społecznych lub w ujęciu globalnym społeczeństw w stosunku do ich otoczenia społecznego. Wykluczenie społeczne może odnosić się do procesu wykluczania jednostek i grup albo do stanu wykluczenia.

Wykluczenie jest rozumiane jako niemożliwość bycia uczestnikiem ważnych społecznie aspektów życia społecznego, jak gospodarcze, polityczne czy kulturowe. Skutkiem marginalizacji (procesu) jest wykluczenie społeczne (stan).

OBSZAR ZDEGRADOWANY - obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, w przypadku występowania na nim ponadto, co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów, jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej, jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej, jakości terenów publicznych, lub

- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

OBSZAR REWITALIZACJI- obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

REWITALIZACJA - to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji.

*****

Idea rewitalizacji polega na pobudzeniu rozwoju gospodarczego, zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej zdegradowanego obszaru jak również na przeprowadzeniu inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej. Kompleksowość planowanych do przeprowadzenia projektów stanowi klucz do faktycznego i długotrwałego wyjścia wyznaczonego obszaru z sytuacji kryzysowej.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów w tym także kulturowych.

Gmina przygotowuje, koordynuje i tworzy warunki do prowadzenia rewitalizacji, ale rewitalizacja prowadzona jest przez wielu interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze;
- mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- organy władzy publicznej;
- inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez szeroki i otwarty katalog interesariuszy ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych)¹.

---

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Warszawa, 3 lipca 2015 r.

Gmina Wąchock leży w północno - wschodniej części województwa świętokrzyskiego, na północnych obrzeżach Gór Świętokrzyskich i w zachodniej części powiatu starachowickiego w dolinie rzeki Kamiennej.

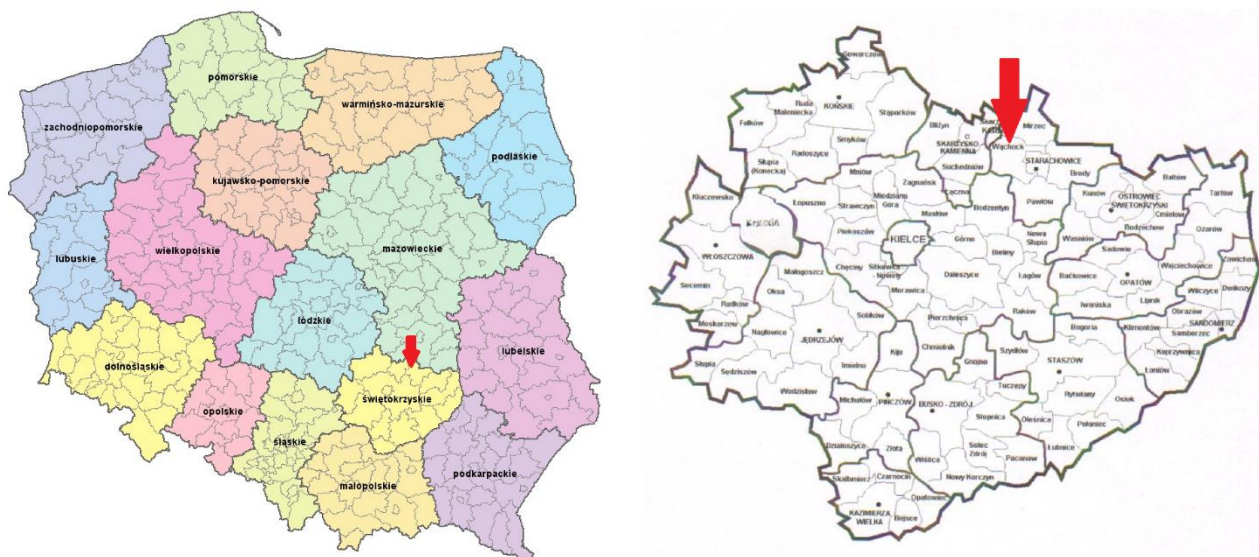
Wąchock oddalony jest o 6 km od Starachowic i 12 km od Skarżyska Kamiennej. Przez miasto przebiega elektryczna linia kolejowa: Skarżysko Kamienna - Ostrowiec Świętokrzyski oraz droga krajowa DK 42 z Kamiennej koło Namysłowa do Rudnika koło Starachowic, na której leżą takie większe miejscowości jak Kluczbork, Radomsko, Końskie, Stąporków, Skarżysko-Kamienna, Starachowice.

Z Wąchocka wychodzą także drogi lokalne do Radomia (przez Mirzec), do Skarżyska-Kamiennej (przez Marcinków) i do Bodzentyna (przez Rataje).

Wąchock położony jest na jurajskich tworach geologicznych północnego obrzeża Gór Świętokrzyskich. Leży on w malowniczym krajobrazie górnego biegu rzeki Kamiennej. Dolina rzeczna rozdziela: jurajskie utwory Przedgórze Łżeckiego, pokryte lasami łżeckimi i triasowe pokłady południowo-wschodniej części Płaskowzgórza Suchedniowskiego, porośnięte lasami siekierzyńskimi wchodzącymi w skład Puszczy Świętokrzyskiej. Dolina rzeki Kamiennej, której część znajduje się na terenie miasta jest północną granicą Sieradowickiego Parku Krajobrazowego.

Teren gminy obejmuje miasto Wąchock będące siedzibą władz samorządowych i pięć sołectw: Marcinków, Parszów, Rataje, Węglów i Wielką Wieś. Miasto i gmina zajmuje 8 182 ha (z tego miasto 1601 ha) i stanowi to 15,5 % powierzchni Powiatu Starachowickiego.

Mapa nr 1 Lokalizacja Gminy Wąchock na tle Polski i województwa świętokrzyskiego

Źródło: opracowanie własne

1 Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

Program Rewitalizacji Gminy Wąchock na lata 2017-2023 nie jest jedynym opracowaniem, które dotyczy planowania strategicznego w gminie. Samorząd posiada kilka innych dokumentów dotyczących różnych sfer rozwoju określających sposoby, które mają sprzyjać ich osiągnięciu. Zatem ważnym elementem jest umiejętne współgranie tych opracowań ze sobą. Wzajemna komplementarność *Programu Rewitalizacji* z innymi dokumentami strategicznymi zarówno lokalnymi jak i ponadlokalnymi ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo zwiększa jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji. *Program Rewitalizacji* jest powiązany z niżej wymienionymi dokumentami strategicznymi gminy (poz.1-2), powiatu (poz. 3-4), województwa (poz. 5), kraju (poz.6-10) oraz Unii Europejskiej (poz. 11):

1. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Wąchock,
2. Plan Odnowy Miejscowości Wąchock na lata 2009 – 2018,
3. Strategia Rozwoju Powiatu Starachowickiego na lata 2014-2020,
4. Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie starachowickim na lata 2016-2022,
5. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020,
6. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie,
7. Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020,
8. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
9. Krajowa Polityka Miejska 2023,
10. Narodowy Program Rewitalizacji 2022 (założenia),
11. EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,

1 Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Wąchock

Celem planu gospodarki niskoemisyjnej jest obniżenie emisji gazów cieplarnianych. Program rewitalizacji wpisuje się w cele [str. 17-18]:

1. wymiana oświetlenia na energooszczędne i bardziej przyjazne dla środowiska naturalnego
2. termomodernizacja budynków użyteczności publicznych
3. montaż instalacji fotowoltaicznych
4. budowa połączeń infrastruktury drogowej w celu zmniejszenia czasu dojazdu pojazdów do miejsc przeznaczenia oraz ścieżek rowerowych.

2 Plan Odnowy Miejscowości Wąchock na lata 2009 – 2018

Program rewitalizacji wpisuje się w Gminy program jakim jest Plan Odnowy Miejscowości Wąchock na lata 2009-2018. Dokument jest spójny z następującymi celami strategicznymi [str. 45]:

Cel strategiczny 1- Poprawa standardu życia mieszkańców Wąchocka

1. Remont i uzupełnienie oświetlenia ulicznego,
2. Budowa i remont dróg gminnych i ciągów pieszych
3. Powstanie ścieżek rowerowych

3 Strategia Rozwoju Powiatu Starachowickiego na lata 2014-2020,

Proces rewitalizacji Gminy Wąchock wpisuje się w następujące cele strategiczne i operacyjne Strategii Powiatu Starachowickiego:

CEL STRATEGICZNY NR 1 ROZWÓJ GOSPODARCZY, CZYLI PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ PRZED W SZYSTKIM

Cel operacyjny 1.1 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości

Cel operacyjny 1.2 Promocja wizerunku powiatu

CEL STRATEGICZNY NR 2 INFRASTRUKTURALNY ROZWÓJ KLUCZEM DO WZROSTU GOSPODARCZEGO I POPRAWY ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Cel operacyjny 2.3 Podniesienie jakości kształcenia

Cel operacyjny 2.5 Rozbudowa i modernizacja bazy sportowo- rekreacyjnej

CEL STRATEGICZNY NR 3 DOSTĘPNOŚĆ WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH DLA MIESZKAŃCÓW
WARUNKIEM ROZWOJU

Cel operacyjny 3.2 Rozwój infrastruktury publicznej i usług służących osobom niepełnosprawnym

Cel operacyjny 3.4 Edukacja kluczem do rozwoju powiatu

Cel operacyjny 3.5 Rozszerzenie oferty kulturalnej powiatu

4 Strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie starachowickim na lata 2016-2022,

Wizja powiatu: „Powiat Starachowicki obszarem o dużej atrakcyjności społecznej i aktywności obywatelskiej, bezpiecznym miejscem zamieszkania, pracy i edukacji, ze sprawnym i zintegrowanym systemem wsparcia dla mieszkańców”, zaś jego misją jest „Powiat Starachowicki dąży do poprawy warunków życiowych mieszkańców poprzez wsparcie rodziny, mieszkańców w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym i kształtowanie warunków zrównoważonego rozwoju” (s. 65). Proces rewitalizacji Gminy Wąchock wpisuje się w następujące cele strategiczne i operacyjne Strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Starachowickiego:

W sferze społecznej Powiat planuje poprawić warunki i jakość życia mieszkańców Powiatu Starachowickiego (s. 75). Cele operacyjne, które wpisują się w rewitalizację Gminy Wąchock w tj.

1 Cel operacyjny nr 3 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

2 Cel operacyjny nr 9 Rozwój ekonomii społecznej

3 Cel operacyjny nr 10 Aktywizacja osób bezrobotnych

Mapa nr 2: Gmina Wąchock na tle Powiatu Starachowickiego

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku

5 Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020

Aktualizacja Strategii Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 została przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego nr XXXIII/589/13 z dnia 16 lipca 2013r. Strategia jest najważniejszym dokumentem na poziomie regionalnym który określa kierunki rozwoju województwa świętokrzyskiego na najbliższe lata.

Rewitalizacja Gminy Wąchock wpisuje się w następujące cele strategiczne/szczegółowe

Cel strategiczny 1: Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej (s. 31-32)

1.2 Poprawa infrastruktury społecznej i usług publicznych, czyli wzrost kapitału społecznego, wsparcie zatrudnienia i wyższa jakość życia w regionie.

Działania w tym obszarze koncentrują się w dużej mierze na poprawie jakości i dostępności usług społecznych, poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną (edukacyjną, zdrowia, pomocy społecznej, kultury). Realizacja powyższego celu winna obejmować m.in.

- wspieranie zatrudnienia, wyłączenia społecznego i zwalczania ubóstwa;
- usprawnienie materialne i organizacyjne takich instytucji jak m.in.: szpitale, sanatoria, jednostki organizacyjne pomocy i integracji społecznej, szkoły, przedszkola, obiekty kultury, obiekty sportowe, instytucje administracji publicznej, organizacje pozarządowe;
- tworzenie na poziomie regionalnym i lokalnym systemowych rozwiązań, wzmacniających więzi społeczne mieszkańców oraz umożliwiających likwidację barier dla społecznej i obywatelskiej aktywności mieszkańców (szczególnie młodzieży);

W ramach rewitalizacji gmina planuje zadania, które przyczynia się do zwiększenia dostępu do infrastruktury kulturalnej, edukacyjnej (modernizacja szkół), zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych (modernizacja Ośrodka Zdrowia, wdrożenie programów profilaktycznych).

Cel strategiczny 5: Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich. 5.1 Rozwój usług publicznych. Wg Strategii Rozwoju Województwa realizacja tego celu powinna obejmować rozwój usług publicznych (s. 40-41), w tym:

- poprawę dostępności i jakości opieki medycznej na terenach wiejskich (w ramach procesu rewitalizacji zakładana jest modernizacja oraz doposażenie Ośrodka Zdrowia)
- zwiększenie dostępności i jakości usług edukacyjnych (w tym edukacji przedszkolnej) – gmina planuje modernizację obiektów szkolnych oraz ich doposażenie.

Cel strategiczny 5 jest także realizowany poprzez rozwój funkcji pozarolniczych, tj. m.in.:

- rozwój agroturystyki, która w przypadku województwa świętokrzyskiego jest jednym z wiodących turystycznych obszarów produktowych, stwarzających możliwości zwiększenia dochodów społeczności lokalnej,
- wsparcie przekwalifikowania siły roboczej pod kątem wymogów gospodarki i rynku pracy;
- wsparcie inwestycji w odnawialne źródła energii, w szczególności wykorzystujących biomasę.

W/w działania są także ujęte w Programie Rewitalizacji dla Gminy Wąchock.

Cel strategiczny 6. Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu

6.1 Energia versus emisja, czyli próba rozwiązania dylematu, jak nie szkodzić jednocześnie środowisku i gospodarce. Realizacja powyższego celu winna obejmować m.in.

- promocję i wspieranie znacznie szerszego niż dotychczas wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE), jako istotnego elementu dywersyfikacji źródeł energii oraz budownictwa energooszczędnego.

Gmina w ramach zadań rewitalizacyjnych zamierza m.in. zmodernizować obiekty szkolne i zainstalować na nich instalacje OZE.

Mapa nr 3 Gmina Wąchock na tle Województwa Świętokrzyskiego

Źródło: opracowanie własne

6 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Najważniejszym celem Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego jest wykorzystanie specyficznych atutów (tzw. potencjałów rozwojowych), które ma każdy obszar Polski, dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności.

Chodzi o politykę rozwoju „szytą na miarę” konkretnej części naszego kraju. Strategia mówi o tym, że „środki na rozwój trzeba inwestować tak, by wspierały mocne strony danego obszaru, dawały szansę na wzrost gospodarczy i większe zatrudnienie oraz niwelowały różnice w poziomie rozwoju”.

Strategia wyznacza też trzy cele szczegółowe. Dotyczą one:

- wzrostu konkurencyjności regionów (chodzi o rozwijanie potencjałów największych miast i otaczających je gmin oraz tworzenie warunków do korzystania z tego rozwoju przez pozostałe obszary).
- niwelowania różnic w rozwoju poszczególnych obszarów kraju (chodzi szczególnie o obszary wiejskie o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług, miasta, które tracą dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze, np. niektóre były stolice województw, obszary przygraniczne czy te części Polski, które nie mają nowoczesnej sieci drogowej czy kolejowej),
- sprawnego zarządzania polityką rozwoju (m.in. większa rola województw w prowadzeniu polityki rozwoju, nowe narzędzia polityki regionalnej – kontrakty terytorialne, obserwatoria terytorialne, krajowe i regionalne fora terytorialne).

Program Rewitalizacji dąży do wzrostu konkurencyjności Gminy poprzez wykorzystanie jej potencjałów, zmniejszając w ten sposób różnice w rozwoju pomiędzy obszarami wiejskimi a miejskimi.

7 Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

Wytyczne wskazują warunki i sposoby zapewnienia komplementarności interwencji dla projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych z funduszy EFRR, EFS i FS w ramach różnych celów tematycznych, priorytetów inwestycyjnych, zarówno w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, jak i Krajowego Programu Operacyjnego.

Podstawowym celem Wytycznych jest ujednolicenie warunków i procedur wdrażania programów operacyjnych na lata 2014-2020 w zakresie projektów realizujących cele rewitalizacji. Dokumentem odniesienia dla Wytycznych jest Umowa Partnerstwa, która formułuje wyzwania związane z zapewnieniem warunków dla właściwej rewitalizacji, tj. zintegrowanego, kompleksowego oraz przygotowanego i prowadzonego z uwzględnieniem realnej partycypacji społecznej przeciwdziałania procesom degradacji obszarów dotkniętych kryzysem.

Niniejszy Program Rewitalizacji jest opracowany z uwzględnieniem przedmiotowych wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

8 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest najważniejszym dokumentem strategicznym w kwestii zagospodarowania przestrzennego kraju. Został on stworzony w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania jego przestrzeni. Dokument zawiera cele i kierunki działań służące takiemu planowaniu przestrzennemu, który pozwoli na wzrost społeczno-gospodarczy państwa. Cele określone w dokumencie to:

1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającego spójności.
2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystywanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
5. Zwiększanie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.
6. Przywrócenie i utrwalanie ładu przestrzennego.

Wdrożenie działań przewidzianych w Programie Rewitalizacji Gminy Wąchock wpisuje się w powyższe cele.

9 Krajowa Polityka Miejska 2023

Choć sam dokument koncentruje się na rozwoju miast, można znaleźć w nim wiele inspirujących wskazówek, które zostały także uwzględnione w niniejszym dokumencie. Warto zwrócić uwagę, że Krajowa Polityka Miejska bierze pod uwagę następujące wątki tematyczne:

- kształtowanie przestrzeni,
- partycypacja publiczna,
- transport i mobilność miejska,
- niskoemisyjność i efektywność energetyczna,

- rewitalizacja,
- polityka inwestycyjna,
- rozwój gospodarczy,
- ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu,
- demografia,
- zarządzanie obszarami miejskimi.

Program Rewitalizacji jako dokument planistyczny i strategiczny wpisuje się w cel strategiczny Polityki Miejskiej tj. „wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców” (s. 12). Jednym z najważniejszych elementów branych pod uwagę w rozwoju wg Krajowej Polityki Miejskiej jest właśnie jakość życia mieszkańców.

„(...) jest ona pochodną szeregu czynników ją determinujących, w tym także zrównoważonego rozwoju miasta oferującego wysokiej jakości miejsca pracy. Patrząc z tej samej perspektywy na całość Krajowej Polityki Miejskiej należy stwierdzić, że każde podejmowane działanie, tak z poziomu centralnego, jak i z poziomu poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego (a szczególnie władz miejskich) należy rozpatrywać i oceniać przez pryzmat potrzeb człowieka i jakości jego życia” (s. 15).

Program Rewitalizacji Gminy Wąchock dąży do tworzenia nowych lepszych miejsc pracy, a także niweluje chaos wizualny i wpływa na poprawę estetyki gminy, zwłaszcza terenów rewitalizacji. Wszelkie działania ujęte w Programie mają na celu podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy, w szczególności osób zamieszkujących podobszary rewitalizacji.

10 Narodowy Program Rewitalizacji 2022 (założenia)

Jak czytamy w dokumencie (s. 2):

„Myślą przewodnią Narodowego Planu Rewitalizacji ma być zapewnienie mu możliwie powszechnego charakteru tak, aby jak najszersze grono obywateli i podmiotów mogło się utożsamiać z ideą naprawy środowiska miejskiego i włączać się lub podejmować z własnej inicjatywy działania w tym zakresie”.

Niniejszy Program Rewitalizacji wpisuje się rozumienie rewitalizacji wskazanej w założeniach do Narodowego Programu Rewitalizacji „nie jedynie jako modernizacji w wymiarze infrastrukturalnym (i to dotychczas często punktowej i nieco przypadkowej), ale jako zespołu działań prowadzonych kompleksowo, wielowymiarowo, skoordynowanych i skoncentrowanych tematycznie i terytorialnie w celu osiągnięcia założonych przemian w obszarach kryzysowych” (s.3).

Zapewniamy także udział mieszkańców gminy Wąchock, zwłaszcza podobszarów zdegradowanych, w procesie uspołecznienia procesu rewitalizacji (powołano Zespół ds. rewitalizacji w Urzędzie Gminy oraz Komitet rewitalizacyjny).

11 EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjanego włączeniu społecznemu

Strategia ta jest nową długookresową strategią rozwoju Unii Europejskiej na lata 2010-2020. Strategia „Europa 2020” zastąpiła realizowaną w latach 2000-2010 Strategię Lizbońską i jest próbą odpowiedzi na słabości europejskiej gospodarki, które ujawniły się szczególnie podczas ostatniego kryzysu. Jak czytamy w dokumencie (s. 12):

„U podstaw strategii Europa 2020 powinny leżeć trzy priorytety:

- rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów,
- bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną”.

W ramach Programu Rewitalizacji podejmujemy szereg działań wpisujących się w Strategię „EUROPA 2020”, tj. m.in.:

- pobudzenie rozwoju gospodarczego,

- wspieramy kształcenie i uczenie się przez całe życie,
- przeciwdziałanie zmianom klimatu m.in. utylizacja azbestu.

2 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych służąca wyznaczeniu granic obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji

Streszczenie diagnozy

1. Diagnoza wskazuje podział gminy na jednostki struktury wewnętrznej

a) Sposób wyznaczenie jednostek planistycznych służących badaniu zróżnicowania wewnątrzgminnego i uzasadniono metodę podziału

W diagnozie podstawową jednostką planistyczną są jednostki pomocnicze gminy tj.:

- sołectwo,
- miasto.

b) Przestrzenne zróżnicowanie diagnozowanych zjawisk

W diagnozie dokonano analizy problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, technicznych i funkcjonalno-przestrzennych występujących na terenie wszystkich sołectw/miasta.

c) Diagnoza dotyczy całej gminy, w tym obszarów niezamieszkałych i przemysłowych

Diagnozie zostały poddane całe jednostki pomocnicze, w tym terenie niezamieszkałe. Obszary przemysłowe zostały przedstawione w dalszej części diagnozy.

2. Diagnoza gminy zawiera analizę sfery społecznej

a) diagnoza zawiera analizę (ilościową i jakościową) zjawisk społecznych

Analizując sferę społeczną wzięto m.in. pod uwagę w szczególności dane dot. bezrobocia, ubóstwa, niskiego poziomu edukacji, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

b) diagnoza wykazuje niekorzystny poziom mierników poszczególnych zjawisk

Diagnoza pokazuje trendy zachodzące w sferze społecznej np. analizy demograficzne, wzrost/spadek przestępczości, itp.

c) diagnoza identyfikuje czynniki powodujące sytuację kryzysową w sferze społecznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegające analizie

Diagnoza porównuje ze sobą poszczególne jednostki pomocnicze gminy i w ten sposób określa skalę potrzeb społecznych.

d) diagnoza definiuje główne problemy w sferze społecznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających analizie

Główne problemy społeczne określono na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku. W zakresie korzystania z zasiłków należy zauważyć, że najczęściej rodzin skorzystało z tytułu ubóstwa i bezrobocia.

Tabela 1 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy MGOPS w latach 2013-2016

Wyszczególnienie	2013		2014		2015		2016	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Bezrobocie	156	471	137	409	119	353	126	327
Ubóstwo	31	69	177	264	128	300	139	302
Niepełnosprawność	74	154	82	174	81	169	91	183
Długotrwała lub ciężka choroba	21	50	24	64	28	66	22	52
Przemoc	0	0	0	0	1	5	0	0
Bezradność w sprawach	34	138	28	121	27	121	24	100
opiekuńczo-wychowawczych								
w tym: rodziny niepełne, rodziny wielodzietne								
Trudności po opuszczeniu zakładów karnych	0	0	3	6	0	0	1	1
Alkoholizm	7	17	14	22	10	12	13	18
Sytuacja kryzysowa	1	1	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	0	0	0	0	2	5	1	4

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku

3. Diagnoza zawiera analizę sfery gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej
- a) diagnoza zawiera analizę (ilościową i jakościową) zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych

Przedstawiono w dalszej części diagnozy analizę ilościową i jakościową w podziale na jednostki pomocnicze i porównano je w zakresie stopnia przedsiębiorczości, kondycji lokalnych firm, azbestu pozostającego do utylizacji na terenie poszczególnych sołectw/miasta, dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, itd.

- b) diagnoza identyfikuje czynniki powodujące sytuację kryzysową w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających analizie.

Czynnikami tymi są:

- niewystarczające środki finansowe na realizację zadań samorządowych,
- starzenie się społeczeństwa,
- mała liczba firm na lokalnym rynku,
- niska świadomość społeczna.

- c) diagnoza definiuje główne problemy w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających analizie.

Główne problemy na terenie gminy:

- bezrobocie,
- ubóstwo,
- niepełnosprawność,
- wysoka przestępczość,
- niska przedsiębiorczość,
- słaba kondycja lokalnych firm,
- mała liczba miejsc pracy na lokalnym rynku,
- słaba aktywność organizacji pozarządowych,
- niewystarczający dostęp do wysokiej jakości infrastruktury sportowej, rekreacyjnych, zdrowotnej, edukacyjnej, kulturalnej,

4. Diagnoza pozwala na wskazania delimitacji obszaru zdegradowanego

Obszary zdegradowane wskazują na występowanie na ich terenie problemów w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających diagnozie.

5. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wyznaczono trzy podobszary rewitalizacji

- W Programie obszar rewitalizacji tworzą:
  - podobszar 1 centrum miasta Wąchock,
  - podobszar 2 część miejscowości Parszów,
  - podobszar 3 część miejscowości Wielka Wieś.

- a) Podobszary rewitalizacji nie przekraczają 20% powierzchni gminy i nie obejmują 30% jej mieszkańców.
- b) W pogłębionej diagnozie przedstawiono uzasadnienie wskazania tych podobszarów.

Analiza ilościowa i jakościowa problemów społecznych na terenie Gminy Wąchock

Liczba osób korzystających z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2013-2016

Z kolei biorąc pod uwagę poszczególne jednostki administracyjne należy stwierdzić, że w 2016r. najwięcej rodzin skorzystało z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, które zamieszkały:

- Wąchock – 199 osób, (99 rodzin) czyli 38,57% ogółu korzystających (w stosunku do roku 2013 nastąpił spadek osób pobierających zasiłek o 44 osoby (4 rodziny), natomiast w stosunku do roku 2014- spadek o 12 osób, a względem roku ilość osób pozostaje bez zmian),
- Parszów – 89 osób, (30 rodzin) tj. 17,25% ogółu korzystających (w stosunku do roku 2013 nastąpił spadek osób pobierających zasiłek o 37 osób (10 rodziny), natomiast w stosunku do roku 2014- spadek o 14 osób, a względem roku 2015 spadek o 16 osób). Między rokiem 2014 a 2015 zaobserwowano wzrost liczby osób korzystających z zasiłków o 2 osoby)

- Wielka Wieś – 78 osób (28 rodzin) tj. 15,12% ogółu korzystających (w stosunku do roku 2013 nastąpił wzrost osób pobierających zasiłki o 9 osób (3 rodziny), a względem roku 2014 i 2015- spadek o 9 osób).

Jeżeli chodzi o % udział osób korzystających z zasiłków do ogółu mieszkańców miejscowości zjawisko to było największe w 2016r.:

- Parszów – 40,09% osób pobierających zasiłki (tj. 30 rodzin),
- Rataje – 15,35% tj. 25 rodzin,
- Wąchock – 7,29% tj. 99 rodzin,

Tabela 2: Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy MGOPS w latach 2013-2016 w podziale na sołectwa i Miasto Wąchock

Lp.	miasto/sołectwa	2013		% do ogółu korzystających osób	% do ogółu korzystających rodzin	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Liczba mieszkańców na 31.12.2013r.
		liczba osób	liczba rodzin				
1	Wąchock	243	103	40,70%	46,61%	8,65%	2 828
2	Marcinków	61	26	10,22%	11,76%	9,81%	622
3	Parszów	126	40	21,11%	18,10%	8,05%	1 565
4	Rataje	82	21	13,74%	9,50%	17,12%	479
5	Węglów	16	6	2,68%	2,71%	7,02%	228
6	Wielka Wieś	69	25	11,56%	11,31%	5,15%	1 340
RAZEM		597	221	100%	100%	8,48%	7 042

Lp.	miasto/sołectwa	2014		% do ogółu korzystających	% do ogółu korzystających rodzin	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Liczba mieszkańców na 31.12.2014r.
		liczba osób	liczba rodzin				
1	Wąchock	211	94	38,50%	44,98%	7,59%	2 781
2	Marcinków	64	28	11,68%	13,40%	10,32%	620
3	Parszów	103	34	18,80%	16,27%	6,66%	1 547
4	Rataje	62	20	11,31%	9,57%	12,78%	485
5	Węglów	21	6	3,83%	2,87%	9,42%	223
6	Wielka Wieś	87	27	15,88%	12,92%	6,50%	1 338
RAZEM		548	209	100%	100%	7,84%	6 994

Lp.	miasto/sołectwa	2015		% do ogółu korzystających	% do ogółu korzystających rodzin	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Liczba mieszkańców na 31.12.2015r.
		liczba osób	liczba rodzin				
1	Wąchock	199	94	37,41%	45,41%	7,22%	2 755
2	Marcinków	55	26	10,34%	12,56%	9,03%	609
3	Parszów	105	34	19,74%	16,43%	6,82%	1 539
4	Rataje	75	23	14,10%	11,11%	15,59%	481
5	Węglów	11	3	2,07%	1,45%	4,93%	223
6	Wielka Wieś	87	27	16,35%	13,04%	6,58%	1 323
RAZEM		532	207	100,00%	100,00%	7,68%	6 930

Lp.	miasto/sołectwa	2016		% do ogółu korzystających	% do ogółu korzystających rodzin	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Liczba mieszkańców na 31.12.2016r.
		liczba osób	liczba rodzin				
1	Wąchock	199	99	38,57%	45,62%	7,29%	2 731
2	Marcinków	58	28	11,24%	12,90%	4,41%	590
3	Parszów	89	30	17,25%	13,82%	40,09%	1 520
4	Rataje	74	25	14,34%	11,52%	15,35%	482
5	Węglów	18	7	3,49%	3,23%	3,05%	222
6	Wielka Wieś	78	28	15,12%	12,90%	5,13%	1 315
RAZEM		516	217	100,00%	100,00%	7,52%	6 860

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku; czerwiec 2017

Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania w latach 2013-2016

Państwowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nakłada na gminę obowiązek dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, zwłaszcza jeżeli chodzi o osoby z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. Najwięcej dzieci skorzystało z dożywiania w 2016r. było zamieszkałych w:

- Wąchock – 40 tj. 33,09% ogółu korzystających- liczba ta spadła względem roku 2013 o 2 osoby
- Parszów i Wielka Wieś– 25 tj. 20,66% ogółu korzystających. Liczba dzieci zwiększyła się o 2 osoby w Wielkiej Wsi, a w Parszowie zmniejszyła o 10 osób.

Tabela 3: Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania w latach 2013-2016
z podziałem na sołectwa i Miasto Wąchocku

lp.	miasto/sołectwa	2013	% do ogółu korzystających	2014	% do ogółu korzystających	2015	% do ogółu korzystających	2016	% do ogółu korzystających
1	Wąchock	42	32,31%	33	32,04%	44	32,35%	40	33,06%
2	Marcinków	10	7,69%	7	6,80%	10	7,35%	8	6,61%
3	Parszów	35	26,92%	23	22,33%	30	22,06%	25	20,66%
4	Rataje	15	11,54%	17	16,50%	22	16,18%	19	15,70%
5	Węglów	5	3,85%	3	2,91%	3	2,21%	4	3,31%
6	Wielka Wieś	23	17,69%	20	19,42%	27	19,85%	25	20,66%
	RAZEM	130	100%	103	100%	136	100%	121	100%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Wąchocku; lipiec 2017

Liczba osób korzystająca z zasiłków stałych, okresowych i celowych w latach 2013-2016

Biorąc pod uwagę to kryterium najwięcej mieszkańców pobierających zasiłek stały w 2016r. mieszkało w:

- Wąchocku – 26 osób tj. 40,63% ogółu korzystających z zasiłku.
- Marcinków – 11 osób, tj. 17,19% ogółu korzystających i 1,86% mieszkańców sołectwa.

Jeżeli chodzi o zasiłek okresowy sytuacja przedstawiała się następująco:

- najwięcej osób, które skorzystało w 2016r. mieszkało w Wąchocku 35 osób tj. blisko 42,68% ogółu korzystających i 1,28% ogółu mieszkańców,
- 14 osób zamieszkałych w Marcinkowie tj. 17,07% ogółu korzystających i 1,06% mieszkańców sołectwa.

Zasiłek celowy najwięcej w 2016r. otrzymało mieszkańców:

- Wąchocka tj. 52 osoby – ponad 36,88% ogółu korzystających i 1,90% mieszkańców Miasta.
- 26 mieszkańców Marcinków skorzystało z tego zasiłku, tj. 18,44% ogółu korzystających i 1,98% ogółu mieszkańców sołectwa.

Tabela 4: Liczba osób korzystająca z zasiłków stałych, okresowych, celowych w poszczególnych jednostkach Gminy Wąchock

lp.	miasto/sołectwa	Zasiłek - rok 2013								
		Stały	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Okresowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Celowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1	Wąchock	22	46,81%	0,78%	42	42,86%	1,50%	65	45,45%	2,31%
2	Marcinków	9	19,15%	1,45%	14	14,29%	2,25%	23	16,08%	3,70%
3	Parszów	3	6,38%	0,19%	23	23,47%	1,47%	23	16,08%	1,47%
4	Rataje	6	12,77%	1,25%	7	7,14%	1,46%	12	8,39%	2,51%
5	Węglów	2	4,26%	0,88%	2	2,04%	0,88%	1	0,70%	0,44%
6	Wielka Wieś	5	10,64%	0,37%	10	10,20%	0,75%	19	13,29%	1,42%
RAZEM		47	100%	0,67%	98	100%	1,39%	143	100%	2,03%

lp.	miasto/sołectwa	Zasiłek - rok 2014								
		Stały	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Okresowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Celowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1	Wąchock	22	40,74%	0,79%	35	40,70%	1,26%	55	35,71%	1,98%
2	Marcinków	10	18,52%	1,61%	14	16,28%	2,26%	29	18,83%	4,68%
3	Parszów	6	11,11%	0,39%	18	20,93%	1,16%	28	18,18%	1,81%
4	Rataje	9	16,67%	1,86%	6	6,98%	1,24%	21	13,64%	4,33%
5	Węglów	2	3,70%	0,90%	1	1,16%	0,45%	2	1,30%	0,90%
6	Wielka Wieś	5	9,26%	0,37%	12	13,95%	0,90%	19	12,34%	1,42%
RAZEM		54	100%	0,77%	86	100%	1,23%	154	100,00%	2,20%

lp.	miasto/sołectwa	Zasilek - rok 2015								
		Stały	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Okresowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Celowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1	Wąchock	23	41,07%	0,83%	29	36,25%	1,05%	45	39,13%	1,63%
2	Marcinków	10	17,86%	1,64%	14	17,50%	2,30%	20	17,39%	3,28%
3	Parszów	8	14,29%	0,52%	17	21,25%	1,10%	16	13,91%	1,04%
4	Rataje	9	16,07%	1,87%	9	11,25%	1,87%	16	13,91%	3,33%
5	Węglów	1	1,79%	0,45%	0	0,00%	0,00%	2	1,74%	0,90%
6	Wielka Wieś	5	8,93%	0,38%	11	13,75%	0,83%	16	13,91%	1,21%
	RAZEM	56	100%	0,81%	80	100%	1,15%	115	100,00%	1,66%

lp.	miasto/sołectwa	Zasilek - rok 2016								
		Stały	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Okresowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Celowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1	Wąchock	26	40,63%	0,95%	35	42,68%	1,28%	52	36,88%	1,90%
2	Marcinków	11	17,19%	1,86%	14	17,07%	1,06%	26	18,44%	1,98%
3	Parszów	9	14,06%	0,59%	10	12,20%	4,50%	22	15,60%	9,91%
4	Rataje	9	14,06%	1,87%	12	14,63%	2,49%	17	12,06%	3,53%
5	Węglów	2	3,13%	0,90%	1	1,22%	0,17%	3	2,13%	0,51%
6	Wielka Wieś	7	10,94%	0,53%	10	12,20%	0,66%	21	14,89%	1,38%
	RAZEM	64	100,00%	0,93%	82	100,00%	1,20%	141	100,00%	2,06%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku; lipiec 2017

Liczba osób korzystająca z zasiłków z powodu bezrobocia w latach 2013-2016

Najwięcej osób korzystających z zasiłku Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku w 2016r. z powodu bezrobocia mieszkało w Wąchocku – 54 osób (o 14 mniej niż w 2013r.) blisko 41,86% ogółu korzystających oraz 1,98% ogółu mieszkańców miasta. Duża liczba, bo aż 21 mieszkańców Marcinków korzystało z zasiłku z tego powodu tj. 16,28% ogółu korzystających i ponad 3,56% mieszkańców Marcinkowa.

Tabela 5: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchockie z powodu bezrobocia w latach 2013-2016

L.p.	miasto/sołectwa	2013	2013- % do ogółu korzystających	2013- % do ogółu mieszkańców sołectwa	2014	2014- % do ogółu korzystających	2014- % do ogółu mieszkańców sołectwa	2015	2015- % do ogółu korzystających	2015- % do ogółu mieszkańców sołectwa	2016	2016- % do ogółu korzystających	2016- % do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Wąchock	68	43,04%	2,42%	58	41,13%	2,09%	45	37,82%	1,63%	54	41,86%	1,98%
2.	Marcinków	20	12,66%	3,22%	23	16,31%	3,71%	21	17,65%	3,45%	21	16,28%	3,56%
3.	Parszów	34	21,52%	2,17%	27	19,15%	1,75%	22	18,49%	1,43%	19	14,73%	1,25%
4.	Rataje	11	6,96%	2,30%	16	11,35%	3,30%	13	10,92%	2,70%	14	10,85%	2,90%
5.	Węglów	3	1,90%	1,32%	1	0,71%	0,45%	1	0,84%	0,45%	3	2,33%	1,35%
6.	Wielka Wieś	22	13,92%	1,64%	16	11,35%	1,20%	17	14,29%	1,28%	18	13,95%	1,37%
RAZEM		158	100%	2,24%	141	100%	2,02%	119	100%	1,72%	129	100%	1,88%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchockie; lipiec 2017

Liczba osób korzystająca z zasiłków z powodu ubóstwa w latach 2013-2016

Blisko 42,76% ogółu korzystających z tego zasiłku w 2016r. mieszkało w mieście Wąchock tj. 62 osób o 38 więcej niż w 2013r. 28 osób, które skorzystało z zasiłku z tytułu ubóstwa było mieszkańcami sołectwa Marcinków (blisko 19,31% ogółu korzystających i 2,13% ogółu mieszkańców sołectwa).

Tabela 6: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku z powodu ubóstwa w latach 2013-2016

L.p.	miasto/sołectwa	2013	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa	2014	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa	2015	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa	2016	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Wąchock	24	77,42%	0,85%	52	46,85%	1,87%	59	41,55%	2,14%	62	42,76%	2,27%
2.	Marcinków	3	9,68%	0,48%	15	13,51%	2,42%	26	18,31%	4,27%	28	19,31%	2,13%
3.	Parszów	0	0,00%	0,00%	17	15,32%	1,10%	24	16,90%	1,56%	22	15,17%	9,91%
4.	Rataje	4	12,90%	0,84%	14	12,61%	2,89%	20	14,08%	4,16%	18	12,41%	3,73%
5.	Węglów	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	1	0,70%	0,45%	1	0,69%	0,17%
6.	Wielka Wieś	0	0,00%	0,00%	13	11,71%	0,97%	12	8,45%	0,91%	14	9,66%	0,92%
RAZEM		31	100%	0,44%	111	100%	1,59%	142	100%	2,05%	145	100%	2,11%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku; lipiec 2017

Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku z powodu niepełnosprawności w latach 2013-2016

W roku 2013 ponad połowa osób korzystająca z zasiłku z tytułu niepełnosprawności mieszkała w Wąchocku (44 osoby tj. 1,6% ogółu mieszkańców miasta). 13 osób korzystających z zasiłku to mieszkańcy Marcinkowa – blisko 15,66% ogółu korzystających. Natomiast w roku 2016 liczba ta zwiększyła się i wynosiła w Wąchocku 52 osoby - 50% korzystających w Marcinkowie 16 osób- 15,38 korzystających.

Tabela 7: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku z powodu niepełnosprawności w latach 2013-2016

L.p.	miasto/sołectwa	2013	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Wąchock	45	54,22%	1,60%
2.	Marcinków	13	15,66%	2,09%
3.	Parszów	6	7,23%	0,38%
4.	Rataje	8	9,64%	1,67%
5.	Węglów	2	2,41%	0,88%
6.	Wielka Wieś	9	10,84%	0,67%
RAZEM		83	100%	1,18%

L.p.	miasto/sołectwa	2014	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Wąchock	48	52,17%	1,73%
2.	Marcinków	15	16,30%	2,42%
3.	Parszów	10	10,87%	0,65%
4.	Rataje	11	11,96%	2,27%
5.	Węglów	2	2,17%	0,90%
6.	Wielka Wieś	6	6,52%	0,45%
RAZEM		92	100%	1,32%

L.p.	miasto/sołectwa	2015	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Wąchock	50	53,76%	1,81%
2.	Marcinków	13	13,98%	2,13%
3.	Parszów	12	12,90%	0,78%
4.	Rataje	10	10,75%	2,08%
5.	Węglów	1	1,08%	0,45%
6.	Wielka Wieś	7	7,53%	0,53%
RAZEM		93	100%	1,34%

L.p.	miasto/sołectwa	2016	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Wąchock	52	50,00%	1,90%
2.	Marcinków	16	15,38%	1,22%
3.	Parszów	13	12,50%	5,86%
4.	Rataje	11	10,58%	2,28%
5.	Węglów	3	2,88%	0,51%
6.	Wielka Wieś	9	8,65%	0,59%
RAZEM		104	100%	1,52%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku; lipiec 2017

Liczba osób korzystająca z zasiłków z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2014-2015

Najwięcej osób skorzystało z tego zasiłku w 2016r. mieszkańców miejscowości Wąchock- 9 osób, 33,33% ogółu korzystających i Marcinków- 8 osób, 29,63% ogółu korzystających.

Tabela 8 Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2013-2016

L.p.	miasto/sołectwa	2013	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Wąchock	15	45,45%	0,53%
2.	Marcinków	5	15,15%	0,80%
3.	Parszów	7	21,21%	0,45%
4.	Rataje	0	0,00%	0,00%
5.	Węglów	1	3,03%	0,44%
6.	Wielka Wieś	5	15,15%	0,37%
	RAZEM	33	100%	0,47%

L.p.	miasto/sołectwa	2014	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Wąchock	12	41,38%	0,43%
2.	Marcinków	7	24,14%	1,13%
3.	Parszów	5	17,24%	0,32%
4.	Rataje	0	0,00%	0,00%
5.	Węglów	0	0,00%	0,00%
6.	Wielka Wieś	5	17,24%	0,37%
	RAZEM	29	100%	0,41%

L.p.	miasto/sołectwa	2015	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców
------	-----------------	------	---------------------------	------------------------

				sołectwa
1.	Wąchock	12	38,71%	0,44%
2.	Marcinków	10	32,26%	1,64%
3.	Parszów	5	16,13%	0,32%
4.	Rataje	0	0,00%	0,00%
5.	Węglów	0	0,00%	0,00%
6.	Wielka Wieś	4	12,90%	0,30%
	RAZEM	31	100%	0,45%

L.p.	miasto/sołectwa	2016	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Wąchock	9	33,33%	0,33%
2.	Marcinków	8	29,63%	0,61%
3.	Parszów	4	14,81%	1,80%
4.	Rataje	2	7,41%	0,41%
5.	Węglów	1	3,70%	0,17%
6.	Wielka Wieś	3	11,11%	0,20%
	RAZEM	27	100,00%	0,39%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku; lipiec 2017

Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2013-2016

Najwięcej osób – 21 tj. blisko ponad połowa pobierająca ten zasiłek w 2016r. mieszkała w mieście Wąchock. 8 osób pobierający dany zasiłek mieszka w Marcinkowie.

Tabela 9: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku

z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2013-2016

L.p.	miasto/sołectwa	2013	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Wąchock	21	72,41%	0,75%
2.	Marcinków	1	3,45%	0,16%
3.	Parszów	4	13,79%	0,26%
4.	Rataje	2	6,90%	0,42%
5.	Węglów	0	0,00%	0,00%
6.	Wielka Wieś	1	3,45%	0,07%
RAZEM		29	100%	0,41%

L.p.	miasto/sołectwa	2014	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Wąchock	22	68,75%	0,79%
2.	Marcinków	2	6,25%	0,32%
3.	Parszów	4	12,50%	0,26%
4.	Rataje	1	3,13%	0,21%
5.	Węglów	0	0,00%	0,00%
6.	Wielka Wieś	3	9,38%	0,22%
RAZEM		32	100%	0,46%

L.p.	Sołectwo	2015	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Wąchock	18	58,06%	0,65%
2.	Marcinków	2	6,45%	0,33%
3.	Parszów	3	9,68%	0,19%
4.	Rataje	5	16,13%	1,04%
5.	Węglów	1	3,23%	0,45%
6.	Wielka Wieś	2	6,45%	0,15%
RAZEM		31	100%	0,45%

L.p.	miasto/sołectwa	2016	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Wąchock	21	55,26%	0,77%
2.	Marcinków	8	21,05%	0,61%
3.	Parszów	2	5,26%	0,90%
4.	Rataje	5	13,16%	1,04%
5.	Węglów	1	2,63%	0,17%
6.	Wielka Wieś	1	2,63%	0,07%
RAZEM		38	100,00%	0,55%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku; lipiec 2017

Na wstępie analizy demograficznej zaprezentowane zostaną dane statystyczne dotyczące liczby mieszkańców w poszczególnych miejscowościach w latach 2013-2016.

Tabela 10 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych 2013-2016

L.p.	Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2013																									
	miasto/s ołectwa																									Ludność ogółem
		do 5 lat			6-16 lat			17-25			26-40			41-50			51-60			61-70			71 i więcej			
		K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	
1.	Wąchock	71	74	145	121	124	245	154	166	320	289	314	603	159	185	344	242	228	470	156	149	305	247	129	376	2 808
2.	Marcinków	14	16	30	25	23	48	43	37	80	57	65	122	40	43	83	54	62	116	34	27	61	53	29	82	622
3.	Parszów	47	41	88	85	79	164	92	88	180	165	174	339	76	102	178	123	102	225	101	85	186	132	73	205	1 565
4.	Rataje	23	17	40	29	30	59	32	29	61	50	55	105	27	26	53	36	31	67	32	20	52	24	18	42	479
5.	Węglów	5	7	12	9	15	24	14	16	30	25	26	51	11	16	27	14	14	28	15	13	28	15	13	28	228
6.	Wielka Wieś	38	39	77	60	59	119	87	107	194	148	149	297	79	99	178	89	93	182	84	63	147	100	46	146	1 340
RAZEM		198	194	392	329	330	659	422	443	865	734	783	1517	392	471	863	558	530	1088	422	357	779	571	308	879	7 042

L.p.	Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2014																									
	miasto/sołectwa																									Ludność ogółem
		do 5 lat			6-16 lat			17-25			26-40			41-50			51-60			61-70			71 i więcej			
		K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	
1.	Wąchock	59	74	133	122	120	242	154	171	325	286	301	587	150	185	335	247	226	473	162	158	320	241	125	366	2 781
2.	Marcinków	15	20	35	23	21	44	42	37	79	53	65	118	44	41	85	53	63	116	35	31	66	50	27	77	620
3.	Parszów	46	46	92	80	76	156	88	81	169	167	173	340	80	105	185	112	87	199	114	91	205	126	75	201	1 547
4.	Rataje	20	17	37	35	31	66	27	28	55	52	50	102	29	31	60	34	33	67	33	24	57	24	17	41	485
5.	Węglów	4	4	8	10	16	26	12	14	26	27	29	56	12	15	27	14	14	28	15	12	27	14	11	25	223
6.	Wielka Wieś	34	35	69	65	60	125	83	102	185	150	153	303	85	94	179	86	94	180	81	68	149	102	46	148	1 338
RAZEM		178	196	374	335	324	659	406	433	839	735	771	1506	400	471	871	546	517	1063	440	384	824	557	301	858	6 994

L.p.	Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2015																									
	miasto/sołectwa																									Ludność ogółem
		do 5 lat			6-16 lat			17-25			26-40			41-50			51-60			61-70			71 i więcej			
		K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	
1.	Wąchock	56	69	125	125	123	248	136	160	296	285	310	595	149	178	327	233	217	450	186	172	358	233	123	356	2 755
2.	Marcinków	17	17	34	23	21	44	39	35	74	52	62	114	41	40	81	51	58	109	39	37	76	51	26	77	609
3.	Parszów	45	42	87	82	76	158	89	81	170	165	174	339	89	103	192	103	88	191	113	92	205	130	67	197	1 539
4.	Rataje	17	16	33	32	27	59	27	27	54	56	53	109	28	31	59	34	29	63	33	26	59	27	18	45	481
5.	Węglów	4	3	7	9	16	25	14	11	25	26	30	56	11	17	28	12	12	24	18	14	32	14	12	26	223
6.	Wielka Wieś	28	28	56	68	59	127	74	100	174	146	154	300	94	94	188	84	93	177	81	75	156	104	41	145	1 323
RAZEM		167	175	342	339	322	661	379	414	793	730	783	1513	412	463	875	517	497	1014	470	416	886	559	287	846	6 930

l.p.	Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2016																									
	MIASTO/ SOŁECTWO																									Ludność ogółem
		do 5 lat			6-16 lat			17-25			26-40			41-50			51-60			61-70			71 i więcej			
		K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	K	M	RAZEM	
1.	Wąchock	53	69	122	126	131	257	133	142	275	281	306	587	150	185	335	219	200	419	211	182	393	218	125	343	2 731
2.	Marcinków	13	15	28	25	22	47	35	35	70	51	61	112	45	34	79	51	62	113	41	36	77	47	17	64	590
3.	Parszów	40	36	76	86	79	165	90	80	170	160	170	330	85	111	196	100	85	185	121	99	220	121	57	178	1 520
4.	Rataje	14	19	33	34	28	62	27	26	53	53	48	101	35	33	68	33	28	61	32	23	55	28	21	49	482
5.	Węglów	8	3	11	7	16	23	15	10	25	25	31	56	13	15	28	11	11	22	18	14	32	12	13	25	222
6.	Wielka Wieś	25	31	56	70	55	125	68	93	161	148	157	305	93	90	183	85	96	181	83	81	164	102	38	140	1 315
RAZEM		153	173	326	348	331	679	368	386	754	718	773	1491	421	468	889	499	482	981	506	435	941	528	271	799	6 860

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ewidencji ludności, Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku, lipiec 2017

Dokonując analizy demograficznej wzięto pod uwagę tendencje z ostatnich 4 lat i analizowano m.in. dynamikę wzrostu/spadku osób na terenie gminy i w poszczególnych sołectwach.

Tabela 11 Analiza wzrostu/spadku osób w przeciągu 4 lat z poszczególnych

miasto/sołectwa	Liczba mieszkańców na 31.12.2013r.	Liczba mieszkańców na 31.12.2016r.	Wzrost/spadek (z minusem)
Wąchock	2 808	2 731	-77
Marcinków	622	590	-32
Parszów	1 565	1 520	-45
Rataje	479	482	3
Węglów	228	222	-6
Wielka Wieś	1 340	1 315	-25
Razem	7 042	6 860	-182
Średni spadek dla sołectwa			-30,33

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ewidencji ludności, Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku, lipiec 2017

Przeanalizowano również dynamikę wzrostu/spadku osób młodych (do 25 roku życia) i w wieku starszym (po 60 r. ż.). Jeżeli chodzi o osoby do 25 roku życia to tendencje spadkowe (niekorzystane) odnotowują: Wielka Wieś, Węglów oraz Rataje.

Tabela 12: Analiza dynamiki wzrostu/spadku % mieszkańców do 25 roku życia do ogółu mieszkańców miasta/sołectwa

miasto/sołectwa	2013	2014	2015	2016	Spadek/Wzrost
Wąchock	25,28%	25,17%	24,28%	23,95%	-1,34%
Marcinków	25,40%	25,48%	24,96%	24,58%	-0,83%
Parszów	27,60%	26,96%	26,97%	27,04%	-0,56%
Rataje	33,40%	32,58%	30,35%	30,71%	-2,70%
Węglów	28,95%	26,91%	25,56%	26,58%	-2,37%
Wielka Wieś	29,10%	28,33%	26,98%	26,01%	-3,10%
Razem	27,21%	26,77%	25,92%	25,64%	-1,57%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ewidencji ludności, Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku, lipiec 2017

Powyższe dane wynikają z poniższych tabel, które prezentują liczbę mieszkańców młodych do 25 roku życia i osób powyżej 60 r. ż. (kobiety) i powyżej 65 roku życia (mężczyźni) w latach 2013-2016.

Tabela 13: Analiza liczby mieszkańców do 25 roku życia oraz powyżej 60 (dla kobiet) i 65 (dla mężczyzn) do ogółu mieszkańców w tych przedziałach wiekowych oraz do ogółu miasta/sołectwa w latach 2013-2065

miasto/sołectwa	Rok 2013					
	do 25 r. ż.	% do ogółu w tym wieku	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	pow 60 r. ż K powyżej 65 r. ż M	% do ogółu w tym wieku	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
Wąchock	710	37,06%	10,08%	686	40,78%	0,01%
Marcinków	158	8,25%	2,24%	143	8,50%	0,01%
Parszów	432	22,55%	6,13%	406	24,14%	0,02%
Rataje	160	8,35%	2,27%	98	5,83%	0,01%
Węglów	66	3,44%	0,94%	52	3,09%	0,01%
Wielka Wieś	390	20,35%	5,54%	297	17,66%	0,01%
Razem	1916	100,00%	27,21%	1682	100,00%	0,01%

miasto/sołectwa	Rok 2014					
	do 25 r. ż.	% do ogółu w tym wieku	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	pow 60 r. ż K powyżej 65 r. ż M	% do ogółu w tym wieku	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
Wąchock	700	37,39%	25,17%	793	42,02%	28,51%
Marcinków	158	8,44%	25,48%	182	9,64%	29,35%
Parszów	417	22,28%	26,96%	404	21,41%	26,12%
Rataje	158	8,44%	32,58%	124	6,57%	25,57%
Węglów	60	3,21%	26,91%	55	2,91%	24,66%
Wielka Wieś	379	20,25%	28,33%	329	17,44%	24,59%
Razem	1872	100,00%	26,77%	1887	100,00%	26,98%

miasto/sołectwa	Rok 2015					
	do 25 r. ż.	% do ogółu w tym wieku	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	pow 60 r. ż K powyżej 65 r.ż M	% do ogółu w tym wieku	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
Wąchock	669	37,25%	24,28%	714	41,22%	25,92%
Marcinków	152	8,46%	24,96%	153	8,83%	25,12%
Parszów	415	23,11%	26,97%	402	23,21%	26,12%
Rataje	146	8,13%	30,35%	104	6,00%	21,62%
Węglów	57	3,17%	25,56%	58	3,35%	26,01%
Wielka Wieś	357	19,88%	26,98%	301	17,38%	22,75%
Razem	1796	100,00%	25,92%	1732	100,00%	24,99%

miasto/sołectwa	Rok 2016					
	do 25 r. ż.	% do ogółu w tym wieku	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	pow 60 r. ż K powyżej 65 r.ż M	% do ogółu w tym wieku	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
Wąchock	654	37,18%	23,95%	736	42,30%	26,95%
Marcinków	145	8,24%	24,58%	141	8,10%	23,90%
Parszów	411	23,37%	27,04%	398	22,87%	26,18%
Rataje	148	8,41%	30,71%	104	5,98%	21,58%
Węglów	59	3,35%	26,58%	57	3,28%	25,68%
Wielka Wieś	342	19,44%	26,01%	304	17,47%	23,12%
Razem	1759	100,00%	25,64%	1740	100,00%	25,36%

Źródło: analiza własna na podstawie Ewidencji Ludności Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

Mieszkańcy niżej wymienionych obszarów najszybciej się starzeją: Wąchock, Parszów, Węglów.

Tabela 14: Analiza dynamiki wzrostu/spadku % mieszkańców powyżej 60 r. ż. dla kobiet i 65 r. ż. dla mężczyzn do ogółu mieszkańców miasta/sołectwa

miasto/sołectwa	2013	2014	2015	2016	Spadek/Wzrost
Wąchock	24,25%	24,67%	25,92%	26,95%	2,70%
Marcinków	22,99%	23,06%	25,12%	23,90%	0,91%
Parszów	24,98%	26,24%	26,12%	26,18%	1,20%
Rataje	19,62%	20,21%	21,62%	21,58%	1,95%
Węglów	24,56%	23,32%	26,01%	25,68%	1,11%
Wielka Wieś	21,87%	22,20%	22,75%	23,12%	1,25%
Razem	23,54%	24,05%	24,99%	25,36%	1,82%

Źródło: analiza własna na podstawie Ewidencji Ludności Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

Liczba bezrobotnych z terenu Miasta i Gminy Wąchock w latach 2013-2016

Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Starachowicach w 2016r. mieszkało w Mieście Wąchock 156 osób tj. 40,78% ogółu bezrobotnych z terenu gminy. Jeżeli chodzi o sołectwa to najwięcej bezrobotnych było w Parszowie – 87 (tj. 22,60% ogółu bezrobotnych) i Wielkiej Wsi – 63 (tj. 16,36% ogółu bezrobotnych).

Analizując dane dla całej gminy zauważyć w wszystkich miejscowościach obserwuje się spadek liczby osób bezrobotnych.

Tabela 15: Liczba bezrobotnych w Gminie Wąchock z podziałem na sołectwa w latach 2013-2015

		Liczba osób bezrobotnych na dzień											
L.p.	miasto/sołectwa	31.12.2013			31.12.2014			31.12.2015			31.12.2016		
		K	M	R	K	M	R	K	M	R	K	M	R
1.	Wąchock	264	352	616	223	248	471	212	239	451	72	85	157
2.	Marcinków	22	38	60	22	24	46	25	19	44	22	20	42
3.	Parszów	59	74	133	50	55	105	40	41	81	38	49	87
4.	Rataje	21	24	45	11	18	29	18	17	35	10	15	24
5.	Węglów	9	16	25	10	11	21	11	14	25	6	6	12
6.	Wielka Wieś	58	61	119	41	40	81	37	49	86	26	37	63
RAZEM		433	565	998	357	396	753	343	379	722	174	212	385

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach lipiec 2017

Analiza przestępczości na terenie Gminy i Miasta Wąchock

Przestępczość na terenie Gminy i Miasta Wąchock

Z poniższych danych Komendy Powiatowej Policji w Starachowicach widać wyraźnie jak duża jest przestępczość na terenie Miasta Wąchock względem terenów wiejskich Gminy (w 2013r. to było 64,07% przestępstw, w 2014r. ponad 58,06%, zaś w 2015r. poziom przestępczości w Wąchocku znowu sięgnął 64,07%).

Tabela 16 Liczba przestępstw z podziałem na sołectwa

L.p.	miasto/sołectwa	2013	2014	2015
1.	Wąchock	66	54	66
2.	Marcinków	10	6	4
3.	Parszów	11	8	18
4.	Rataje	5	7	6
5.	Węglów	0	1	0
6.	Wielka Wieś	11	17	9
RAZEM		103	93	103

Tabela 17 Liczba wykroczeń ze względu na kategorie na obszarze miejskim i wiejskim Gminy Wąchock
wykroczenia odnotowane na terenie Gminy 2013-2015

L.p.	Kategoria wykroczeń	2013	% do ogółu wykroczeń	2014	% do ogółu wykroczeń	2015	% do ogółu wykroczeń
1.	Nietrzeźwi kierujący	9	8,74%	18	18,75%	8	7,69%
2.	Znęcanie się nad osobą najbliższą	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
3.	Kradzież z włamaniem	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
4.	Wypadek drogowy	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
5.	Kradzież mienia	6	5,83%	13	13,54%	13	12,50%
6.	Naruszenie zakazu sądowego	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
7.	Uszkodzenie mienia	7	6,80%	9	9,38%	13	12,50%
8.	Oszustwo	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
9.	Niealimentacja	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%

10.	Uszkodzenie ciała	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
11.	Spowodowanie zagrożenia dla zdrowia i życia	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
12.	Posiadanie narkotyków	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
13.	Samobójstwo	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
14.	Wyrąb drewna	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
15.	Nieumyślne spowodowanie śmierci	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
16.	Podrobienie podpisu	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
17.	Paserstwo	9	8,74%	9	9,38%	1	0,96%
18.	Kradzież dokumentu	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
19.	Przywłaszczenie mienia	0	0,00%	0	0,00%	1	0,96%
20.	Falszowanie znaków granicznych	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
21.	Groźby karalne	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
22.	Naruszenie miru domowego	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
23.	Z ustawy o rybactwie śródlądowym	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
24.	Pobicie	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
25.	Posiadanie papierosów bez akcyzy	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
26.	Znieważenie funkcjonariusza Policji	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
27.	Rozbój	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
28.	Wypadek lotniczy	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
29.	Podpalenie	5	4,85%	1	1,04%	0	0,00%
30.	Uporczywe nękanie	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
31.	Kradzież linii telefonicznej	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
32.	Podrobienie oleju napędowego	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
33.	Korupcja	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
34.	inne	101	98,06%	192	200,00%	140	134,62%
Razem		137	133,01%	242	252,08%	176	169,23%

Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Starachowicach, lipiec 2017

Analiza ilościowa problemów w sferze środowiskowej

Analizując aspekty środowiskowe wzięto pod uwagę w szczególności negatywne zjawiska dotyczące obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska (zwłaszcza obszary chronione) oraz analizę występowania obszarów cennych przyrodniczo na terenie Miasta i Gminy Wąchock.

Azbest pozostający do utylizacji

Największy udział w ogólnej ilości wyrobów zawierających azbest występujących na terenie przedmiotowej gminy występują w mieście Wąchock (udział pozostałego azbestu do unieszkodliwienia według sołectw wynosi 44,61%), w miejscowościach: Wielka Wieś (udział pozostałego azbestu do unieszkodliwienia według sołectw wynosi 15,30%), oraz w Parszów (udział pozostałego azbestu do unieszkodliwienia według sołectw wynosi 13,51%).

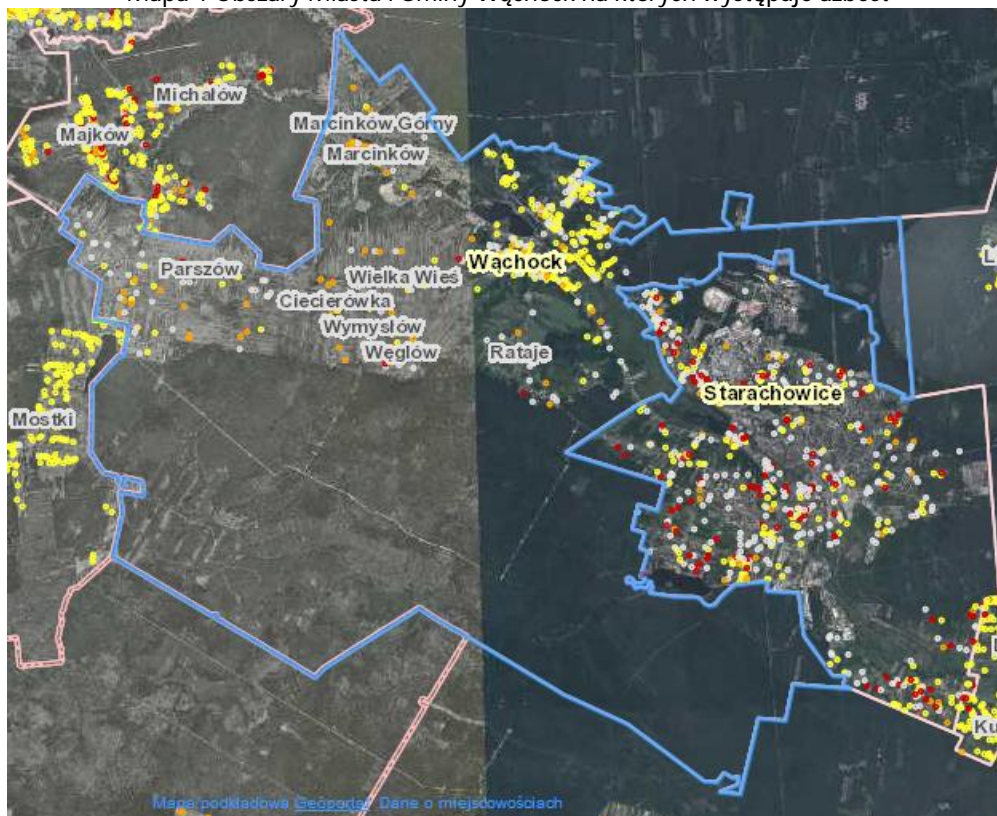
Tabela 18: Ilość wyrobów azbestowych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i w budynkach gospodarczych

L.p.	miasto/sołectwa	Zinwentaryzowane [kg]	Unieszkodliwione [kg]	Pozostałe do unieszkodliwienia [kg]	% udział pozostałego azbestu do unieszkodliwienia według sołectw
1.	Wąchock	648 910	230 290	418 620	44,61%
2.	Marcinków	104 854	19 296	85 558	9,12%
3.	Parszów	249 321	122 573	126 748	13,51%
4.	Rataje	97 746	35 960	61 786	6,58%
5.	Węglów	126 640	24 497	102 143	10,88%
6.	Wielka Wieś	241 944	98 329	143 615	15,30%
Razem		1 469 415	530 945	938 470	100,00%
Średnia sołectwa		244 903	88 491	156 412	

Źródło: Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Wąchock na lata 2017-2023

Mapa 1 Obszary Miasta i Gminy Wąchock na których występuje azbest

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/geoserwis.html>

Obszary cenne przyrodniczo

Na terenie gminy Wąchock znajdują się następujące obszary objęte ochroną:

- Sieradowski Park Krajobrazowy wraz z otuliną, obejmujący m.in. miejscowość Wąchock,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Kamiennej.

Ważnym elementem środowiska przyrodniczego są także pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej:

- profil geologiczny neoplejstocenijskich osadów w wąwozie Roclaw w Wąchocku,
- odsłonięcie geologiczne piaskowców w starym kamieniołomie Wąchocki – Kobyle,

Na terenie gminy znajdują się też stanowiska dokumentacyjne i użytki ekologiczne:

- nieczynny kamieniołom czerwonych piaskowców w Wąchocku,
- wąwóz lessowy Roclaw.

Na terenie Miasta i Gminy Wąchock wytypowano następujące obszary NATURA 2000 oraz parki:

Ostoja Sieradowska (PLH260031, specjalny obszar ochrony siedlisk) obszar obejmuje fragment Płaskowyżu Suchedniowskiego i fragment Pasma Sieradowskiego ze wzniesieniami: Kamień Michniowski (435 m n.p.m) i Góra Sieradowska (390 m n.p.m). Płaskowyż Suchedniowski stanowią regularne ciągi garbów denudacyjnych zbudowanych głównie z masywnych piaskowców dolnotriasowych, na których zalegają osady plejstocenijskie. Te wzniesienia o łagodnych stokach stanowią regularne ciągi pomiędzy którymi występują zabagnione dolinki. Obszar stanowi rozległy kompleks leśny (las iglaste i mieszane, w mniejszym stopniu liściaste), wchodzący w skład tzw. Puszczy Świętokrzyskiej, poroządzany strumieniami, stanowiącymi dopływy rzeki Kamiennej. W dolinach wielu z nich tworzą się podmokłe łąki i torfowiska. Teren od wschodu obejmuje rzekę

Żarnówkę wraz z licznymi dopływami, przez centralną część obszaru płynie malowniczo wijąca się Lubianka,

w południowo wschodniej części płynie Szczebra, natomiast w południowej części obszaru, na zboczach Góry Sieradowskiej znajdują się źródła Świśliny. Ostoja położona jest w kompleksie promocyjnym "Puszcza Świętokrzyska" – w dużym stopniu naturalnych lasów szpilkowych (bory bagienne, bory jodłowe i świerkowe) i liściastych (grądy, kwaśne i żyzne buczyny, łągi) w tym o charakterze górskim. Jest to również obszar występowania znacznej liczby gatunków górskich, z których część osiąga swój kres północny. W obszarze stwierdzono 13 typów siedlisk przyrodniczych, głównie leśnych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, przy czym najlepiej wykształcone żyzne buczyny, bory i lasy bagienne oraz wyżynny jodłowy bór mieszany. Ponadto dobrze zachowane są zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, które wykształciły się w dolinach rzecznych. Obszar znajduje się w obrębie mezoregionu Przedgórze Łżeckie. Ostoję stanowi rozległa dolina Kamiennej, która jest klasyczną równiną denudacyjną, której wysokości absolutne rzadko przekraczają 200 m. Od Ćmielowa Kamienna wykorzystuje zagłębienie uskoku i płynie w kierunku północnym. Na tym odcinku tworzy ona dwa malownicze przełomy, jeden w Podgrodziu, a drugi w Bałtowie. Dla tego fragmentu charakterystyczne są strome lessowe lub wapienne krawędzie urozmaicone przez liczne odstąpienia skał wapiennych, wąwozy, jaskinie lub jary. Obszar zbudowany jest ze skał wapiennych stanowiących obrzeże mezozoiczne Gór Świętokrzyskich, z utworów środkowej i górnej jury oraz skał kredowych, cechuje się znacznymi wyniosłościami, schodzącymi stromymi krawędziami w dolinę rzeki. Dolina rzeki jest rozległa, podlega zalewom. Obfituje w starorzecza i zastoiska. W dolinie dominują rozległe ekstensywnie użytkowane łąki o zmiennym uwilgotnieniu, a także łągi, zarośla wierzbowe, trafiają się także torfowiska niskie. Krawędzie i zbocza doliny zajęte są przez dobrze wykształcone murawy kserotermiczne. Obszar dodatkowo urozmaicają wydmy i liczne leje krasowe. Od północnego przełomu Kamienna skręca w kierunku północnym i uchodzi do Wisły.

Sieradowicki Park Krajobrazowy położony jest w obrębie Wyżyny Kieleckiej. Obejmuje Płaskowyz Suchedniowski oraz północną część Gór Świętokrzyskich. Leży pomiędzy doliną rzeki Kamiennej na północy i Doliną Bodzentyńską na południu. Od wschodu ograniczają go doliny rzek Świśliny i Pokrzywianki, a od zachodu dolina Kamionki.

Park obejmuje zwarty kompleks lasów wschodniej części Puszczy Świętokrzyskiej zwany Lasami Siekierzyńskimi. Zajmują one około 85% jego powierzchni, a w otulinie 21%. Tereny leśne charakteryzują się znacznym zróżnicowaniem siedlisk, składu gatunkowego drzewostanów oraz struktury wiekowej. Występuje na tym obszarze 12 typów siedliskowych lasu od boru świeżego, do olsu oraz 11 zespołów roślinności leśnej, wśród których dominują lasy mieszane świeże oraz lasy mieszane z dużym udziałem jodły i modrzewia. W runie leśnym występuje 57 gatunków roślin prawnie chronionych, z których 47 objętych jest ochroną ścisłą. Wśród nich występują paprocie, widłaki,

a z roślin zielonych m.in.: goździk kosmaty, pluskwica europejska, tojad dzióbaty, powojnik prosty, sasanka wiosenna i otwarta, rosiczka długolistna, parzydło leśne, wawrzynek wilczełyko, bluszcz pospolity, naparstnica zwyczajna, gnidosz rozestany i królewski.

Lasy Parku stanowią ostoję dla zwierząt, w tym wielu gatunków chronionych. Spotkać tu można nietoperza, łasicę, gronostaja. Ptaki reprezentowane są m.in. przez bociana białego i czarnego, myszołowa zwyczajnego, jastrzębia gołębiarza, zimorodka, dudka, słonkę, bażanta, cietrzewia. Występują tu płazy - żaba, rzekotka drzewna, ropucha oraz gady - jaszczurka zwinka i żyworodna, padalec, zaskroniec, żmija zygzakowata. Świat owadów reprezentują biegacz, trzmiel, oraz motyle-mieniak i paź królowej.

Osobliwości przyrody żywej i nieożywionej, chronione są w rezerwach: "Wykus", "Kamień Michniowski" i "Góra Sieradowska". Na całym obszarze Parku występują pojedyncze drzewa

pomnikowe i grupy drzew - dęby, lipy, wiązy, sosny. Łącznie ochroną prawną objęto 21 obiektów tego rodzaju. Cenne są także pomniki przyrody nieożywionej. Na terenie Parku jest ich siedem.

Dolina Kamiennej

Większość obszaru pokrywają łąki i zarośla, po około jednej piątej zajmują siedliska rolnicze i lasy mieszane. Lasy liściaste i iglaste pokrywają niewielką część ostoi.

Obszar znajduje się w obrębie mezoregionu Przedgórze Łódzkie. Ostoję stanowi rozległa dolina Kamiennej, która jest klasyczną równiną denudacyjną, której wysokości absolutne rzadko przekraczają 200 m. Od Ćmielowa Kamienna wykorzystuje zagłębienie uskoku i płynie w kierunku północnym. Na tym odcinku tworzy ona dwa malownicze przetomy, jeden w Podgrodziu, a drugi w Bałtowie. Dla tego fragmentu charakterystyczne są strome lessowe lub wapienne krawędzie urozmaicone przez liczne odśłonięcia skał wapiennych, wąwozy, jaskinie lub jary. Obszar zbudowany jest ze skał wapiennych stanowiących obrzeże mezozoiczne Gór Świętokrzyskich, z utworów środkowej i górnej jury oraz skał kredowych, cechuje się znacznymi wyniosłościami, schodzącymi stromymi krawędziami w dolinę rzeki. Dolina rzeki jest rozległa, podlega zalewom. Obfituje w starorzecza i zastoiska. W dolinie dominują rozległe ekstensywnie użytkowane łąki o zmiennym uwilgotnieniu, a także łąki, zarośla wierzbowe, trafiają się także torfowiska niskie. Krawędzie i zbocza doliny zajęte są przez dobrze wykształcone murawy kserotermiczne. Obszar dodatkowo urozmaicają wydmy i liczne leje krasowe. Od północnego przetomu Kamienna skręca w kierunku północnym i uchodzi do Wisły.

Obszar ma silnie zróżnicowaną i bogatą roślinność. Związane jest to z dużym urozmaicheniem podłoża skalnego, rzeźby, gleb, a także działalnością ludzką. Na siedliskach oligotroficznych, piaszczysto-ilastych dominują świeże bory sosnowe i bory mieszane. Na glebach lessowych, zwłaszcza na zboczach doliny Kamiennej zachowały się fragmentarycznie żyzne grądowe lasy liściaste z rzadkimi i prawnie chronionymi roślinami takimi jak: tojad młodawski, tojad dziobaty, ułodka leśna, groszek wschodniokarpacki. Dużą wartość przyrodniczą przedstawiają rezerваты leśne: Modrzewie, Ulów, Lisiny Bodzechowskie.

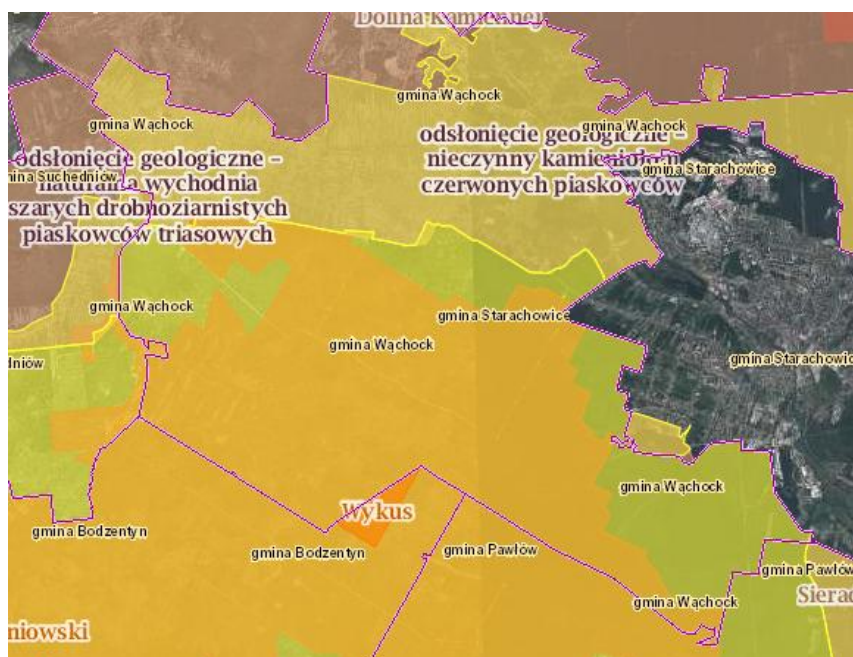
Ogółem stwierdzono tu występowanie 13 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmujących łącznie ponad 42% obszaru. Do najcenniejszych należą murawy kserotermiczne, w tym szczególnie naskalne oraz ostnicowe, z wieloma cennymi i zagrożonymi gatunkami (np. turzyca stopowata, ostnica powabna, ostnica Jana, kosaciec bezlistny), łąki o różnym stopniu uwilgotnienia, grądy oraz starorzecza, a także niewielkie fragmenty łąkowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych. Znaczenie obszaru podnosi zdecydowanie fakt, iż występuje tu jedna z najliczniejszych i dosyć stabilnych w Polsce populacji obuwika pospolitego.

Występuje tutaj 11 gatunków zwierząt z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej: mopek, nocek duży, bóbr europejski, wydra europejska, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, boleń, trzepla zielona, modraszek telejus, czerwńczyk nieparek i pachnica dębowa. Dla tego ostatniego gatunku planowana ostoja jest szczególnie ważna, gdyż chroni ona dwa bardzo dobrze zachowane i o naturalnym charakterze stanowiska (Lisiny Bodzechowskie i Ulów). Podobne znaczenie ostoja ma dla nocka dużego (w Rudzie Kościelnej kolonia rozrodcza licząca około 300 osobników). Populacje kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej charakteryzują się dużą liczebnością.

Mapa 2: Obszary chronione na terenie Miasta i Gminy Wąchock

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Legenda: ■ Użytki ekologiczne ■ Rezerваты ■ Parki Krajobrazowe ■ Parki Narodowe ■ Obszar Chronionego Krajobrazu ■ Zespoły Przyrodniczo Krajobrazowe ■ Natura 2000 – obszary ptasie ■ Natura 200 Obszary siedliskowe ■ Stanowiska dokumentujące Pomnik przyrody

Analiza ilościowa problemów w sferze gospodarczej

Analizując sferę gospodarczą wzięto pod uwagę negatywne zjawiska dotyczące stopnia przedsiębiorczości oraz analizę zaplecza turystyczno-rekreacyjnego.

Stopień przedsiębiorczości

Najwięcej nowo utworzonych firm zarejestrowano w gminie Wąchock w roku 2014 aż 50 gdzie 45 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą a 2 to stowarzyszenia oraz organizacje społeczne. W roku 2016 liczba nowo utworzonych podmiotów gospodarki narodowej zmniejszyła się o 6 podmiotów. Analizując poniższą tabelkę należy zwrócić uwagę na fakt iż z roku na roku liczba nowo utworzonych jednostek maleje.

Tabela 19 Podmioty nowo zarejestrowane wg sektorów własnościowych w latach 2014-2016

Podmioty nowo zarejestrowane wg sektorów własnościowych			
	2014	2015	2016
podmioty gospodarki narodowej ogółem	50	46	44
sektor prywatny - ogółem	50	46	40

sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	45	45	40
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	2	1	0

Źródło: Dane Główny Urząd statystyczny, lipiec 2017r.

Liczba nowo powstałych podmiotów w latach 2014-2016 w sołectwach gminy

Potencjał przedsiębiorczości to nie tylko potencjał istniejących podmiotów gospodarczych, ale też potencjał postawy przedsiębiorczej wśród mieszkańców, a więc gotowość do podejmowania aktywności z własnej inicjatywy. Potencjał istniejących przedsiębiorstw jest pośrednim wskaźnikiem obrazującym lokalne szanse na znalezienie zatrudnienia. Natomiast od potencjału postawy przedsiębiorczej zależy gotowość do podejmowania ryzyka: przekwalifikowywania się, poszukiwania lepszej pracy oraz podejmowania własnej działalności gospodarczej. Najwięcej nowo rejestrowanych podmiotów odnotowuje miasto Wąchock oraz sołectwo Parszów.

Tabela 20 Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej

Podmioty nowo zarejestrowane w sołectwach					średnia z 3 lat
lp.	miasto/sołectwa	2014	2015	2016	
1.	Wąchock	29	16	16	20
2.	Marcinków	0	1	3	1
3.	Parszów	11	13	11	12
4.	Rataje	5	5	4	5
5.	Węglów	1	0	3	1
6.	Wielka Wieś	4	11	7	7
Razem		50	46	44	47

Źródło: Główny Urząd Statystyczny BDL

Liczba podmiotów wyrejestrowywanych z rejestru REGON

W roku 2016 wyrejestrowało się 40 podmiotów gospodarczych na terenie gminy Wąchock w stosunku do roku 2014 była niższa o 4 podmioty natomiast względem roku 2015 o 8 podmiotów, co świadczy

o poprawiających się warunkach w gminie Wąchock, ale mimo to dużo podmiotów nadal rezygnuje z działalność gospodarczej

Tabela 21 Liczba podmiotów wyrejestrowywanych z rejestru REGON w latach 2014-2016

Podmioty wyrejestrowane wg sektorów własnościowych			
	2014	2015	2016
podmioty gospodarki narodowej ogółem	43	48	40

sektor prywatny - ogółem	43	48	40
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	41	47	39

Źródło: Główny Urząd Statystyczny BDL

Co roku najwięcej podmiotów gospodarki narodowej rezygnuje z prowadzenia działalności na terenie miasta Wąchock oraz sołectwa Parszów. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące podmiotów wyrejestrowanych według sołectw w latach 2014-2016.

Tabela 22 Liczba podmiotów wyrejestrowywanych według sołectw z rejestru REGON w latach 2014-2016

Podmioty wyrejestrowane					średnia z 3 lat
lp.	miasto/sołectwa	2014	2015	2016	
1.	Wąchock	21	12	24	19
2.	Marcinków	2	3	1	2
3.	Parszów	8	12	10	10
4.	Rataje	3	3	2	3
5.	Węglów	0	0	0	0
6.	Wielka Wieś	9	18	3	10
Razem		43	48	40	44

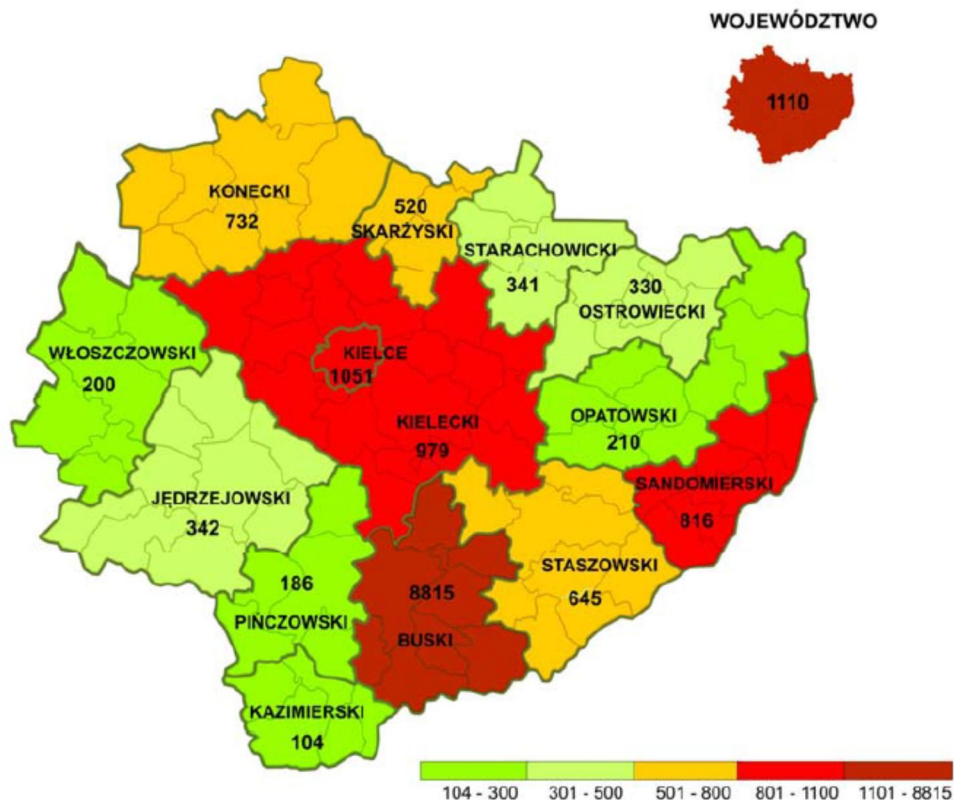
Źródło: Główny Urząd Statystyczny BDL

Turystyka w województwie świętokrzyskim

Według danych GUS w ciągu ostatnich lat, zwiększyła się liczba turystów odwiedzających województwo świętokrzyskie. Jak wynika z danych Urzędu Statystycznego w Kielcach turyści odwiedzający województwo świętokrzyskie w 2014r. najczęściej korzystali z noclegów w Kielcach – 122,3 tys (25,6% ogółu korzystających) w powiecie kieleckim 98,8 tys. (20,7% ogółu), a także w powiecie buskim – 79,9 tys (16,1%). Podobnie jest z turystami z zagranicy. Goście z zagranicy na miejsce swojego pobytu wybierali najczęściej Kielce (44,4%) oraz powiat buski (12,6%), kielecki (10,6%). Tendencja ta wskazuje, iż nasze województwo jest coraz ciekawszym miejscem, które przyciąga coraz szerszą grupę osób.

Mapa 3 Udzielone noclegi w turystycznych obiektach noclegowych na 1000 ludności w 2014r.

Źródło: Turystyka w województwie świętokrzyskim US w Kielcach

Na terenie Gminy Wąchock zlokalizowanych jest 13 obiektów noclegowo-gastronomicznych w podziale na miejscowości wygląda to następująco:

- Wąchock – 7,
- Wielka Wieś – 3,
- Węglów – 1,
- Marcinków -2

Liczba obiektów noclegowo-gastronomicznych może świadczyć o tym, w których sołectwach mieszkańcy „widzą” największy potencjał turystyczny to: Wąchock, Wielka Wieś, Marcinków.

Analiza jakościowa problemów w sferze gospodarczej

Największe problemy to:

- bezrobocie,
- niewystarczający dostęp do infrastruktury technicznej lub jej zły stan techniczny,
- niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym,
- słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw.

Poniżej wskazano przedsięwzięcia, które powinny być podjęte w celu ograniczenia negatywnych zjawisk gospodarczych:

- programy wsparcia finansowego oraz szkoleniowo-doradczego dla osób zainteresowanych tworzeniem własnej działalności gospodarczej,
- rozbudowanie systemu ulg i zwolnień dla podmiotów prywatnych inwestujących na terenie gminy.

Zmniejszeniu negatywnych zjawisk społecznych mają służyć działania takie jak:

- rozbudowa systemu ulg i zwolnień dla podmiotów prywatnych generujących nowe miejsca pracy,

- realizacja projektów szkoleniowo-doradczych,
- rozbudowa systemu wsparcia dla rodzin wielodzietnych w gminie,
- poprawa dostępu do usług zdrowotnych i rehabilitacyjnych.

Wśród przedsięwzięć mających ograniczyć negatywne zjawiska przestrzenno-funkcjonalne, środowiskowe i techniczne wymieniono:

- budowę lub modernizację infrastruktury towarzyszącej typu chodniki, ścieżki rowerowe, parkingi, oświetlenie,
- budowę lub modernizację infrastruktury drogowej
- budowę bądź modernizację infrastruktury sportowej, rekreacyjnej, kulturalnej i turystycznej.

Poza tym istnieje potrzeba poprawy estetyki i funkcjonalności miejsca targowego zlokalizowanego w Wąchocku (utwardzenie, odwodnienie, budowa zadaszeń typu wiaty, itp.).

Analiza ilościowa problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Analizując sferę przestrzenno-funkcjonalną wzięto pod uwagę negatywne zjawiska dotyczące niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych.

Potrzeby w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Gmina Wąchock jest w 85,90% zwodociągowana i w ponad 72,2% skanalizowana. Sołectwa oraz Miasto Wąchock wymagają jeszcze skanalizowania oraz zwodociągowania.

Tabela 23 Wskaźniki zwodociągowania Miasta i Gminy Wąchock

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na dzień 31.12.2016
1.	Wskaźnik zwodociągowania gminy	%	85,9
2.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	72,4
3.	Podłączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	1 989
4.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	m ³ /mieszk./rok	17,1

Źródło: Dane z BDL, lipiec 2017r.

Tabela 24 Wskaźniki skanalizowania Miasta i Gminy Wąchock

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Długość na terenie Gminy
1.	Wskaźnik skanalizowania gminy	%	72,2
2.	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km	81,1
3.	Podłączenia kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	1 749
4.	Ilość zbiorników bezodpływowych na ścieki	szt.	Brak danych

5.	Ścieki odprowadzane do kanalizacji	dm3 / rok	1 749
----	------------------------------------	-----------	-------

Źródło: Dane z BDL, lipiec 2017r.

Tabela 25 Analiza sołectw pod kątem posiadanej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej

L.p.	miasto/sołectwa	CZY SOŁECTWO/OSIEDLE POSIADA		
		WODOCIĄG [TAK/NIE/CZĘŚCIOWO]	KANALIZACJA [TAK/NIE/CZĘŚCIOWO]	GAZ [TAK/NIE/CZĘŚCIOWO]
1.	Wąchock	tak	tak	tak
2.	Marcinków	tak	tak	tak
3.	Parszów	tak	częściowo	tak
4.	Rataje	tak	tak	tak
5.	Węglów	tak	tak	nie
6.	Wielka Wieś	tak	tak	tak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Wąchocku, lipiec 2017

Potrzeby w zakresie infrastruktury drogowej

Przez miasto Wąchock przebiegają drogi krajowe, powiatowe, gminne oraz nie zaliczone do żadnej kategorii.

Przez Wąchock przebiega droga krajowa nr 42 oraz powiatowe:

1. Droga powiatowa 0563 T łączy Wąchock z Mircem.
2. Droga powiatowa 0573 T łączy Majków – Marcinków – Wąchock.
3. Droga powiatowa 0582 T łączy Wąchock – Siekierno – Leśna.

We wszystkich sołectwach i na terenie miasta istnieje potrzeba remontów dróg, ich utwardzenia, zmiany nawierzchni, budowy infrastruktury towarzyszącej np. chodników, oświetlenia, ścieżek rowerowych.

Potrzeba modernizacji lub budowy boisk sportowych

Na terenie gminy Wąchock znajdują się następujące obiekty sportowe, poniższa tabela przedstawia dane dotyczące infrastruktury sportowej.

Tabela 26 infrastruktura sportowa w gminie Wąchock

miasto/sołectwa	BOISKA	SIŁOWNIE WEWNĘTRZNA	SIŁOWNIE ZEWNĘTRZNE	BASEN	MINIGOLF	STADION LEKKOATLETYCZNY	PLAŻÓWKI	KORT TENISOWY	Razem
Wąchock	3	1	1	-	-	-	1	1	7
Marcinków	1	-	1	-	-	-	-	-	2
Parszów	1	-	1	-	-	-	-	-	2
Rataje	1	-	1	-	-	-	-	-	2
Węglów	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Wielka Wieś	1	-	1	-	-	-	-	-	2

Razem	7	1	5	0	0	0	1	1	15
-------	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Wąchocku, lipiec 2017

W Wąchocku mieści się najwięcej obiektów infrastruktury sportowej jakimi są boiska, siłownia zewnętrzna oraz wewnętrzna, boiska do piłki plażowej oraz kort tenisowy.

Jak widać z powyższego zestawienia infrastruktura na terenie gminy jest dość dobrze rozwinięta. W prawie wszystkich znajdują się miejsca gdzie dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe mogą aktywnie spędzać czas. Część obiektów należy nieznacznie zmodernizować i/lub doposażyć. Ze względu na wielkość sołectwa Węglów, bezpośrednią bliskość i jego funkcjonalne powiązania sołectw mieszkańcy Węglowa korzystają z infrastruktury położonej w sołectwie Wielka Wieś.

Zabytki i miejsca historyczne na terenie gminy

Liczne walory krajobrazowo - przyrodnicze, nieskażone środowisko, niepowtarzalne, autentyczne wytwory natury, dziedzictwo kulturowe i wielowiekowa historia, stanowią doskonałą bazę do rozwoju turystyki i stwarzają wielką szansę rozwoju gospodarczego miasta.

Dodatkowe atrakcje, tj. obiekty rekreacyjno-sportowe służące do czynnego wypoczynku i organizacji okolicznościowych imprez mogłyby wzmocnić walory turystyczne i rekreacyjne miasta.

Bardzo ważnym czynnikiem warunkującym atrakcyjność turystyczną gminy są zabytki architektury. Wąchock szczyci się wieloma obiektami historyczno-kulturowymi, także tymi związanymi z kultem religijnym:

- zespół klasztorny opactwa cystersów z XII wieku - Opactwo Cystersów ufundowane przez biskupa krakowskiego Gedeona w 1179 roku. Jest ono jednym z najpiękniejszych pomników architektury romańskiej i wczesnogotyckiej w Europie - zabytek klasy "0" o znaczeniu światowym. Znakomicie zachowany jeden z najważniejszych obiektów "Szlaku Cystersów" objętych patronatem przez Radę Europy, od marca 2017 Pomnik Historii,
- pałac Schoenberga, pozostałości po zakładach metalowych z XIX wieku,
- obszar parku z zabytkową kaplicą św. Rocha, została ona zbudowana w 1838 roku przez Józefa Oberskiego, mieszczanina wąchockiego, z własnych funduszy,
- kaplica św. Jacka w Sinej Wodzie, z I połowy XIX wieku,
- kapliczka św. Jana Nepomucena w Wygodzie, z I połowy XIX wieku,
- kapliczka Matki Boskiej w Wąchocku, z XIX wieku,
- zespół poczty zajezdnej z I połowy XIX wieku, Wąchock ul. Langiewicza 7.

Ze względu na swoją bogatą, wielowiekową przeszłość, w Wąchocku odnajdujemy ślady wydarzeń historycznych, miejsca pamięci narodowej związane z walkami narodowo - wyzwoleniczymi:

1. Z okresu powstania styczniowego 1863 r.:

- kwatera powstańcza Mariana Langiewicza z 1863 r. w Wąchocku,

2. Z okresu II wojny światowej:

- Pomnik Jana Piwnika „Ponurego”, dowódcy partyzanckiego Armii Krajowej w Górach Świętokrzyskich i na Nowogródzczyźnie - skwer na rynku w Wąchocku,
- Krypta z prochami mjr J. Piwnika, na terenie opactwa cystersów,
- Panteon 27 tablic upamiętniających poległych partyzantów AK, oraz pomnik żołnierzy Polski Podziemnej na dziedzińcu przed kościołem św. Floriana w Wąchocku.

Przez teren Wąchocka przechodzą szlaki turystyczne piesze:

- szlak czarny: Starachowice - Polana Langiewicza – Rezerwat „Wykus”/9 km,
- szlak niebieski: Wąchock – Rataje - Polana Langiewicza - Cedzyna/45,5 km.

Tabela poniżej przedstawia dane z rejestru zabytków nieruchomych, prowadzonym przez konserwatora zabytków

Tabela 27 Spis zabytków z rejestru zabytków nieruchomych, podlegające pod konserwatora zabytków

Miejscowość	Zabytek	Numer w rejestrze
Parszów	układ wodny na rzece Żarnówce (pozostałości dawnego zakładu wielkopiecowego), nr rej.: 1002 z 30.03.1981: · zarys stawu, · grobla, · przyczółki dawnego przelewu, · dolny odcinek kanału roboczego.	nr rej.: 1002
Rataje	kaplica pw. św. Zofii, nr rej.: 188 z 19.01.1973	A.829
	park (ogród folwarczny), nr rej.: 556 z 09.12.1957	A.830
Wąchock	śródmieście osady – założenie urbanistyczne, nr rej.: 342 z 04.12.1956	A.831
	zespół klasztorny cystersów, nr rej.: 154 z 23.06.1967: A.832/1-7 · kościół, ob. par. pw. św. Floriana, nr rej.: 178 z 24.10.1931 · klasztor, nr rej.: 178 z 24.10.1931 · budynek bramny I, · budynek bramny II. · zabudowania gospodarcze · teren opactwa z ogrodem i dziedzińcem · zewnętrzny pas terenu stanowiący strefę ochronną zespołu (otoczenie)	A.832/1-7
	drewniana kapliczka pw. św. Jana Nepomucena, ul. Starachowicka 124, A.833 nr rej.: 189 z 19.01.1973	A.833
	kaplica pw. św. Rocha, nr rej.: 187 z 19.01.1973	A.834
	cmentarz par., ul. Cmentarna, nr rej.: 1174 z 19.05.1993	A.835
	cmentarz żydowski, nr rej.: 1058 z 20.06.1990	A.836
	dom, ul. Starachowicka 43, nr rej.: 834 z 09.10.1973 (przen. do Tokarni)	A.837
	zespół fabryczny przy ul. Kolejowej, nr rej.: 177 z 08.05.1971: A.838/1-3 · dom zarządu (tzw. pałac Schoenberga), · budynki fabryczne, nr rej.: 345 z 04.12.1956 · urządzenia wodne z tamą i przepustami.	A.838/1-3
Wąchock - Sina Woda	kaplica fil. pw. św. Jacka, nr rej.: 806 z 19.01.1973	A.839
Wielka Wieś	spichlerz nr 80 (obecnie w zagrodzie nr 100), nr rej.: 910 z 06.08.1976	A.840

Źródło: Opracowanie własne

OBIEKTY HISTORYCZNO – KULTUROWE

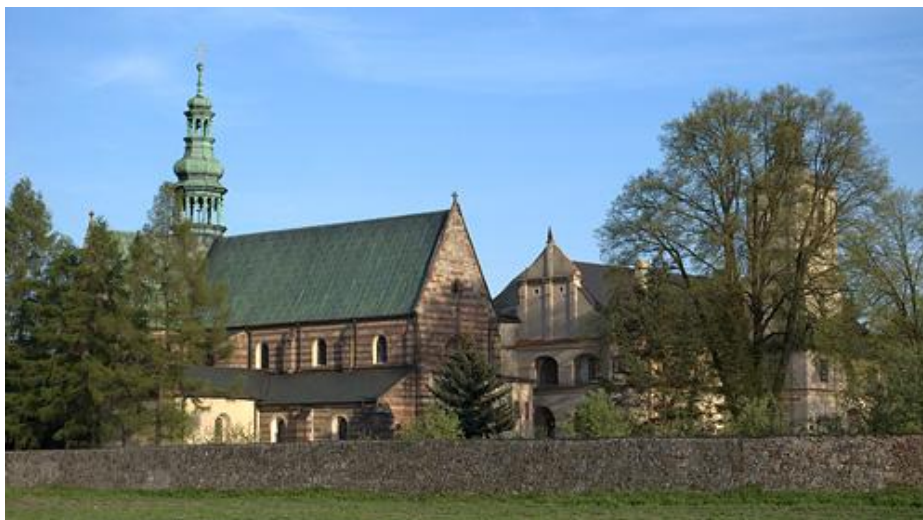
1. OPACTWO CYSTERSÓW ul. Kościelna 14 Wąchock

Zwiedzanie kościoła, klasztoru i Muzeum Ojców Cystersów:

- dni powszednie: 9⁰⁰-12⁰⁰, 13³⁰-17¹⁵, 18⁰⁵-18³⁰;
- niedziele i święta kościelne: 9⁰⁰-13⁰⁰, 14³⁰-17¹⁵, 18⁰⁵-18³⁰

Godziny nabożeństw:

- niedziela i święta - 7⁰⁰(godzinki), 7³⁰, 9⁰⁰, 10³⁰, 11⁴⁵(suma), 17⁰⁰;
- dni powszednie 7⁰⁰, 7³⁰, 17⁰⁰ (lub 18⁰⁰ w czasie letnim)

Zdjęcie nr 1 Opactwo Cystersów

Najcenniejszym zabytkiem Wąchocka jest **cysterski zespół klasztorno - kościelny** ufundowany w 1179r. Na przełomie XII i XIII w. został wzniesiony przez włoskich budowniczych pod kierownictwem mistrza Simona kościół. Jego forma odpowiadała regule zakonnej: prosta budowla bazylikowa na planie krzyża łacińskiego, z kaplicami po bokach i krótkim prezbiterium.

Najbardziej charakterystyczne dla tego obiektu i wyróżniające go spośród pozostałych zabytków budownictwa cysterskiego w Polsce są mury kościoła w układzie poziomych pasów piaskowca na przemian żółtoszarego i brunatno - czerwonego zbudowane ze starannie obrobionych ciosów pochodzących z okolicznych kamieniołomów.

Do dzisiejszego dnia zachowało się wiele elementów dawnego klasztoru, przede wszystkim **kapitularz** - jedno z najlepiej zachowanych pomieszczeń architektury późnoromańskiej w Polsce i Europie. Uznawane jest również za jedno z najpiękniejszych wnętrz wybudowanych na naszych ziemiach w tym stylu architektonicznym. Była to sala, w której odbywały się zebrania kapituły zakonnej. Na uwagę zwracają zwieńczenia kolumn zdobione ornamentami roślinnymi, jak również ich podstawy, w których "pojawia się" świat stworzeń wyklętych przez cysterską regułę.

Do równie cennych a przy tym dobrze zachowanych pomieszczeń tamtego okresu można zaliczyć **refektarz** czyli jadalnię zakonników. Jest to najbardziej okazała sala ze średniowiecznych zabudowań znajdująca się w skrzydle południowym.

Na szczególną uwagę zasługują również XII-to wieczne **dormitorium** czyli sypialnia mnichów oraz **fraternia** z XIIIw.

Największym zmianom na przestrzeni wieków uległ kościół. Z wyjątkiem neoromańskiego ołtarza głównego pozostałe elementy wyposażenia świątyni są barokowe przez co dawna surowość i prostota cysterskiego wnętrza zatarty się. Godnymi uwagi są organy, których brzmienie zdobywa uznanie na całym świecie. Uznawane jest za jedno z najszlachetniejszych i najbardziej bogatych w naszym kraju.

2. Dworek z XIXw. "Dworek Langiewicza" ul. Langiewicza.

Idąc od rynku ulicą Langiewicza dochodzi się do XIX-to wiecznego, białego dworku z kolumnami. W roku 1863 w czasie powstania styczniowego w domu tym miał swoją główną kwaterę **Marian Langiewicz** - naczelnik wojskowy województwa sandomierskiego - jeden z najbardziej zasłużonych dla kraju dowódców powstańczych. Tutaj mieścił się sztab powstańczy: kancelaria sztabowa, ambulans wojskowy a nawet polowa drukarnia, w której drukowano odezwy i rozkazy. Langiewicz rozsyłał z tego miejsca odezwy do burmistrzów i wójtów z całego województwa, w których informował o powstaniu Polskiego Rządu Narodowego. Nakazywał również werbunek wszystkich zdrowych i zdolnych do walki mężczyzn. W pobliskim lesie stacjonował obóz, który stał się głównym ośrodkiem powstańczym w tamtym okresie.

3. Pałac Schoenberga ul.Kolejowa

Zdjęcie nr 2 Pałac Schoenberga

Na terenie obiektu znajdują się pozostałości zakładu metalowego, młynu wodnego oraz kamienicy. Po roku 1888 produkowano w zmodernizowanym zakładzie m.in. walce młyńskie i narzędzia rolnicze. Właścicielem obiektu był w tym czasie Niemiec - Neuman, który wybudował przyzakładową, piętrową kamienicę. Po jego śmierci prawa własności przejął zięć Neumana - Mikołaj Schoenberg, od nazwiska którego zwykło się mawiać o tym obiekcie Pałac Schoenberga. Na przełomie XIX i XX wieku wnętrze pałacu zostało odnowione. Wraz z końcem II Wojny Światowej rodzina Schoenbergów opuściła miasto ze względu na swoje niemieckie pochodzenie a zakład wraz z przyległymi budynkami i terenami przejęło państwo. Obecnie właścicielem obiektu jest przedsiębiorca ze Starachowic.

4. Stara apteka ul. Kościelna

Aptekę w Wąchocku założono między 1699 a 1714r. kiedy opatem klasztoru był Jan Paweł Gomoleński. W początkowym okresie znajdowała się w gmachu klasztornym a następnie została przeniesiona do osobnego budynku znajdującego się po prawej stronie zabudowań klasztornych. Cystersi w tamtym okresie zajmowali się nie tylko przygotowywaniem, przechowywaniem i sprzedażą leków, ale niekiedy również leczeniem. Apteka w opisywanym miejscu mieściła się do 21 maja 2007 kiedy została przeniesiona do nowego, zmodernizowanego zgodnie z unijnymi wymogami budynku.

Obiekt obecnie w posiadaniu p. Pawła Nowaka – wymaga modernizacji w celu zachowania dziedzictwa kulturowego – w uzgodnieniu z Konserwatorem Zabytków oraz nadania mu nowych funkcji.

Potrzeba zagospodarowania centrum miejscowości

Ta potrzeba dotyczy przede wszystkim miasta Wąchock oraz sołectw.

Analiza ilościowa problemów w sferze technicznej

Analizując sferę techniczną wzięto pod uwagę negatywne zjawiska dotyczące degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Potrzeba budowy lub modernizacji infrastruktury szkolnej

Bazę oświatowo-wychowawczą w Gminie Wąchock stanowią:

2 Szkoły Podstawowe w:

- Wielkiej Wsi
- Parszowie

1 Gimnazjum Publiczne w:

- Wąchocku

1 Zespół Placówek Oświatowych w :

- Wąchocku

3 przedszkola w:

- Wąchocku
- Wielkiej Wsi
- Parszowie

Tabela 28: Dane teleadresowe placówek oświatowych na terenie Miasta i Gminy Wąchock

Placówka	Adres siedziby oraz e-mail
Szkoła Podstawowa w Parszowie	Parszów, ul. Szkolna 28, 27 – 215 Wąchock szparszow@wp.pl
Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi	Wielka Wieś 354, 27 – 215 Wąchock spww@konto.pl
Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku	ul. Kościelna 10 27 – 215 Wąchock szkolawachock@o2.pl
Gimnazjum Publiczne w Wąchocku	ul. Kościelna 10 27 – 215 Wąchock oswiata_wachock@pro.onet.pl

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

GŁÓWNE PROBLEMY SZKÓŁ Z TERENU MIASTA I GMINY WĄCHOCK

- małe wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w procesie nauczania,
- niewystarczająca oferta dydaktyczna dla osób zdolnych oraz osób z trudnościami w nauce,
- małe zaangażowanie instytucji zewnętrznych (NGO) w proces szkolenia pozaformalnego,
- niezadawalający stan techniczny budynków szkół, gimnazjum, przedszkoli,
- brak nowoczesnego sprzętu komputerowego i multimedialnego w placówkach,
- stare i wyeksploatowane pomoce dydaktyczne do zajęć,
- małe zainteresowanie społeczeństwa sprawami edukacji w gminie.

W części obiektów szkolnych na terenie Miasta i Gminy Wąchock należy dokonać prac termomodernizacyjnych (m.in. wymienić stolarkę okienną i drzwiową, dach, instalacje centralnego ogrzewania). Wszystkie szkoły należy doposażyć w nowoczesne pomoce dydaktyczne (m.in. do matematyki, przyrody, języków obcych, sprzęt komputerowy oraz multimedialny (TIK), sprzęt sportowy). Należy również poddać pracom modernizacyjnym i remontowym sale gimnastyczne i obiekty sportowe.

Wyniki w gimnazjach.

W powiecie starachowickim najlepiej wypadła gmina Wąchock, która awansowała z drugiego miejsca, jakie zajmowała rok temu. Gimnazjaliści z Wąchocka uzyskali łącznie 99,21 punktu ze wszystkich

podstawowych części egzaminu. To zdecydowanie lepiej niż rok temu, kiedy egzamin kończyli z wynikiem 93,83 punktu.²

W przypadku szkół podstawowych istnieje różnica pomiędzy wynikami z części humanistycznej oraz matematycznej. Analizując powyższe wyniki stwierdzono, iż istnieje potrzeba wsparcia wszystkich placówek na terenie Miasta i Gminy poprzez m.in. organizację zajęć wyrównawczych, rozwojowych, wyjazdów edukacyjnych.

Tabela 29: Wyniki ze sprawdzianu w szkołach podstawowych na terenie Miasta i Gminy Wąchock

L.p.	Szkoła	Część 1		język polski	matematyka	język angielski	
		Liczba zadających	wynik%	wynik%	wynik%	liczba zdających	wynik w%
1.	Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Powstania Styczniowego	29	58,4	68,6	48,3	29	72,7
2.	Szkoła Podstawowa im. Ludowego Wojska Polskiego w Parszowie	20	63,8	66,3	61,3	20	60,1
3.	Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej	15	61,3	68,7	54,0	15	62,3

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi maj 2017r.

Tabela 30: Wyniki z egzaminów gimnazjalnych – Gmina i Miasto Wąchock- rok 2017

Szkoła	Egzamin	Najniższe	Bardzo niskie	Niskie	Niżej średnie	Średnie	Wyżej średnie	Wysokie	Bardzo wysokie	Najwyższe
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Rozkład krajowy wyników								
		4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%
		Liczba uczniów w szkole według wyników								
		Niskie			Średnie			Wysokie		
Gimnazjum Publiczne w Wąchocku	Język polski	1	2	6	7	12	9	8	4	0
	Historia i WOS	0	5	6	7	9	10	10	2	0

² <http://www.echodnia.eu/swietokrzyskie/wiadomosci/starachowice/a/egzamin-gimnazjalny-2017-wyniki-w-powiecie-starachowickim-wachock-najlepszy,12189507/>

Matematyka	2	1	10	5	9	11	8	2	1
Przedmioty przyrodnicze	0	1	6	3	14	9	10	5	1
Język angielski PP	0	4	2	13	8	13	4	5	
Język angielski PR	0	7	4	10	12	10	3	1	2
Język niemiecki PP	1	2	6	7	12	9	8	4	0

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi maj 2017r.

Szkoła	Egzamin	W szkole		Gminie	Powiecie	Województwie	Kraju
		Liczba zdających	Wyniki egzaminów w % punktów				
Gimnazjum Publiczne im. mjr Jana Piwnika "Ponurego" w Wąchocku	Język polski	49	72	72	67	69	69
	Historia i WOS	49	59	59	55	58	59
	Matematyka	49	48	48	43	45	47
	Przedmioty przyrodnicze	49	57	57	50	52	52
	Język angielski PP	49	69	69	65	66	67
	Język angielski PR	49	45	45	47	46	49
	Język niemiecki PP	49	72	72	67	69	69

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi maj 2017r.

Potrzeby w zakresie infrastruktury zdrowotnej

Usługi zdrowotne świadczone są w budynkach zlokalizowanych w **Ośrodek Zdrowia** w Wąchocku, **Ośrodek Zdrowia** w Parszowie. Budynki, w których mieszczą się ośrodki zdrowia należy poddać termomodernizacji oraz doposażyć w nowoczesny sprzęt medyczny, który podniesie jakość świadczonych usług. Potrzeba jest zakupu m.in. spirometru, aparatu EKG, aparatu elektronicznego do pomiaru rr, różnych wag dla noworodków, niemowląt, inhalatorów nebulizatorów, chłodziarek do przechowywania szczepionek, leżanek lekarskich, torb zabiegowych dla pielęgniarek środowiskowych, lamp bakteriobójcze, ssaków elektrycznych, stojaków do kroplówek. Budynek Ośrodka w Wąchocku wymaga także modernizacji (adaptacji pomieszczeń), rozbudowy.

Tabela 31: Liczba osób zapisanych do Ośrodków Zdrowia

Liczba osób zapisanych do lekarza POZ				
Grupy wiekowe	Ośrodek Zdrowia w Wąchocku		Ośrodek Zdrowia w Parszowie	
	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety

do 6 roku życia	52	46	20	12
7 - 15 lat	117	117	34	48
16 - 19 lat	84	78	30	28
20 - 65 lat	1266	1125	350	354
Powyżej 65	311	532	88	166
Razem	1830	1898	522	608

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku, lipiec 2017r.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące zatrudnienia w Ośrodku Zdrowia w Wąchocku oraz Ośrodku Zdrowia w Parszowie.

Tabela 32 Zatrudnienie/wykaz specjalistów w Ośrodku Zdrowia w Wąchocku i Parszowie

OŚRODEK ZDROWIA W WĄCHOCKU				
L.p.	Poradnia	Funkcja	Liczba etatów lub godz.	Specjalizacje/kursy
1	Lekarza POZ	lekarz	1 etat	specjalista chorób wewnętrznych
		lekarz*	0,4 etatu	specjalista chorób wewnętrznych, medycyny rodzinnej i medycyny pracy
		lekarz	6 h/tydz	choroby wewnętrzne 1 st.; medycyna ogólna 2 st.; medycyna rodzinna - specjalista
		lekarz	4 h/tydz.	choroby wewnętrzne 1 st.
2	Dla dzieci	lekarz	12 h/tydz.	pediatria 1 st.
		lekarz	3 h/tydz.	pediatria 1 st.; medycyna ogólna i rodzinna - specjalista
3	Stomatologiczna	lekarz stom.	1/2 etatu	Lekarz stomatolog
		lekarz stom.	15 h/tydz	Lekarz stomatolog
		Asystentka stomat.	1/4 etatu	-----
4	Ginekologiczno - położnicza	lekarz	1/2 etatu	położnictwo i ginekologia 2 st.
5	Gabinet pielęgniarki środ. rodz.	pielęgniarka	1 etat	licencjat; kurs pielęgniarstwa środowiskowo -rodzinnego; kurs szczepień ochronnych
		pielęgniarka	1/2 etatu	kurs pielęgniarstwa środowiskowo -rodzinnego; specjalizacja z zakresu organizacji i zarządzania

6	Gabinet higieny szkolnej	pielęgniarka	1 etat	kurs pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania; kurs szczepień ochronnych
7	Gabinet zabiegowy	pielęgniarka	1 etat	szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego
8	Gabinet EKG	pielęgniarka	1 etat	kurs pielęgniarstwa środowiskowo -rodzinnego; kurs pielęgniarstwa przewlekle chorych i niepełnosprawnych; kurs szczepień ochronnych
9	Punkt Szczepień	pielęgniarka	1 etat	licencjat; kurs szczepień ochronnych; kurs pielęgniarstwa opieki paliatywnej; kurs pielęgniarstwa środowiskowo - rodzinnego

OŚRODEK ZDROWIA W PARSZOWIE

L.p.	Poradnia	Funkcja	Liczba etatów lub godz.	Specjalizacje/kursy
1	Ogólna	lekarz*	1/4 etatu	specjalista chorób wewnętrznych, medycyny rodzinnej i medycyny pracy
2	Stomatologiczna	lekarz stom.	15 h/tydz	Lekarz stomatolog
3	Gabinet pielęgniarki środ. rodz.	pielęgniarka**	1/2 etatu	licencjat; kurs pielęgniarstwa środowiskowo -rodzinnego
4	Gabinet zabiegowy	pielęgniarka**	1/2 etatu	licencjat; kurs pielęgniarstwa środowiskowo -rodzinnego
5	Punkt Szczepień	pielęgniarka	1 etat	licencjat; specjalizacja z medycyny szkolnej kurs szczepień ochronnych

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Wąchock

Potrzeby w zakresie infrastruktury społecznej (świetlice wiejskie, remizy strażackie)
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Wąchocku jest głównym organizatorem życia kulturalnego miasta i gminy Wąchock.

Zdjęcie nr 3 Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Wąchocku

Placówka czynna jest codziennie od poniedziałku do piątku w godz. 12.00-20.00, w pozostałym czasie w zależności od potrzeb.

W skład Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Wąchocku wchodzi świetlice wiejskie w sołectwach: Marcinków, Wielka Wieś, Rataje, Parszów.

W budynku Domu Kultury mają swoją siedzibę lub organizują cykliczne spotkania następujące organizacje i stowarzyszenia: Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, Koło Gospodyń Wąchocka, Towarzystwo Przyjaciół Wąchocka, Stowarzyszenie Sołtysów Ziemi Kieleckiej, Wąchockie Towarzystwo Wędkarskie "KAMIENNA", OSP Wąchock, Gminne Koło Pszczelarzy, Związek Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Górników, Komitet Serwitutowy, Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury jest organizatorem lub współorganizatorem wielu imprez kulturalnych, a wśród nich: Piknik Archeologiczny RYDNO, Turnieje Sołtysów, Dni Wąchocka, okolicznościowe uroczystości z okazji Dnia Kobiet, Dnia Babci i Dziadka, Dnia Nauczyciela, Walentynki, uroczystości z okazji rocznic i świąt państwowych.

Na terenie gminy znajdują się wiele organizacji pozarządowych (stowarzyszenia, OSP, koła gospodyń) najwięcej mieści się w Wąchocku (10 organizacji), najmniej w sołectwie Węglów (1 organizacja).

Tabela 33 Organizacja pozarządowe zarejestrowane na terenie Gminy

Tablica Organizacji pozarządowe zarejestrowane na terenie Gminy							
	RAZEM	10	3	4	2	1	3
Organizacja pozarządowe zarejestrowane na terenie Gminy		Wąchock	Marcinków	Parszów	Rataje	Węglów	Wielka Wieś
Stowarzyszenia ludowe i organizacje							
1.	Gminne Stowarzyszenie Niepełnosprawnych przy Klasztorze Cystersów w Wąchocku	1					
2.	Towarzystwo Przyjaciół Wąchocka	1					
3.	Fundacja Obiekt Zabytkowy Opactwo Cystersów w Wąchocku	1					

4.	Stowarzyszenie „Wielka Nasza Wieś”						1
5.	Stowarzyszenie Wąchockie Towarzystwo Wędkarskie „Kamienna”	1					
6.	Stowarzyszenie „Koło Gospodyń Wiejskich Marcinkowianie”		1				
7.	Katolickie Stowarzyszenie Polskich Nauczycieli przy Opactwie Cystersów w Wąchocku	1					
8.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Parszowa			1			
9.	Uczniowski Klub Sportowy „METEOR”	1					
10.	Klub Sportowy „Campeones Wąchock”	1					
11.	Stowarzyszenie Przyjazna Wieś Rataje				1		
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Orty Parszów”			1			
13.	Stowarzyszenie Sottysów Ziemi Kieleckiej	1					
Ochotnicza Straż Pożarna							
14.	Ochotnicza Straż Pożarna w Marcinkowie		1				
15.	Ochotnicza Straż Pożarna w Parszowie			1			
16.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wielkiej Wsi						1
17.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wąchocku	1					
Koła Gospodyń Wiejskich							
18.	Koło Gospodyń Wiejskich w Wielkiej Wsi						1
19.	Koło Gospodyń Wiejskich w Wąchocku	1					
20.	Koło Gospodyń Wiejskich w Ratajach				1		
21.	Koło Gospodyń Wiejskich w Parszowie			1			
22.	Koło Gospodyń Wiejskich w Węglowie					1	
23.	Stowarzyszenie „Koło Gospodyń Wiejskich Marcinkowianie”		1				

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Wąchock

Ważnym aspektem jest również pokazanie ile osób uczęszcza/działa w zakresie konkretnej organizacji. Jak pokazują poniższa tabela łączna ilość osób działających z organizacjach wynosi 1431 osób.

Tabela 34 Liczba osób w organizacji
Działalność kulturalna na terenie Gminy

L.p.	Nazwa koła zainteresowań	Liczba osób uczęszczających
Stowarzyszenia ludowe i organizacje		
1.	Gminne Stowarzyszenie Niepełnosprawnych przy Klasztorze Cystersów w Wąchocku	35
2.	Towarzystwo Przyjaciół Wąchocka	35
3.	Fundacja Obiekt Zabytkowy Opactwo Cystersów w Wąchocku	10
4.	Stowarzyszenie „Wielka Nasza Wieś”	29
5.	Stowarzyszenie Wąchockie Towarzystwo Wędkarskie „Kamienna”	43
6.	Stowarzyszenie „Koło Gospodyń Wiejskich Marcinkowianie”	20
7.	Katolickie Stowarzyszenie Polskich Nauczycieli przy Opactwie Cystersów w Wąchocku	11
8.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Parszowa	9
9.	Uczniowski Klub Sportowy „METEOR”	9
10.	Klub Sportowy „Campeones Wąchock”	7
11.	Stowarzyszenie Przyjazna Wieś Rataje	20
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Orły Parszów”	15
13.	Stowarzyszenie Sołtysów Ziemi Kieleckiej	1000
Ochotnicza Straż Pożarna		
14.	Ochotnicza Straż Pożarna w Marcinkowie	25
15.	Ochotnicza Straż Pożarna w Parszowie	41
16.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wielkiej Wsi	33
17.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wąchocku	26
Koła Gospodyń Wiejskich		
18.	Koło Gospodyń Wiejskich w Wielkiej Wsi	12
19.	Koło Gospodyń Wiejskich w Wąchocku	11
20.	Koło Gospodyń Wiejskich w Ratajach	7
21.	Koło Gospodyń Wiejskich w Parszowie	20
22.	Koło Gospodyń Wiejskich w Węglowie	10
23.	Stowarzyszenie „Koło Gospodyń Wiejskich Marcinkowianie”	10
		1431

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Wąchock

Na terenie Gminy Wąchock znajdują się obiekty turystyczne oraz gastronomiczne. Najwięcej obiektów znajduje się w Wąchocku dwa gospodarstwa agroturystyczne, 1 obiekt noclegowy oraz 4 punkty gastronomiczne.

Tabela 35 Obiekty agroturystyczne oraz gastronomiczne

L.p.	miasto/sołectwa	GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE	PUNKTY GASTRONOMICZNE [RESTAURACJA, BARY, PIZZERIE, ITP.]	OBIEKTY NOCLEGOWE INNE NIŻ GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE	Liczba obiektów w poszczególnych miejscowościach
1.	Wąchock	2	4	1	7
2.	Marcinków			2	2
3.	Parszów				0
4.	Rataje				0
5.	Węglów	1			1
6.	Wielka Wieś	1		2	3

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Wąchock

Poniżej przedstawione są gospodarstwa agroturystyczne, restauracje/bary/pizzerie, Obiekty noclegowe inne np. schroniska, pensjonaty działające na terenie gminy Wąchock.

Tabela 36 Wykaz gospodarstw agroturystycznych działających na terenie Gminy

Wykaz gospodarstw agroturystycznych działających na terenie Gminy	
Gospodarstwa Agroturystyczne	
L.p.	Nazwa i adres
1.	Gospodarstwo Agroturystyczne „Sabatówka” - Wielka Wieś 1, 27-215 Wąchock
2.	„U Anieli” - Anna Lorenzen, Wąchock, ul. Nadrzeczna 60, 27-215 Wąchock
3.	„Stajnia Podkówka” - Dariusz Jaros, ul. Ogrodowa 4, 27-215 Wąchock
4.	„Hogata” - Anna Włodarczyk - Węglów 23A, 27-215 Wąchock

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Wąchock

Tabela 37 Restauracje/Bary/Pizzerie na terenie gminy Wąchock

Restauracje/Bary/Pizzerie	
L.p.	Nazwa i adres
1.	Bar Restauracyjny „U Maksyma” – 27-215 Wąchock, Plac Mjr Ponurego 14

2.	Bar „Żarcik” – 27-215 Wąchock, ul. Kolejowa (teren rekreacyjny przy rz. Kamiennej dz. nr 4816/17)
3.	Punkt Gastronomiczny – 27-215 Wąchock, ul. Wygoda 6A
4.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ELLCORAL – punkt gastronomiczny czynny sezonowo – 27-215 Wąchock, ul. Św. Rocha 22.

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Wąchock

Tabela 38 Obiekty noclegowe inne np. schroniska, pensjonaty

Obiekty noclegowe inne np. schroniska, pensjonaty	
L.p.	Nazwa i adres
1.	„Lebud bis” - Wąchock, ul. Starachowicka 99, 27-215 Wąchock
2.	Dom Rekolekcyjny „Królowa Pokoju” - Marcinków 48A, 27-215 Wąchock
3.	Dom Weselny Lider House - Marcinków 49B, 27-215 Wąchock
4.	Noclegi Halina Dudek - Wielka Wieś 360, 27-215 Wąchock
5.	Agnieszka Grzelka – AGNIESZKA - Wielka Wieś 162A, 27-215 Wąchock

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Wąchock

Pogłębiona diagnoza

Punktem wyjścia w wyznaczeniu obszaru kryzysowego stała się analiza stanu całej gminy oraz określeniu problemów społecznych występujących na jej terenie. Następnie analizowano terytorialne zróżnicowanie w natężeniu występujących stanów kryzysowych biorąc pod uwagę zarówno gęstość zaludnienia poszczególnych obszarów jak i rozpiętość terytorialną. Następnie analizowano współwystępujące niedobory w otoczeniu gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym lub środowiskowym, które mogą wpływać pośrednio lub bezpośrednio na występowanie lub zwiększone natężenie negatywnych zjawisk społecznych. Gdy te dwa rodzaje problemów nakładają się na siebie na określonym terytorium, wtedy mamy przesłanki aby dany obszar zakwalifikować jako obszar kryzysowy i rozpocząć planowanie działań rewitalizujących.

Procesem rewitalizacji zostaną objęte obszary, które charakteryzują się występowaniem największej ilości negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, technicznych oraz funkcjonalno-przestrzennych, a jednocześnie mają największy kapitał społeczny oraz potencjał rozwojowy. *Jako obszary zdegradowane wyznaczono sołectwa:*

- Wąchock,
- Wielka wieś,
- Parszów.

WĄCHOCK

W wyniku diagnozy jako obszary zdegradowane (w każdym przypadku zidentyfikowano zjawiska kryzysowe w sferze społecznej oraz przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej) przewidziane do objęcia programem rewitalizacji wyznaczono miasto Wąchock.

Zidentyfikowane problemy społeczne:

- Znaczna liczba rodzin korzysta z pomocy MGOPS w 2013r. – 243 osób, 2014r. – 211 osób, 2015r. – 199 osób, 2016-199;
- Łącznie w sołectwie z zasiłku korzysta – 26 osób tj. 40,63% ogółu korzystających z zasiłku;
- Największa w gminie liczba osób pobierała w 2015r. zasiłek MGOPS z tytułu bezrobocia (54 41,86% ogółu korzystających);
- 21 osób (w 2015 i 2016) skorzystało ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie zasiłku z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (tj. 36,02% ogółu korzystających z tego świadczenia);
- 186 przestępstw i wykroczeń popełniono na terenie sołectwa w ciągu ostatnich 3 lat;
- 157 osoby na koniec 2016r. było zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne;
- Spada liczba mieszkańców do 25 r. życia na terenie sołectwa;
- Wzrasta na terenie sołectwa liczba osób w wieku 61+;
- Istnieje potrzeba doposażenia Ośrodka Zdrowia w niezbędny sprzęt do świadczenia wysokiej jakości usług medycznych i zwiększania ich zakresu;

Potencjał w sferze społecznej:

Na terenie miejscowości jest zarejestrowanych 10 organizacji pozarządowych:

- Gminne Stowarzyszenie Niepełnosprawnych przy Klasztorze Cystersów w Wąchocku,
- Towarzystwo Przyjaciół Wąchocka
- Fundacja Obiekt Zabytkowy Opactwo Cystersów w Wąchocku
- Stowarzyszenie Wąchockie Towarzystwo Wędkarskie „Kamienna”
- Katolickie Stowarzyszenie Polskich Nauczycieli przy Opactwie Cystersów w Wąchocku
- Uczniowski Klub Sportowy „METEOR”
- Klub Sportowy „Campeones Wąchock”
- Stowarzyszenie Sołtysów Ziemi Kieleckiej
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wąchocku
- Koło Gospodyń Wiejskich w Wąchocku

Zidentyfikowane problemy środowiskowe:

- W miejscowości pozostało jeszcze do utylizacji 418 620 kg azbestu tj. ponad 44,61% azbestu pozostającego do utylizacji na terenie gminy.

Potencjały w obszarze gospodarczym:

- liczne firmy zlokalizowane na terenie miejscowości (pierwsze miejsce w gminie).

Zidentyfikowane problemy w sferze technicznej:

- Istnieje potrzeba modernizacji i doposażenia szkół na terenie miejscowości;
- Istnieje potrzeba modernizacji dróg przebiegających przez teren miejscowości oraz budowa na niektórych z nich infrastruktury towarzyszącej np. oświetlenie, chodniki, ciągi rowerowe, itp.;
- Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- Konieczna jest modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, szczególnie: Urzędu Miasta i Gminy w Wąchocku oraz Zespołu Placówek Oświatowych w Wąchocku;
- Poprawa funkcjonalności rynku;
- Szkoła Podstawowa w Wąchocku: doposażenie pracowni matematycznych, przyrodniczych oraz zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do pracowni komputerowych;
- Remont sali gimnastycznej w ZPO w Wąchocku;
- Modernizacja i termomodernizacja Centrum Kultury;
- *Ośrodek Zdrowia:*
  - wyposażenie w sprzęt medyczny niezbędny z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych,
  - przeprowadzenie przebudowy, nadbudowy oraz rozbudowy niezbędnych z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych,
  - zakup sprzętu komputerowego oraz oprogramowania umożliwiającego wdrożenie, prowadzenie i wymianę elektronicznej dokumentacji medycznej.

PARSZÓW

W wyniku diagnozy jako obszary zdegradowane (w każdym przypadku zidentyfikowano zjawiska kryzysowe w sferze społecznej oraz przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej) przewidziane do objęcia programem rewitalizacji wyznaczono sołectwo Parszów.

Zidentyfikowane problemy społeczne:

- Znaczna liczba rodzin korzysta z zasiłków w roku 2016- 89 osób, (30 rodzin) tj. 17,25% ogółu korzystających (w stosunku do roku 2013 nastąpił spadek osób pobierających zasiłek o 37 osób (10 rodziny), natomiast w stosunku do roku 2014- spadek o 14 osób, a względem roku 2015 spadek o 16 osób). Między rokiem 2014 a 2015 zaobserwowano wzrost liczby osób korzystających z zasiłków o 2 osoby);
- Największa w gminie liczba osób pobierała w 2016r. zasiłek MGOPS z tytułu bezrobocia (22 18,49% ogółu korzystających);
- 9 osób (w 2015 i 2016) skorzystało ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie zasiłku z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (tj. 16,54% ogółu korzystających z tego świadczenia);
- 37 przestępstw i wykroczeń popełniono na terenie sołectwa w ciągu ostatnich 3 lat;
- 87 osoby na koniec 2016r. było zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne;
- Spada liczba mieszkańców do 25 r. życia na terenie sołectwa;
- Wzrasta na terenie sołectwa liczba osób w wieku 61+;

- Istnieje potrzeba doposażenia Ośrodka Zdrowia w niezbędny sprzęt do świadczenia wysokiej jakości usług medycznych i zwiększania ich zakresu;
- Wyniki z egzaminu gimnazjalnego są niższe od wyników gminnych, wojewódzkich i krajowych z przedmiotów takich jak: historia i wiedza i społeczeństwie, przedmioty przyrodnicze, matematyka, j. angielski poziom rozszerzony, j. niemiecki poziom podstawowy.

Potencjał w sferze społecznej:

Na terenie sołectwa jest zarejestrowanych 4 organizacji pozarządowych:

- Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Parszowa
- Uczniowski Klub Sportowy „Orły Parszów”
- Ochotnicza Straż Pożarna w Parszowie
- Koło Gospodyń Wiejskich w Parszowie

Zidentyfikowane problemy środowiskowe:

- W sołectwie pozostało jeszcze do utylizacji 126 748 kg azbestu tj. ponad 13,51% azbestu pozostającego do utylizacji na terenie gminy.

Zidentyfikowane problemy w sferze technicznej:

- Istnieje potrzeba modernizacji dróg przebiegających przez teren sołectwa oraz budowa na niektórych z nich infrastruktury towarzyszącej np. oświetlenie, chodniki, ciągi rowerowe, itp.;
- Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- Szkoła Podstawowa w Parszowie: modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej w Parszowie wraz z doposażeniem pracowni matematycznych, przyrodniczych oraz zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do pracowni komputerowych;
- *Ośrodek Zdrowia:*
  - wyposażenie w sprzęt medyczny niezbędny z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych,
  - przeprowadzenie przebudowy, nadbudowy oraz rozbudowy niezbędnych z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych,
  - zakup sprzętu komputerowego oraz oprogramowania umożliwiającego wdrożenie, prowadzenie i wymianę elektronicznej dokumentacji medycznej.

WIELKA WIEŚ

W wyniku diagnozy jako obszary zdegradowane (w każdym przypadku zidentyfikowano zjawiska kryzysowe w sferze społecznej oraz przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej) przewidziane do objęcia programem rewitalizacji wyznaczono sołectwo Wielka Wieś.

Zidentyfikowane problemy społeczne:

- Znaczna liczba rodzin korzysta z zasiłków w roku 2016- Wielka Wieś – 78 osób (28 rodzin) tj. 15,12% ogółu korzystających (w stosunku do roku 2013 nastąpił wzrost osób pobierających zasiłek o 9 osób (3 rodziny), a względem roku 2014 i 2015- spadek o 9 osób);

- Największa w gminie liczba osób pobierała w 2016r. zasiłek MGOPS z tytułu bezrobocia (18 18,49% ogółu korzystających);
- 7 osób (w 2015 i 2016) skorzystało ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie zasiłku z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (tj. 11,64% ogółu korzystających z tego świadczenia);
- 37 przestępstw i wykroczeń popełniono na terenie sołectwa w ciągu ostatnich 3 lat;
- 63 osoby na koniec 2016r. było zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne;
- Spada liczba mieszkańców do 25 r. życia na terenie sołectwa;
- Wzrasta na terenie sołectwa liczba osób w wieku 61+;
- Wyniki z egzaminu gimnazjalnego są niższe od wyników gminnych, wojewódzkich i krajowych z przedmiotów takich jak: historia i wiedza i społeczeństwie, przedmioty przyrodnicze, matematyka, j. angielski poziom rozszerzony, j. niemiecki poziom podstawowy.

Potencjał w sferze społecznej:

Na terenie sołectwa jest zarejestrowanych 3 organizacji pozarządowych:

- Stowarzyszenie „Wielka Nasza Wieś”
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wielkiej Wsi
- Koło Gospodyń Wiejskich w Wielkiej Wsi

Zidentyfikowane problemy środowiskowe:

- W sołectwie pozostało jeszcze do utylizacji 143 615 kg azbestu tj. ponad 15,30% azbestu pozostającego do utylizacji na terenie gminy.

Zidentyfikowane problemy w sferze technicznej:

- Istnieje potrzeba modernizacji dróg przebiegających przez teren sołectwa oraz budowa na niektórych z nich infrastruktury towarzyszącej np. oświetlenie, chodniki, ciągi rowerowe, itp.;
- Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi:
  - Modernizacji istniejącej infrastruktury sportowej przyszkolnej służącej wzmocnieniu sprawności fizycznej uczniów:
    - modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej w Wielkiej Wsi,.
  - Doposażeniu pracowni matematycznych, przyrodniczych
    - zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do czterech pracowni matematycznych,
    - zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do siedmiu pracowni przyrodniczych (pracownia chemiczna, fizyczna, geograficzna, biologiczna (4),
  - Zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do pracowni komputerowych.

3 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Dla potrzeb wyznaczenia obszaru zdegradowanego określono listę wskaźników społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych. Dla przestrzennego zobrazowania wyników analizy gminę podzielono zgodnie ze strukturą jednostek pomocniczych – na sołectwa. Dla wydzielonych obszarów pozyskano materiał statystyczny dostępny w zasobach Urzędu Miasta i Gminy w Wąchocku, jak i specjalnie w tym celu wygenerowany przez instytucje zewnętrzne, m.in. Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodek Pomocy Społecznej czy Komendę Policji. Materiały uzyskano również z ogólnodostępnych baz m.in. danych Urzędu Statystycznego w Kielcach

dale z Banku Danych Lokalnych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi. Następnie materiały te zostały wnikliwie przeanalizowane i na ich podstawie wytypowano obszary gminy znajdujące się w stanie kryzysu tzn. na obszarach tych występują następujące negatywne zjawiska:

- społeczne (w szczególności bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym);
- gospodarcze (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw);
- środowiskowe (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska);
- przestrzenno-funkcjonalne (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych);
- technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Zgodnie z rozdziałem 3 punkt 3 Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 obszar zdegradowany – to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów. Na podstawie Diagnozy zawartej

w rozdziale 2 niniejszego dokumentu -analizując kilkanaście różnych wskaźników w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej wyznaczono podobszary zdegradowane. Jako obszary zdegradowane wyznaczono sołectwa gdzie zidentyfikowano przynajmniej 3 negatywne zjawiska społeczne oraz negatywne zjawiska gospodarcze, środowiskowe, funkcjonalno-przestrzenne i techniczne (łącznie ilość negatywnych zjawisk ≥ 11). Jako sołectwa gdzie występują liczne problemy w sferze społecznej, przy jednoczesnym występowaniu problemów przynajmniej w jednej innej sferze (środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, gospodarczej, technicznej) zidentyfikowano:

- miejscowość Wąchock
- sołectwo Parszów
- sołectwo Wielka Wieś

Podobszary zdegradowane obejmują obszar 4 528 ha, co stanowi 55,32% powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 5 666 osób, tj. 81,01% ogółu mieszkańców gminy. Poniższe tabele przedstawiają

podsumowanie analizy danych społecznych, gospodarczych, środowiskowych, funkcjonalno-przestrzennych i technicznych.

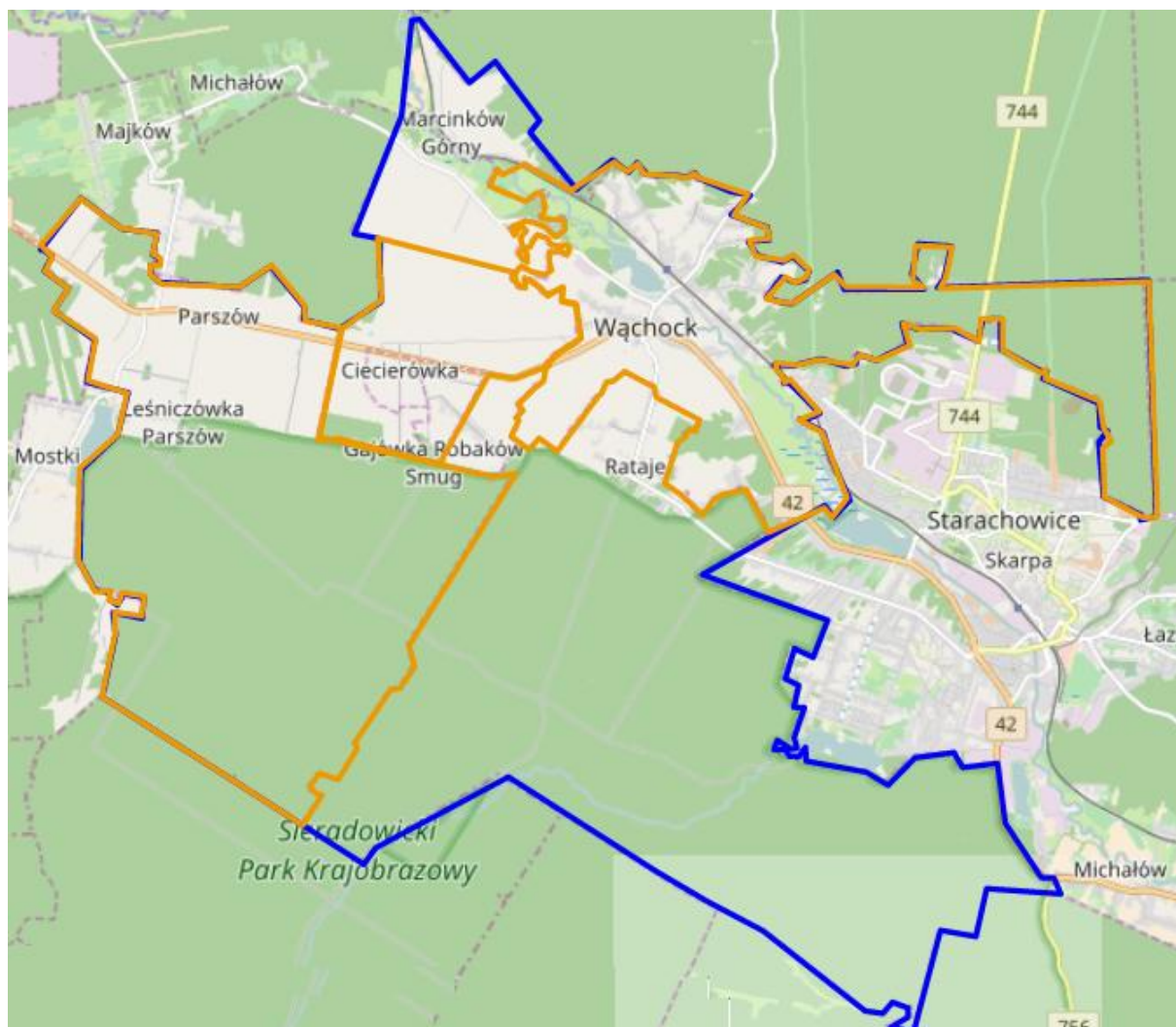

Tabela 39 Podsumowanie negatywnych zjawisk na terenie Gminy Wąchock – wyznaczenie podobszarów zdegradowanych

Ip.	Sołectwo	strefa społeczna													podsumowanie
		Liczba osób korzystających z pomocy GOPS	Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy OPS z powodu bezrobocia	Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy OPS z powodu ubóstwa	Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy OPS z powodu niepełnosprawności	Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy OPS z powodu długotrwałej bądź ciężkiej choroby	Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy OPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy OPS z powodu alkoholizmu	Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania z podziałem na sołectwa	liczba przestępstw w poszczególnych sołectwach Gminy	liczba wyroków w poszczególnych sołectwach Gminy	liczba osób pow 60 r. z K powyżej 65 r. z M	ubytek liczby mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych na dzień 31.12.2016	
1	Wąchock	199	54	62	52	21	9	2	40	186	275	736	-77	157	13
2	Marcinków	58	21	28	16	8	8	4	8	20	75	141	-32	42	8
3	Parszów	89	19	22	13	2	4	1	25	37	95	398	-45	87	11
4	Rataje	74	14	18	11	5	2	1	19	18	20	104	3	24	0
5	Węglów	18	3	1	3	1	1	0	4	1	2	57	-6	12	0
6	Wielka Wieś	78	18	14	9	1	3	0	25	37	55	304	-25	63	9

Tabela 40 Podsumowanie negatywnych zjawisk na terenie Gminy Wąchock – wyznaczenie podobszarów zdegradowanych

Ip.	Sołectwo	strefa środowiskowa			podsumowanie	strefa gospodarcza		podsumowanie	strefa funkcjonalno-przestrzenna			podsumowanie	strefa techniczna		podsumowanie	podsumowanie wszystkich stref
		% udział pozostałego asfaltu do unieszkodliwiania	zanieczyszczenie powietrza	obszary przyrodnicze		spadek liczby przedsiębiorstw	liczba nowo utworzonych firm w ciągu 3 lat		dostęp do kanalizacji	dostęp do obiektów sportowych	dostęp do obiektów kultury		potrzeba przebudowy/modernizacji dróg	potrzeba termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej		
1	Wąchock	44,61%	1	1	3	19	20	1	tak	5	2	0	1	1	2	19
2	Marcinków	9,12%	1	1	2	2	1	1	tak	2	2	0	1	0	1	12
3	Parszów	13,51%	1	1	3	10	12	1	częściowo	2	2	1	1	1	2	17
4	Rataje	6,58%	1	1	2	3	5	0	tak	2	1	1	1	0	1	3
5	Węglów	10,88%	1	1	2	0	1	1	tak	0	0	2	1	0	1	4
6	Wielka Wieś	15,30%	1	1	3	10	7	1	tak	2	2	0	1	1	2	15

Mapa nr 4 Podobszary zdegradowane na tle gminy Wąchock, źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

- Granica gminy
- Granica obszarów zdegradowanych

Wyznaczenie obszaru/podobszarów rewitalizacji

Zgodnie zapisami z rozdziału 3 pkt 4 Wytycznych, obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. Zgodnie z wyżej przytoczonymi zapisami na terenie gminy Wąchock wyznaczone zostały trzy podobszary rewitalizacji- *miejsowość Wąchock*, oraz sołectwa Parszów i Wielka Wieś. Dla wyznaczenia zasięgu podobszarów rewitalizacji kierowano się następującymi przesłankami:

1. na podobszarach tych zidentyfikowano wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej.
2. obszary te jednocześnie mają istotne znaczenie dla rozwoju gminy,
3. wybór podobszarów uzyskał całkowitą akceptację zarówno władz lokalnych jak i akceptację społeczną.

Wyznaczone podobszary rewitalizacji zajmują powierzchnię 228,7 ha co stanowi 2,79% powierzchni Gminy. Na podobszarach tych mieszka 1 142 mieszkańców, tj. 16,65% mieszkańców Gminy.

Tabela 41 Wyznaczenie podobszarów rewitalizacji – delimitacja ze względu na ograniczenie liczby mieszkańców

L.p.	miasto/sołectwa	Liczba mieszkańców na 31.12.2015r.	% do ogółu mieszkańców	Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji
1.	Wąchock	2 731	39,81%	15,15%
2.	Marcinków	590	8,60%	-
3.	Parszów	1 520	22,16%	0,42%
4.	Rataje	482	7,03%	-
5.	Węglów	222	3,24%	-
6.	Wielka Wieś	1 315	19,17%	1,08%
Razem		6 860	100,00%	-
			% udział mieszkańców do ogółu	15,89%

Źródło opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

4 Szczegółowa diagnoza podobszarów rewitalizacji oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Jednym z najważniejszych elementów Programu Rewitalizacji jest pogłębiona diagnoza podobszarów rewitalizacji, która obejmuje analizę czynników i zjawisk kryzysowych oraz lokalnych potencjałów we wszystkich sferach, tj. społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej. Poniższej przedstawiona została szczegółowa analiza *dwóch podobszarów rewitalizacji w Gminie Wąchock*.

Wąchock

Na terenie miejscowości zlokalizowane są m.in.:

1. Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku, ul. Wielkowiejska 1
2. Bank Spółdzielczy w Wąchocku, ul. Wielkowiejska 2
3. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Wąchocku, ul. Kościelna 7
4. Miejsko-Gminna Bibliotek Publiczna w Wąchocku, ul. Kościelna 7
5. Ochotnicza Straż Pożarna w Wąchocku, ul. Kościelna 7
6. Zespół Placówek Oświatowych – gimnazjum, szkoła podstawowa i przedszkole, Wąchock, ul. Kościelna 10
7. Klasztor O. Cystersów w Wąchocku, ul. Kościelna 14
8. SZOZ Ośrodek Zdrowia w Wąchocku, ul. Starachowicka 61
9. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Kolejowa 19
10. Poczta Polska S.A. – punkt pocztowy w Wąchocku, ul. Kolejowa 19
11. przystanki komunikacyjne PKS, BUS, PKP

Sfera społeczna

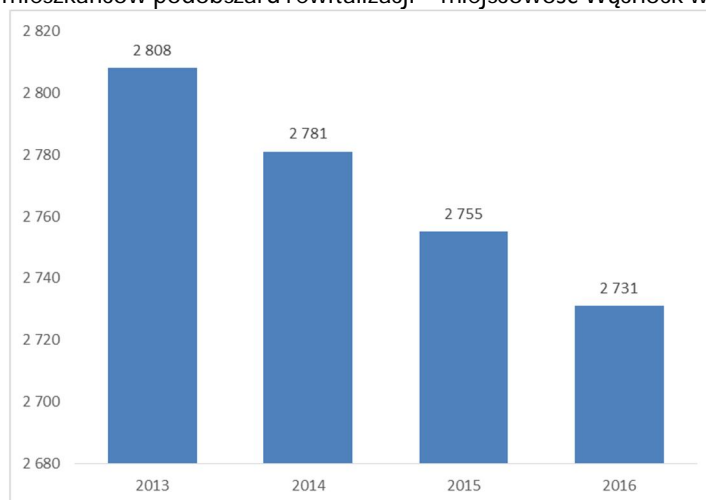
Analizując sferę społeczną wzięto m.in. pod uwagę dane dot. bezrobocia, ubóstwa, korzystania z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (dalej także: GOPS), a także niewystarczający dostęp mieszkańców poszczególnych sołectw do uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym.

Według danych Urzędu Miasta i Gminy w Wąchocku miejscowość Wąchock zamieszkuje 2 731 osób (stan na 31.12.2016r.) to o 77 osób mniej niż w roku 2013. Największą część społeczeństwa miejscowości - 59,17% stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. Wiek emerytalny osiągnęło 28,51% mieszkańców gminy. W wieku przedprodukcyjnym w roku 2016 miejscowość zamieszkiwało 12,32% ogółu ludności.

Wykres 1 Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji – miejscowość Wąchock w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne

Na terenie podobszaru głównymi powodami udzielania pomocy i wsparcia przez MGOPS w 2015r. było: ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, oraz długotrwała lub ciężka choroba. W poprzednich latach powyższy ranking wyglądał podobnie. Powody udzielania pomocy i wsparcia według liczby rodzin i osób korzystających z pomocy w latach 2013 -2016 r. z pomocy MGOPS przedstawia się następująco:

- 99 rodzin (najwięcej spośród wszystkich miejscowości) skorzystało w 2016r. ze wsparcia MGOPS tj. blisko co 4 rodzina korzystająca z pomocy MGOPS to mieszkaniec miejscowości Wąchock (tj. 8% ogółu mieszkańców miejscowości); w poszczególnych latach przedstawiało się to następująco:
  - ✓ rok 2013: 103 rodzin, 243 osób,
  - ✓ rok 2014: 94 rodzin, 211 osoby,
  - ✓ rok 2015: 94 rodzin, 199 osób,
  - ✓ rok 2016: 99 rodzin, 199 osób.

Sołectwo	2013		% do ogółu korzystających osób	% do ogółu korzystających rodzin	% do ogółu mieszkańców sołectwa	2014		% do ogółu korzystających	% do ogółu korzystających rodzin	% do ogółu mieszkańców sołectwa
	liczba osób	liczba rodzin				liczba osób	liczba rodzin			
Wąchock	243	103	40,70%	46,61%	8,65%	211	94	38,50%	44,98%	7,59%

2015		% do ogółu korzystających	% do ogółu korzystających rodzin	% do ogółu mieszkańców sołectwa	2016		% do ogółu korzystających	% do ogółu korzystających rodzin	% do ogółu mieszkańców sołectwa
liczba osób	liczba rodzin				liczba osób	liczba rodzin			
199	94	37,41%	45,41%	7,22%	199	99	38,57%	45,62%	7,29%

- dożywianie dzieci: ilościowo zjawisko to w 2016r. było największe w gminie - 40 dzieci (na 129 w wieku do 17 r. ż.), tj. blisko 33% ogółu korzystających; także w latach 2013-2015 zjawisko to było wysokie – odpowiednio: 42, 33 i 44 dzieci.

Sołectwo	2013	% do ogółu korzystających	2014	% do ogółu korzystających	2015	% do ogółu korzystających	2016	% do ogółu korzystających
Wąchock	42	32,31%	33	32,04%	44	32,35%	40	33,06%

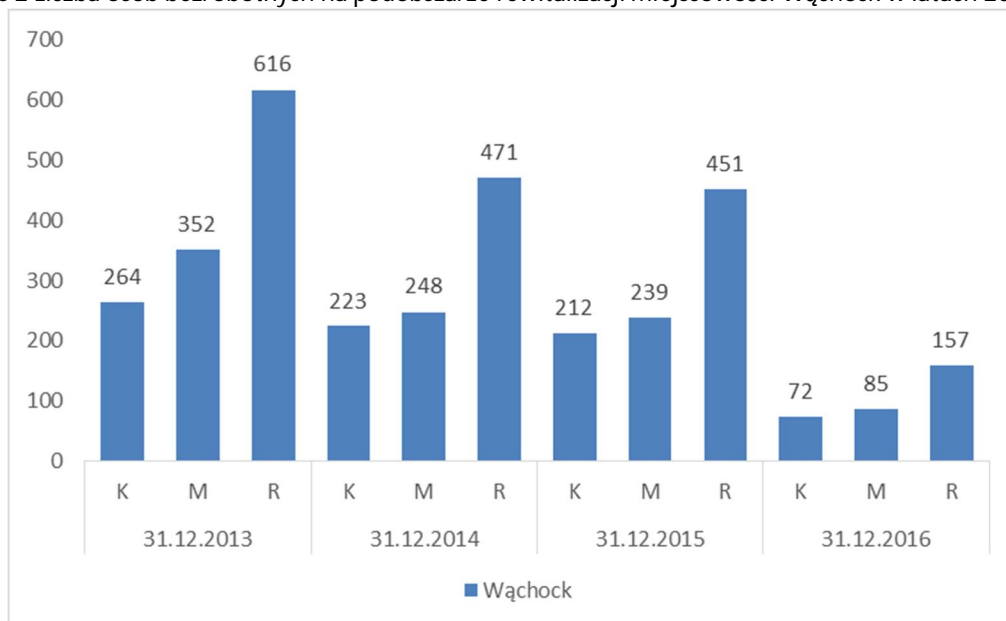

- zasiłek stały w 2016r. pobierało 42,68% ogółu pobierających ten zasiłek na terenie gminy,
- zasiłek z tytułu bezrobocia otrzymało w 2016r. 54 osób (41,86% ogółu korzystających i 1,98% mieszkańców miejscowości), w poprzednich latach: 2013: 68 osób, 2014: 58 i 2015: 45 osób;
- zasiłek z tytułu ubóstwa pobierało w 2016 roku 62 osoby, co stanowi prawie 2,27% mieszkańców miejscowości i 42,76% ogółu korzystających, w poprzednich latach: 2013: 24 osób, 2014: 52 i 2015: 59 osób;
- aż 52 osób tj. 50% ogółu korzystających z zasiłku z tytułu niepełnosprawności to mieszkańcy miejscowości Wąchock – wzrost w ciągu ostatnich 3 lat wyniósł 8 osób – ponad 17% względem roku 2013; w poprzednich latach: 2013 - 45 osób, 2014 – 48 2015-50;
- 21 osoby skorzystały w 2016r. z zasiłku z tytułu długotrwałej i ciężkiej choroby (najwięcej w całej gminie), 55,26% ogółu korzystających; w poprzednich latach: 2013 - 21 osób, 2014 – 22 i 2015-18 osób;
- 9 osób skorzystało w 2016r. z zasiłku z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (najwięcej w całej gminie) – 33,33% ogółu korzystających; w poprzednich latach: 2013 – 15 osób, 2014 – 12 i 2015-12;
- 13,11% ogółu korzystających z zasiłku z powodu alkoholizmu mieszka w miejscowości Wąchock (po 4 osoby w latach 2013-2014 i 8 w 2015r.)

Bezrobocie jako zjawisko społeczne ma znaczący wpływ na ekonomiczną i psychospołeczną sferę życia człowieka, zwłaszcza w przypadku długookresowości. Bezrobocie i jego skutek w postaci degradacji ekonomicznej i społecznej dotyczą nie tylko samego bezrobotnego, ale wpływają też na jego najbliższe otoczenie. Szkodliwe skutki psychospołeczne – frustracja, stres, alienacja społeczna powodują konflikty interpersonalne w najbliższym otoczeniu bezrobotnego i jego rodziny. Bezrobocie na terenie podobszaru rewitalizacji – miejscowości Wąchock w ostatnich latach stopniowo spada.

- ✓ 2013r.: 616 osób, w tym 264 kobiet,
- ✓ 2014r.: 471 osób, w tym 223 kobiet,
- ✓ 2015r.: 451 osób, w tym 212 kobiet,
- ✓ 2016r.: 157 osób(16,51% ogółu bezrobotnych na terenie gminy), w tym 72 kobiet.

Wykres 2 Liczba osób bezrobotnych na podobszarze rewitalizacji miejscowości Wąchock w latach 2013-2016

Źródło: opracowanie własne

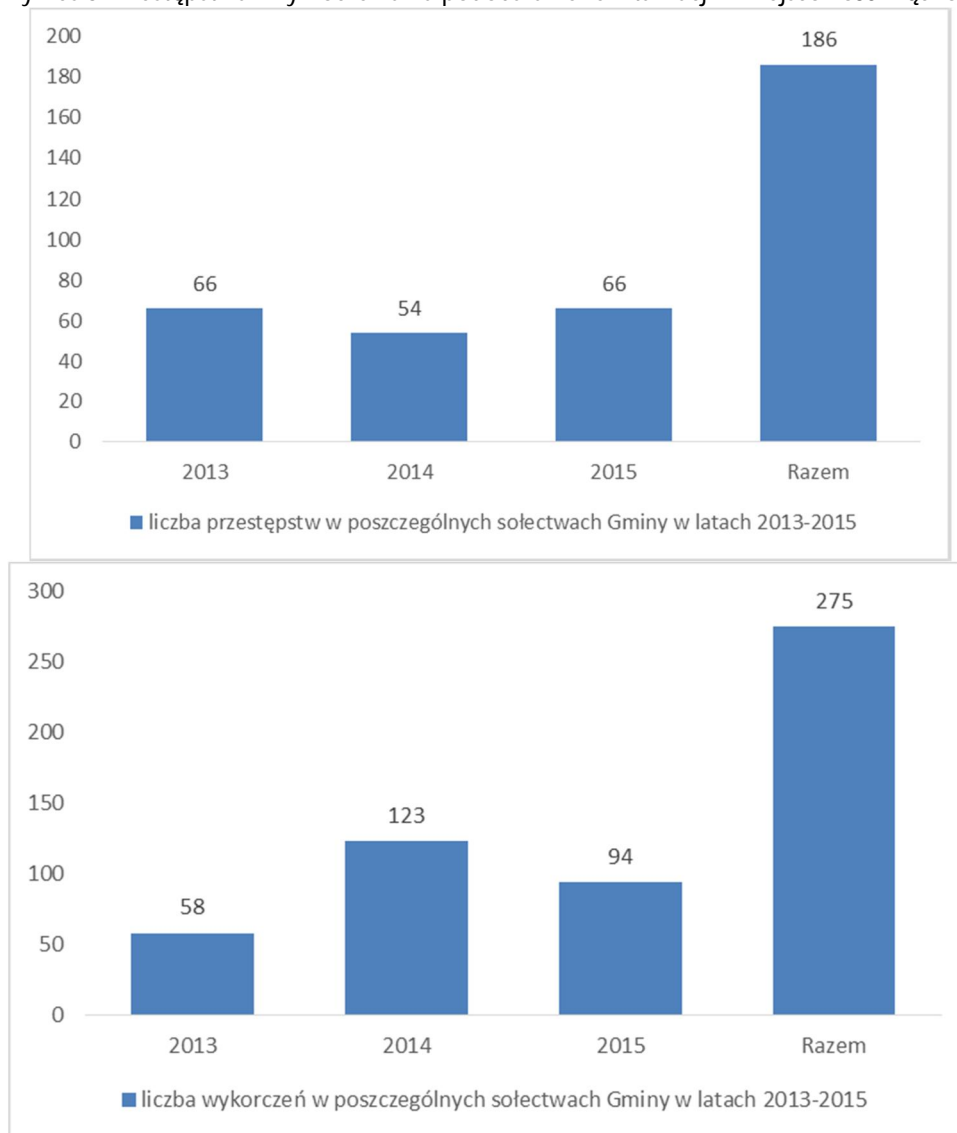

Bezpieczeństwu publicznemu zagraża przestępczość, która jest zjawiskiem dynamicznym i, podobnie jak społeczeństwo, podlega rozwojowi. Choć stanowi margines życia społecznego poprzez swą intensywność i częstotliwość może mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciskać dotkliwe piętno na jej funkcjonowaniu. Zgodnie z danymi przedstawionymi przez Komendę Powiatową Policji w Starachowicach w analizowanym okresie liczba popełnionych przestępstw w roku 2015 w stosunku do roku 2013 jest taka sama. Nieco inaczej jest z wykroczeniami których w analizowanym okresie przybyło.

W latach 2013-2015 odnotowano 2186 przestępstw na terenie miejscowości Wąchock (62% ogółu przestępstw na terenie gminy), w poszczególnych latach wyglądało to następująco:

- ✓ 2013: 66,
- ✓ 2014: 54,
- ✓ 2015: 66.
- w latach 2013-2015 odnotowano aż 275 wykroczeń na terenie miejscowości Wąchock (92% ogółu wykroczeń na terenie gminy), w poszczególnych latach wyglądało to następująco:
  - ✓ 2013: 58,
  - ✓ 2014: 123,
  - ✓ 2015: 94.

Wykres 3 Przestępstwa i wykroczenia na podobszarze rewitalizacji – miejscowość Wąchock

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji

Potencjał w sferze społecznej:

- miejscowość posiada najlepszą strukturę ludności na terenie gminy,
- na terenie miejscowości znajdują się liczne gospodarstwa agroturystyczne, restauracje, bary oraz pensjonaty.
- na terenie miejscowości działają liczne organizacje pozarządowe:
  - Gminne Stowarzyszenie Niepełnosprawnych przy Klasztorze Cystersów w Wąchocku
  - Towarzystwo Przyjaciół Wąchocka
  - Fundacja Obiekt Zabytkowy Opactwo Cystersów w Wąchocku
  - Stowarzyszenie Wąchockie Towarzystwo Wędkarskie „Kamienna”
  - Katolickie Stowarzyszenie Polskich Nauczycieli przy Opactwie Cystersów w Wąchocku
  - Uczniowski Klub Sportowy „METEOR”
  - Klub Sportowy „Campeones Wąchock”
  - Stowarzyszenie Sotysów Ziemi Kieleckiej
  - Ochotnicza Straż Pożarna w Wąchocku
  - Koło Gospodyń Wiejskich w Wąchocku

Jak wynika z powyższych danych na podobnym obszarze rewitalizacji pojawiają się liczne problemy społeczne (m.in. bezrobocie, przestępczość itp.). Należy zatem podjąć szereg kompleksowych i wieloaspektowych działań społecznych aby zniwelować lub zlikwidować występujące tu problemy. Istnieje również potrzeba wspierania i wykorzystywania potencjałów jakie drzemią na tym obszarze. Wąchock posiada najlepszą strukturę ludności na terenie gminy oraz dwie organizacje pozarządowe.

Sfera środowiskowa

Na terenie miejscowości Wąchock głównym problemem w sferze środowiskowej jest azbest. Na terenie miejscowości pozostaje jeszcze ok. 418 620 kg azbestu do utylizacji.

Na obszarze występują obszary cenne przyrodniczo tereny oraz wiele zabytków.

Miejscowość	Zabytek	Numer w rejestrze
Wąchock	śródmieście osady – założenie urbanistyczne, nr rej.: 342 z 04.12.1956	A.831
	zespół klasztorny cystersów, nr rej.: 154 z 23.06.1967: A.832/1-7 · kościół, ob. par. pw. św. Floriana, nr rej.: 178 z 24.10.1931 · klasztor, nr rej.: 178 z 24.10.1931 · budynek bramny I, · budynek bramny II. · zabudowania gospodarcze · teren opactwa z ogrodem i dziedzińcem · zewnętrzny pas terenu stanowiący strefę ochronną zespołu (otoczenie)	A.832/1-7
	drewniana kapliczka pw. św. Jana Nepomucena, ul. Starachowicka 124, A.833 nr rej.: 189 z 19.01.1973	A.833
	kaplica pw. św. Rocha, nr rej.: 187 z 19.01.1973	A.834
	cmentarz par., ul. Cmentarna, nr rej.: 1174 z 19.05.1993	A.835
	cmentarz żydowski, nr rej.: 1058 z 20.06.1990	A.836
	dom, ul. Starachowicka 43, nr rej.: 834 z 09.10.1973 (przen. do Tokarni)	A.837
	zespół fabryczny przy ul. Kolejowej, nr rej.: 177 z 08.05.1971: A.838/1-3 · dom zarządu (tzw. pałac Schoenberga), · budynki fabryczne, nr rej.: 345 z 04.12.1956 · urządzenia wodne z tamą i przepustami.	A.838/1-3

Wąchock - Sina Woda

kaplica fil. pw. św. Jacka, nr rej.: 806 z 19.01.1973

A.839

Mapa nr 5 Podobszar rewitalizacji nr 1 – sołectwo Wąchock, źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

W związku z powyższym na analizowanym obszarze występują problemy środowiskowe.

Analiza stanu środowiska wskazuje na potrzebę przeprowadzenia działań mających na celu m.in.:

- zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do środowiska poprzez projekty parasolowe, modernizację oświetlenia itp.,
- zmniejszenie ilości azbestu pozostającego do utylizacji,
- edukację ekologiczną,

Sfera gospodarcza

Z danych Urzędu Miasta i Gminy w Wąchocku wynika iż na terenie miejscowości :

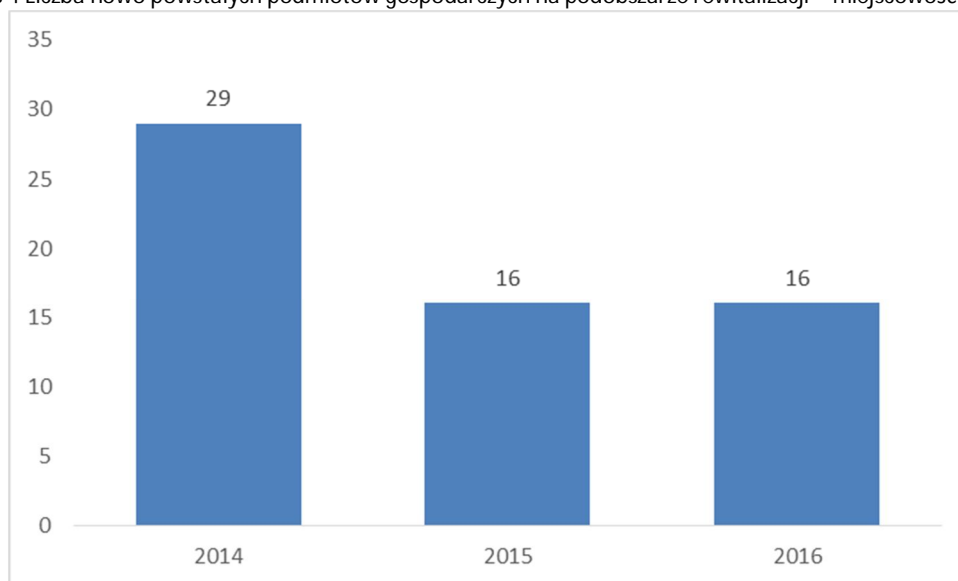
- corocznie powstaje ok 20 nowych przedsiębiorstw,
- na terenie miejscowości co roku wyrejestrowuje się około 19 firm.

Potencjał przedsiębiorczości to nie tylko potencjał istniejących podmiotów gospodarczych, ale też potencjał postawy przedsiębiorczej wśród mieszkańców, a więc gotowość do podejmowania aktywności z własnej inicjatywy. Potencjał istniejących przedsiębiorstw jest pośrednim wskaźnikiem obrazującym lokalne szanse na znalezienie zatrudnienia. Natomiast od potencjału postawy przedsiębiorczej zależy gotowość do podejmowania ryzyka: przekwalifikowywania się, poszukiwania lepszej pracy oraz podejmowania własnej działalności gospodarczej. Pośrednim wskaźnikiem postawy przedsiębiorczej jest dynamika rejestrowania nowych podmiotów w bazie REGON ogółem. Co roku najwięcej podmiotów rejestrowanych jest na terenie miejscowości Wąchock.

Wykres 4 Liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych na podobszarze rewitalizacji – miejscowość Wąchock

Źródło: opracowanie własne

POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU POFABRYCZNEGO WĄCHOCK

Zachowane pozostałości kompletnego zespołu fabrycznego z XIX wieku, opartego o układ hydroenergetyczny - stanowiący przykład kształtowania krajobrazu kulturowego rzeki Kamiennej w postaci założenia przemysłowego determinującego typ zastosowanej architektury

Historia

Tradycje przemysłowe okolic Wąchocka sięgają XIII wieku, kiedy to wydobywanie rud rozpoczęli pobliscy cystersi. Rozwinął się tu później przemysł hutniczy i metalurgiczny; w 1818 roku dobra klasztorne, wraz z zakładem wąchockim przeszły na własność rządu. Zgodnie z ówczesnymi planami Stanisława Staszica rozwoju przemysłu metalurgicznego w Zagłębiu Staropolskim, zakład w Wąchocku miał stanowić pośredni element „kombinatu” na rzece Kamiennej. Planu budowy wielkiego pieca nie zrealizowano, natomiast w latach 1821-1823 zbudowano zakład kuźniczy, produkujący różne wyroby gotowe i kute żelazo. Układ wodny na rzece Kamiennej ostateczną formę uzyskał w 1833 roku, już w ramach inwestycji Banku Polskiego, polegającej też na znacznej przebudowie i modernizacji zakładu metalowego (po spaleniu kuźnic). Był to wówczas nowoczesny zakład z sześcioma ogniskami, trzema młotami i miechami skrzyniowymi. Działał (jako Zakład Rządowo-Górnictwa Fryszerek) prawdopodobnie do lat 60-tych XIX wieku. W 1869 roku kupił go lokalny przedsiębiorca Piotr Hutt. Do nieruchomości należał: układ wodny i zabudowania fabryczne (wówczas kamienno-drewniane i

drewniane). W tym okresie prawdopodobnie zakład modernizowano, a w 1888 roku ponownie zmienił właściciela; kupił go przedsiębiorca Nauman i przekazał zięciowi - M. Schoenbergowi. On to, wspierany rodzinnym kapitałem kupieckim zainwestował znacznie w nabytą fabrykę, nadając jej kształt zbliżony do dzisiejszego. Dokonał modernizacji (przebudowy i rozbudowy w kamiennej już substancji) budynków i urządzeń oraz wznosił dwukondygnacyjny murowany budynek (tzw. Pałac) na mieszkanie dla rodziny. W skład zakładu wchodził wówczas młyn, odlewnia, fabryka maszyn młyńskich oraz zabudowania gospodarcze; teren był ogrodzony ozdobnym parkanem od strony wschodniej. Energię dostarczał układ hydroenergetyczny - najpierw z kołami wodnymi, a w końcu XIX wieku z turbinami. W 1924 roku Schoenberg wydzierżawił fabrykę Lidowieckiej Spółce Handlowo - Przemysłowej z zastrzeżeniem dalszego prowadzenia produkcji metalowej. Wkrótce jednak fabrykę zamknięto, tylko młyn działał aż do wojny - do 1938 roku napędzany turbiną wodną, później silnikiem elektrycznym. Układ wodny przestał istnieć w 1938 roku kiedy to powódź uszkodziła jaz. Schoenbergowie opuścili Wąchock w 1944 roku, a teren i zabudowania stały się własnością Skarbu Państwa. W budynkach fabrycznych w latach 50-tych XX wieku pracowała wytwórnia prefabrykatów betonowych i warsztat rzemieślniczy, były też magazyny Gminnej Spółdzielni. W Pałacu znajdowały się mieszkania oraz przejściowo urząd gminy i ośrodek zdrowia,; młyn był czynny do lat 70-tych XX wieku. W latach 80-tych władze gminy rozpoczęły remont budynku Pałacu, wkrótce jednak przerwany. W 1989 roku budynki wraz z przyległym gruntem nabyli w drodze przetargu bracia K. i Z. Stempnowscy, z zamiarem urządzenia tu zespołu hotelowo - rekreacyjnego. Plany nie weszły w życie, a nieruchomość przeszła w 2004 roku na własność kolejnego prywatnego przedsiębiorcy. Teren ogrodzony z pozostałych stron, częściowo uporządkowano, ale i teraz nie rozpoczęto żadnych inwestycji; obecnie teren pozostaje coraz bardziej zarośnięty (prawie już niedostępny); substancja budynków niszczeje, a pozostałości dolnego kanału wodnego są w zaniku. W międzyczasie (w 2008 roku) odtworzono zewnętrzny zbiornik wodny, kształtując też na nowo wały i odbudowując jaz na rzece.

Opis

Zespół pofabryczny usytuowany jest w północno-zachodniej części miejscowości, między rzeką Kamienną a linią kolejową; od zachodu ogranicza go niedawno odbudowany zbiornik wodny. Nieruchomość wyznaczają nasypy ziemne oddzielające zabudowania od układu wodnego, dostępna jest drogami od strony wschodniej. Teren jest ogrodzony, w tym od strony południowo-wschodniej historycznym parkanem ozdobnym kamienno-żeliwnym, od strony północno-wschodu murem

kamiennym, a z pozostałych stron współczesnymi przesłami metalowymi. Pierwotnie funkcjonował tu kompletny system wewnętrzny hydrotechniczny - kolejno od stawu: kanał górny z upustem roboczym, komory turbin (dawnych kół wodnych) z wprowadzeniem kanału energetycznego i kanał roboczy dolny. Charakterystyczna tu była znaczna długość zapory i niewielka odległość między upustem ulgowym a roboczym oraz równoległe usytuowanie dwóch oddzielnych komór wodnych w stosunku do kanału roboczego. Całe założenie reprezentowało typ asymetrycznego przemysłowego układu przestrzennego z silnym zaakcentowaniem zespołu zabudowań fabrycznych po jednej stronie. Budynki zgrupowane są po obu stronach kanału roboczego, przy klatce wodnej, tworząc w zasadzie symetryczny układ (wykształcony w 2. połowie XIX wieku zapewne na bazie starszych zabudowań). Po stronie północnej znajdują się pozostałości odlewni i budynku warsztatowego; po stronie południowej był młyn i budynek fabryczny. Ponadto dostawiono tu budynek mieszkalny zwany Pałacem. Zespół uzupełniały budynki pomocnicze i magazynowe, w części wschodniej i zachodniej posesji - obecnie w dużej mierze nieistniejące. Środkową część działki zajmował ogród; obecnie bujna, nieuporządkowana zieleń wysoka i niska. Budynki założone są na planie prostokąta. W większości były one dwukondygnacyjne (pałac podpiwniczony), kryte dachami dwuspadowymi i naczółkowymi. Na elewacjach widoczne są pozostałości zdobienia gzymsami i lizenami. Bogatszą artykulację posiadają elewacje pałacu - ukształtowane w stylu neorenesansowym, symetryczne, wieloosiowe. Zaakcentowane są narożniki oraz wysunięte ryzality środkowe (w tym wschodni, wejściowy trzyarkadowy); występuje tu też kamienny cokół i trzy kamienne gzymsy, a w partiach górnych kamienne elementy wystroju (podokienniki, rozety, akroteriony). Wnętrze budynku uległo pewnej przebudowie, ale nadal czytelny jest dwutraktowy układ z zabiegową klatką z kamiennymi schodami. Budowle wykonane były z kamienia, piaskowca (co zachowało się do dziś), w tym część fundamentowa z kamienia blokowego, a partie wyższe z kamienia łamanego; w budynku pałacu występowała lokalnie cegła kształtująca otwory. Budynki były tynkowane, a elewacje pałacu komponowane z uwypuklonym, kamiennym (nietynkowanym) wystrojem architektonicznym. Obecne zabudowania to w większości ruina - bez dachów, stropów i tynków. Stosunkowo dobrze zabezpieczony jest jeszcze budynek pałacu i sąsiadujący budynek fabryczny; w ramach niedawnego remontu (lata 90-te XX wieku) wymieniono dach, więźbę i stropy, zachowały się też elementy wystroju architektonicznego na elewacjach.

TERENY POPRZEMYSŁOWE NA TERENIE MIAST WĄCHOCK

Opis statystyczny Wąchocka z 1860 roku

Źródło: Archiwum Państwowe w Radomiu, Rząd Gubernialny Radomski I, sygn. 2130 a, k. 763-776.

Źródło internetowe: <http://goryhistorii.pl/opis-statystyczny-miasta-wachocka-z-1860-roku/>

„...Zabudowania

- a. Podać liczbę domów mieszkalnych, oddzielnie murowanych, oddzielnie drewnianych, z oznaczeniem, wiele z nich parterowych, jednopiętrowych, dwupiętrowych itp.
- b. Szczegółowo wymienić kościoły, klasztory, kaplice i wspomnieć o tym, co w nich zasługuje na szczególną uwagę.
- c. Wymienić gmachy i domy rządowe, administracyjne, instytucji naukowych, sądowe, szpitale, więzienie itp.
- d. Podać liczbę zabudowań będących własnością miejską, sklepy, kramy, bydłobojnie, jatki, magazyny itp.
- e. Gospodarczo – przemysłowych: młyny zbożowe, parowe, wietrzne, wodne, zwierzęce, cegielnie, wapielnie, tartaki, browary, gorzelnie itp.
- f. Fabrycznych: cukrownie, papiernie, hamernie itp.
- g. Hotelu, zajazdów, karczem...”

„...eżeli które z tych wszystkich wymienionych zabudowań odznacza się czy to z powodu swej struktury, czy wspomnień historycznych itp. to właściwą o tym wzmiankę zrobić, potem wszystkim podać wysokość ubezpieczenia wszystkich zabudowań.

- a. Zabudowań mieszkalnych drewnianych 142, [Zabudowań mieszkalnych] murowanych 6
- b. Klasztor po X.X. Cystersach wyfundowany w r. 1179 przez Giedyona biskupa krakowskiego, który po supresji tegoż konwentu zamieniony został na kościół parafialny. W tym kościele starożytne organy odznaczają się piękną strukturą i harmonią, jak również strukturą kościoła z kamienia ciosanego, malowidła w niektórych miejscach obecnie uszkodzone, ołtarzy 16 i obszerność kościoła godne są uwagi i wspomnienia. Kaplic dwie murowane, jedna drewniana poza miastem.
- c. Liczba zabudowań własnością miejską będących jest 146, sklepów 2, kramów 3, szlachtuz 1, zaś jatki i magazyny nie znajdują się.
- d. Żadnych gmachów i domów rządowych instytutów naukowych, domów sądowych, szpitali, więzień itp. nie masz.
- e. Z gospodarstwa przemysłowego znajduje się trzy młyny wodne, na bardzo małą skalę urządzone, wiatrak jeden, są one własnością prywatną, innych zaś jak to cegielni, pieców wapiennych, tartaków, browarów, gorzelni itp. nie masz jak równie:
- f. Cukrownia, piekarnia, hamernie itp. nigdy nie były i na teraz nie egzystują
- g. Zajazdów 2, karczma jedna, jednak z egzystujących budowli, oprócz klasztoru pod literą b wspomnianego, ani z powodu struktury ani wspomnień historycznych nie odznaczają się...."

"...

23. Wymienić zakłady przemysłowe i fabryki wyrobów włókienniczych, browary, gorzelnie, młyny, tartaki, fabryki wyrobów włókienniczych, bawełnianych itp., podać wiele przy każdym rodzaju produkcji pracuje majstrów, czeladzi, uczniów i innych robotników, ilość, jakość i wartość produkcji, skąd fabrykanci zaopatrują się w surowe materiały, dokąd mają odbyć swych wyrobów itp., opisać znaczniejsze fabryki.

Jest tu założona [słowo nieczytelne] fabryka bryczek i wozów przez przedsiębiorcę Franciszka Widulińskiego, przy której pracuje majstrowo-kowal 2ch, stelmachów 5ciu, nadto zakłada się garbarnia na większą skalę, która jeszcze nieukończona.

24. Rzemiosła w jakim znajdują się stopniu, czy są na drodze rozwoju itp.

Żadnego postępu w rzemiosłach nadać nie można, gdyż oprócz wymienionych pod punktem 14 i 23 kilku rzemieślników żadnych innych nie masz.

25. Jakże znajdują się w mieście cechy rzemieślnicze, zgromadzenia kupieckie itp., kiedy, od kogo i jakie otrzymały przywileje, kto je potwierdził.

Dawniej egzystowały tu trzy cechy jako to Skombinowany, Szewski i Krawiecki, lecz w obecnym czasie dla zbyt szczupłej liczby rzemieślników takowe nie ma znaczenia, a nawet nie były uzasadniane przywilejami.

26. W jakich dniach odbywają się w mieście targi i jarmarki, jakie a one, skąd, w jakiej ilości i wartości dostarczane są przedmioty, co szczególnie stanowi przedmiot handlu na jarmarkach, kiedy odbywają się znaczniejsze jarmarki, w ogóle jakie znaczenie jest miasta pod względem handlowym.

Według nowe zasady wydanej przez K. R. J. W. i D: reskrypktem z dnia 15/27 sierpnia 1849 nr 17839/31457 targi każdego tygodnia a w piątek odbywające się jarmarków zaś rocznie 6 odbywa się jako to:

Na nowy rok dnia 2 stycznia

W drugą niedzielę postu zwaną Suchą

Na świętego Wojciecha

Na świętą Małgorzatę

Na świętego Michała

Na świętą Elżbietę.

A w każdy z tych wyjąwszy nowego roku odbywa się w pierwszy poniedziałek po święcie na które przypada czyli od którego nazwę przybiera. Na takowe jarmarki dostarczane są towary sukienne,

bawełniane, płóciennie krajowe z miast Ostrowca i Szydłowca w przybliżeniu wartości rocznej rs. 3500 zaś pod względem handlowym miasto Wąchock nie ma żadnego znaczenia.

27. Jakże, na co, w jakiej liczbie znajdują się handlowe składy i magazyny towarów, ile w nich średnio znajduje się towarów, jaki tych ostatnich ruch handlowy.

Żadnych składów, magazynów, ani budowli na skład towarów nie ma i mieszczanie jedynie tylko na pomieszczenie swoje utrzymują siedziby.

28. Jakże znajdują się w mieście władze i urzęda administracyjne, duchowe, sprawiedliwości, skarbowe, wojskowe itp.

Oprócz składu magistratu, urzędu skarbowego, stacji pocztowej i urzędnika stanu cywilnego żadnych innych władz nie masz.

29. Jakże znajdują się zakłady naukowe, nie pomijając i szkółek elementarnych, jakie zakłady dobroczynne, apteki, więzienia itp.

Jedna tylko szkołka elementarna i apteka w mieście tutejszym egzystują.

30. Czy znajdują się drukarnie, litografie i inne zakłady artystyczne.

Drukarnie i litografie i inne zakłady artystyczne nigdy nie były i nie egzystują.

31. Wiele znajduje się cukrowni, kawiarni, szynków wódek i piwa, traktierni, zajazdów, jatek rzeźniczych, piekarskich itp.

Szynków wódek ordynaryjnych 7, piwny 1, zajazdów 2. Zaś cukiernie, kawiarnie, praktycznie, jatki piekarskie nie były i nie są urządzone.

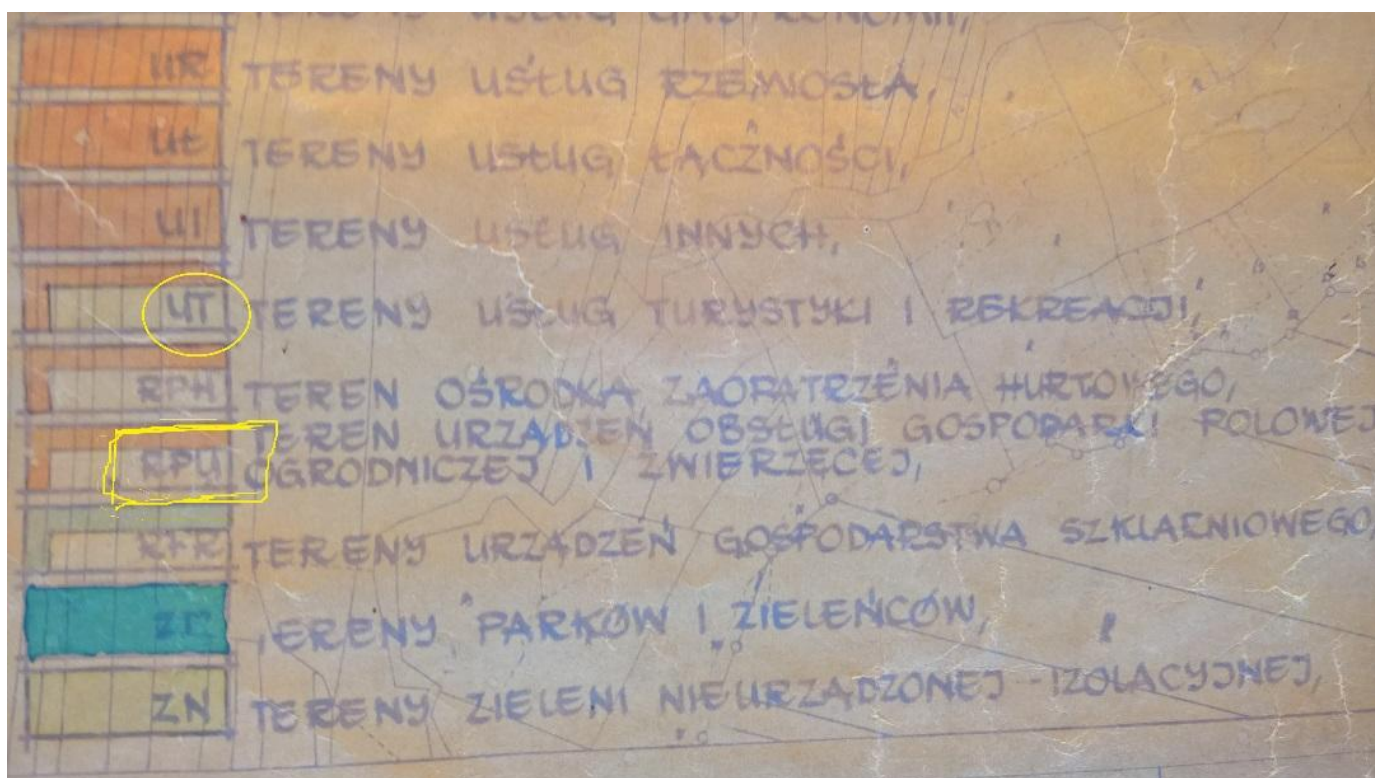
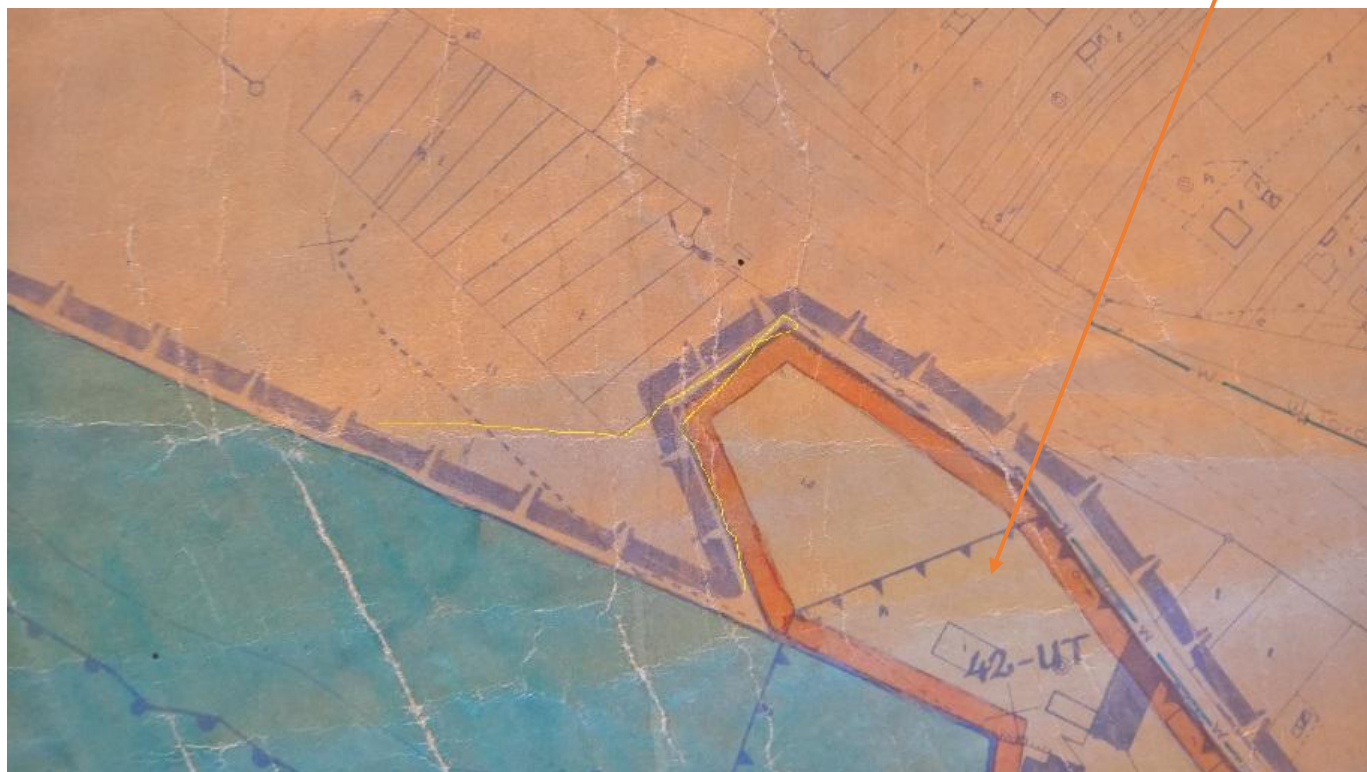
32. Podać wszelkie wiadomości historyczne i statystyczne, jakie nie zostały objęte poprzednimi pytaniami, a jednak miejsce mieć mogą.

Żadne wiadomości historyczne i statystyczne jakieby nie były objęte powyższymi pytaniami nie nastroją się do nadmienienia.

MAPY TERENÓW PRZEMYSŁOWYCH:

Zadaniem wymagającym realizacji na terenach przemysłowych jest:
Stworzenie przestrzeni handlowej przy zbiorniku w Wąchocku (wiaty, plac, dojścia) + pasaż pieszo-jezdny od ul. Dworcowej wraz z oświetleniem.

Sfera funkcjonalno-przestrzenna

Stan istniejący przestrzeni publicznej Wąchocka jest niezadawalający. Brak jest miejsc publicznych pełniących funkcje pozwalającą mieszkańcom zaspokoić potrzeby wyższego rzędu, w tym dostępu do dóbr kultury, sportu, zróżnicowanych form bezpiecznego wypoczynku i zagospodarowania czasu wolnego. Warto zwrócić uwagę, że zdegradowana przestrzeń publiczna Wąchocka wpływa negatywnie na rozwój miejscowości, a tym samym na rozwój regionu i województwa. Tereny zniszczone

i zdegradowane powodują nierównomierny rozwój poszczególnych obszarów Wąchocka, zmniejszając jego potencjał gospodarczy i społeczny. Aby nie zakłócać harmonijnego rozwoju miejscowości, należy wyeliminować problemy zagospodarowania przestrzennego poprzez przywrócenie im dawnych społeczno-gospodarczych funkcji lub nadania nowych.

Potencjały w sferze funkcjonalno-przestrzennej:

Najlepiej spośród wszystkich sołectw wygląda sytuacja dostępu do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Wąchocku – dostęp do boisk, siłowni zewnętrznej, skateparku, kortu tenisowego, placu zabaw.

Sfera techniczna

- Istnieje potrzeba modernizacji i doposażenia szkół na terenie miejscowości;
- Istnieje potrzeba modernizacji dróg przebiegających przez teren miejscowości oraz budowa na niektórych z nich infrastruktury towarzyszącej np. oświetlenie, chodniki, ciągi rowerowe, itp.;
- Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- Konieczna jest modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, szczególnie: Urzędu Miasta i Gminy w Wąchocku oraz Zespołu Placówek Oświatowych w Wąchocku;
- Poprawa funkcjonalności rynku;
- Szkoła Podstawowa w Wąchocku: doposażenie pracowni matematycznych, przyrodniczych oraz zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do pracowni komputerowych;
- Remont sali gimnastycznej w ZPO w Wąchocku;
- *Ośrodek Zdrowia:*
  - wyposażenie w sprzęt medyczny niezbędny z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych,
  - przeprowadzenie przebudowy, nadbudowy oraz rozbudowy niezbędnych z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych,
  - zakup sprzętu komputerowego oraz oprogramowania umożliwiającego wdrożenie, prowadzenie i wymianę elektronicznej dokumentacji medycznej.

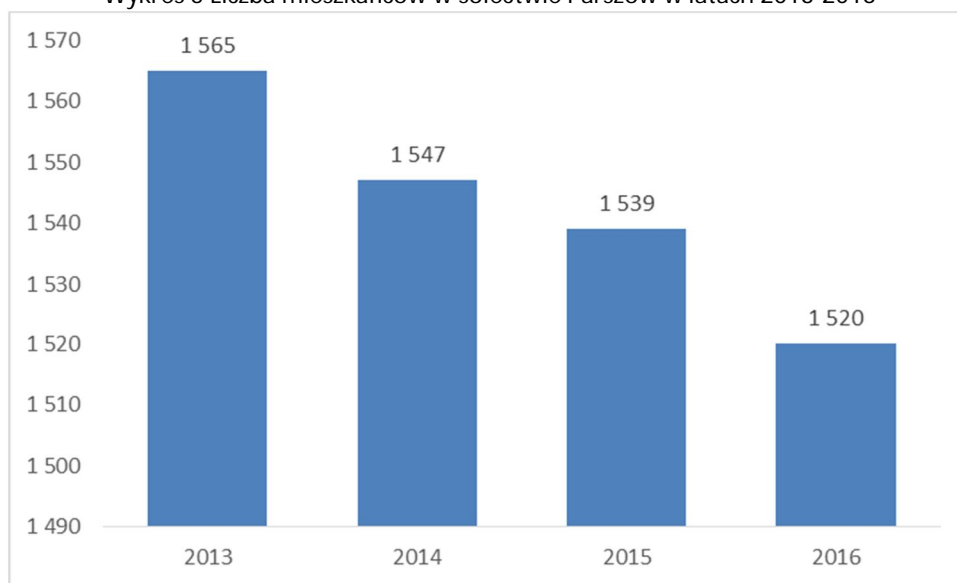
Parszów

Według danych USC w Wąchocku sołectwo Parszów zamieszkuje 1 520 osoby (stan na 31.12.2016r.) to o 19 osób mniej niż w roku 2015. Największą część społeczeństwa sołectwa 53,76% stanowi ludność

w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. Wiek emerytalny osiągnęło 22,87% mieszkańców gminy. Z roku na rok maleje liczba mieszkańców wieku przedprodukcyjnym w roku 2016 sołectwo zamieszkiwało zaledwie 23,37% osób w tym wieku. Dane te świadczą o tym iż społeczeństwo podobszaru rewitalizacji nr 2 starzeje się.

Wykres 5 Liczba mieszkańców w sołectwie Parszów w latach 2013-2016

Źródło: opracowanie własne

Na terenie podobszaru głównymi powodami udzielania pomocy i wsparcia przez MGOPS w 2016r. było: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ubóstwo, bezrobocie. W poprzednich latach powyższy ranking wyglądał podobnie. Powody udzielania pomocy i wsparcia według liczby rodzin

i osób korzystających z pomocy w latach 2013 -2016 r. z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawia się następująco:

- znaczna liczba rodzin i osób mieszkańców sołectwa Parszów skorzystała z pomocy MGOPS w poszczególnych latach:
- ✓ rok 2013: 40 rodzin, 126 osób,
- ✓ rok 2014: 34 rodzin, 103 osób,
- ✓ rok 2015: 34 rodzin, 105 osób.

Sołectwo	2013		% do ogółu korzystających osób	% do ogółu korzystających rodzin	% do ogółu mieszkańców sołectwa	2014		% do ogółu korzystających	% do ogółu korzystających rodzin	% do ogółu mieszkańców sołectwa
	liczba osób	liczba rodzin				liczba osób	liczba rodzin			
Parszów	126	40	21,11%	18,10%	8,05%	103	34	18,80%	16,27%	6,66%

2015		% do ogółu korzystających	% do ogółu korzystających rodzin	% do ogółu mieszkańców sołectwa	2016		% do ogółu korzystających	% do ogółu korzystających rodzin	% do ogółu mieszkańców sołectwa
liczba osób	liczba rodzin				liczba osób	liczba rodzin			
105	34	19,74%	16,43%	6,82%	89	30	17,25%	13,82%	40,09%

- dożywianie dzieci: 35 w 2013r., 23 w 2014r., 30 w 2015r., 25 w 2016r. – ponad 20,66% dzieci w sołectwie,

Sołectwo	2013	% do ogółu korzystających	2014	% do ogółu korzystających	2015	% do ogółu korzystających	2016	% do ogółu korzystających
Parszów	35	26,92%	23	22,33%	30	22,06%	25	20,66%

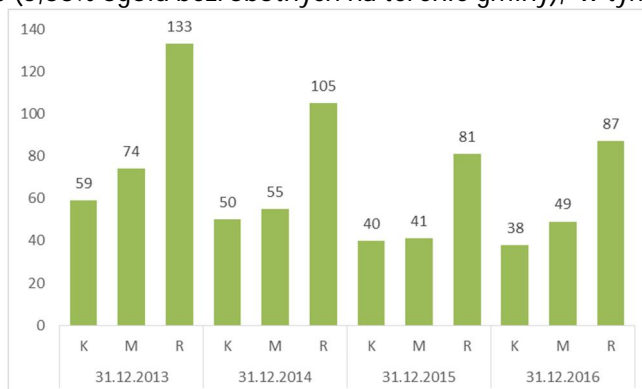
- Zasiłek stały – 3 osoby w 2013r. 6 osób w 2014, 8 osób w 2015 i 9 osób w roku 2016
- Po 102 osób skorzystało w latach 2013-2016 z zasiłku MGOPS z tytułu bezrobocia.
- Liczba mieszkańców sołectwa, która skorzystała z zasiłków MGOPS z tytułu:
- ✓ ubóstwa – 14 osób w 2014r., 20 osób w 2015r., 22 osoby w 2016r.

- ✓ niepełnosprawności – 6 osób w 2013r., 10 w 2014, 15 osób w 2015r. i 13 osób w 2016 roku.
- ✓ długotrwałej lub ciężkiej choroby – po 4 osoby w latach 2013-2014, w roku 2015 3 osoby a w roku 2016 zasiłek pobierało 2 osoby
- ✓ 21 osób skorzystało z pomocy MGOPS w latach 2013-2016 z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
- ✓ 5 osób skorzystały z pomocy MGOPS z powodu alkoholizmu w latach 2013-2016.
- ✓ Na obszarze rewitalizowanym zasiłki pobiera 7 osób.
- ✓ liczba osób w obszarze rewitalizacji do 29.

Bezrobocie jako zjawisko społeczne ma znaczący wpływ na ekonomiczną i psychospołeczną sferę życia człowieka, zwłaszcza w przypadku długookresowości. Bezrobocie i jego skutek w postaci degradacji ekonomicznej i społecznej dotyczą nie tylko samego bezrobotnego, ale wpływają też na jego najbliższe otoczenie. Szkodliwe skutki psychospołeczne – frustracja, stres, alienacja społeczna powodują konflikty interpersonalne w najbliższym otoczeniu bezrobotnego i jego rodzinie. Bezrobocie na terenie podobszaru rewitalizacji – sołectwie Parszów w ostatnich latach stopniowo spada:

- Bezrobocie na terenie sołectwa:
  - ✓ 2013r.: 133 osób, w tym 59 kobiety,
  - ✓ 2014r.: 105 osób, w tym 50 kobiet,
  - ✓ 2015r.: 81 osób w tym 40 kobiet.
  - ✓ 2016r.: 87 osób (5,33% ogółu bezrobotnych na terenie gminy), w tym 38 kobiet

Zgodnie z danymi przedstawionymi przez Komendę Policji liczba przestępstw i wykroczeń na podobszarze rewitalizacji – sołectwie Parszów wygląda następująco:

- Liczba przestępstw na terenie sołectwa w latach 2013-2015 wynosi 37
- Liczba wykroczeń na terenie sołectwa w lata 2013-2015 wynosi 95

Potencjał w sferze społecznej:

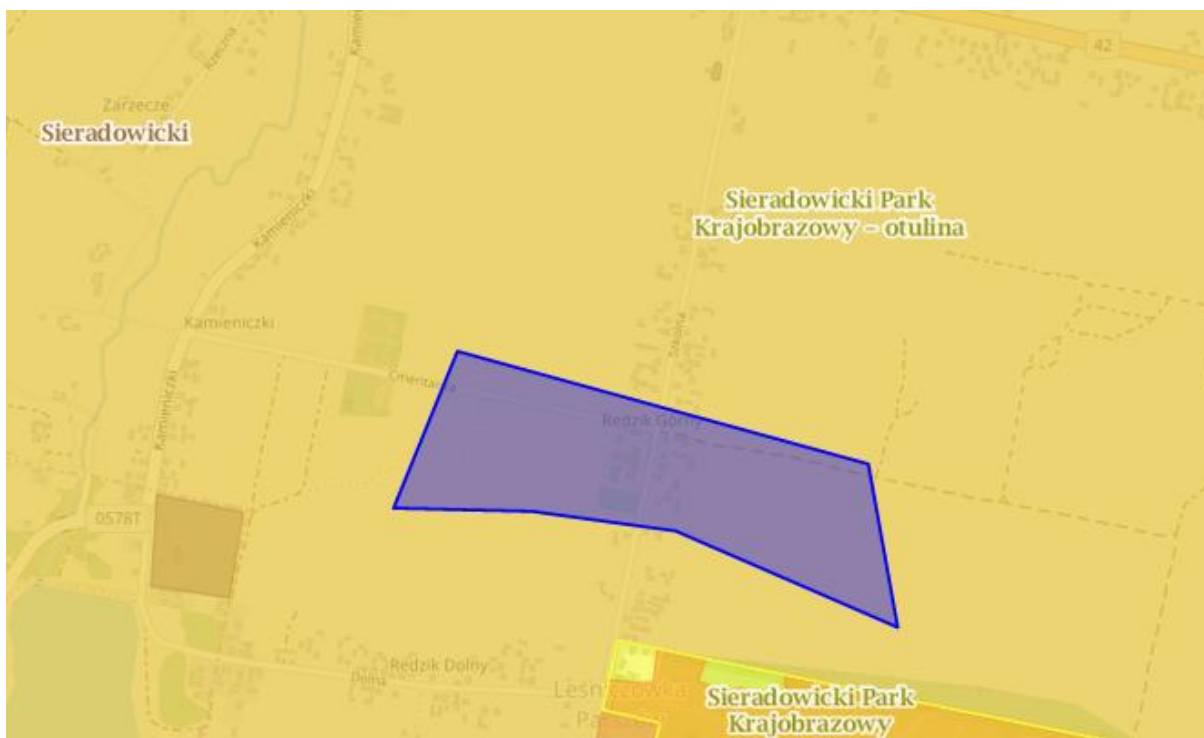
- na terenie sołectwa działają stowarzyszenia – Ochotnicza Straż Pożarna, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Parszowa oraz Uczniowski klub sportowy „Orły Parszów”,

Jak wynika z powyższych danych na podobszarze rewitalizacji pojawiają się liczne problemy społeczne (m.in. bezrobocie, przestępczość itp.). Należy zatem podjąć szereg kompleksowych i wieloaspektowych działań społecznych aby zniwelować lub zlikwidować występujące tu problemy. Istnieje również potrzeba wspierania i wykorzystywania potencjałów jakie drzeją na tym obszarze. Należy przede wszystkim stworzyć osoba młodym możliwości do rozwoju i integracji.

Sfera środowiskowa

Na terenie sołectwa Parszów głównym problemem w sferze środowiskowej jest azbest. Na terenie sołectwa pozostaje jeszcze ok. 126 748 kg azbestu do utylizacji.

Mapa nr 6 podobszar rewitalizacji nr 2 – część sołectwa Parszów, źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Analiza stanu środowiska wskazuje na potrzebę przeprowadzenia działań mających na celu m.in.:

- zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do środowiska poprzez projekty parasolowe, modernizację oświetlenia itp.,
- zmniejszenie ilości azbestu pozostającego do utylizacji,
- edukację ekologiczną,

Sfera gospodarcza

Na terenie sołectwa można zaobserwować spadek liczby nowo zarejestrowanych firm. W stosunku do roku 2012 liczba podmiotów nieznacznie zmalała, natomiast w stosunku do roku 2015 liczba nowoutworzonych firm zmalała. W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw.

Pomioty nowo zarejestrowane wg sektorów własnościowych					
	2012	2013	2014	2015	2016
podmioty gospodarki narodowej ogółem	12	10	11	13	11
sektor prywatny - ogółem	12	10	11	13	11
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	12	10	10	13	11
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	0	0	1	0	0

Jeśli chodzi o podmioty wyrejestrowane w stosunku do roku 2012 liczba zwiększyła się, natomiast w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Pomioty wyrejestrowane wg sektorów własnościowych					
	2012	2013	2014	2015	2016
podmioty gospodarki narodowej ogółem	8	6	8	12	10
sektor prywatny - ogółem	8	6	8	12	10
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	7	6	8	12	10
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	1	0	0	0	0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Według danych przedsiębiorstwa nie utrzymują się długo na rynku lokalnym.

Sfera funkcjonalno – przestrzenna.

Na terenie sołectwa mieści się siłownia zewnętrzna z której mogą korzystać zarówno osoby młode jak i osoby w podeszłym wieku.

Sołectwo	BOISKA	SIŁOWNIE WEWNĘTRZNA	SIŁOWNIE ZEWNĘTRZNE	BASEN	MINIGOLF	STADION LEKKOATLETYCZNY	PLAŻÓWKI	KORT TENISOWY	Razem
Parszów	1	-	1	-	-	-	-	-	2

Boisko sportowe jest odrestaurowane, nowe:

Na terenie sołectwa znajdują się również świetlica oraz Ochotnicza Straż Pożarna

Wymagane są prace modernizacyjne budynku.

Sfera techniczna

Na terenie sołectwa:

- Istnieje potrzeba modernizacji dróg przebiegających przez teren sołectwa oraz budowa na niektórych z nich infrastruktury towarzyszącej np. oświetlenie, chodniki, ciągi rowerowe, itp.
- Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Szkoła Podstawowa w Parszowie: modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej w Parszowie wraz z wyposażeniem pracowni matematycznych, przyrodniczych oraz zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do pracowni komputerowych
- Ośrodek Zdrowia:
  - o wyposażenie w sprzęt medyczny niezbędny z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych,
  - o przeprowadzenie przebudowy, nadbudowy oraz rozbudowy niezbędnych z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych,
  - o zakup sprzętu komputerowego oraz oprogramowania umożliwiającego wdrożenie, prowadzenie i wymianę elektronicznej dokumentacji medycznej.

Wielka Wieś

W wyniku diagnozy jako obszary zdegradowane (w każdym przypadku zidentyfikowano zjawiska kryzysowe w sferze społecznej oraz przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej) przewidziane do objęcia programem rewitalizacji wyznaczono część sołectwa Wielka Wieś.

Zidentyfikowane problemy społeczne:

- Znaczna liczba rodzin korzysta z zasiłków w roku 2016- Wielka Wieś – 78 osób (28 rodzin) tj. 15,12% ogółu korzystających (w stosunku do roku 2013 nastąpił wzrost osób pobierających zasiłki o 9 osób (3 rodziny), a względem roku 2014 i 2015- spadek o 9 osób).
- Na obszarze rewitalizowanym zasiłki stałe pobiera 5 osób.
- liczba osób w obszarze rewitalizacji do 74.
- Największa w gminie liczba osób pobierała w 2016r. zasiłek MGOPS z tytułu bezrobocia (18 18,49% ogółu korzystających).
- 7 osób (w 2015 i 2016) skorzystało ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie zasiłku z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (tj. 11,64% ogółu korzystających z tego świadczenia).
- 37 przestępstw i wykroczeń popełniono na terenie sołectwa w ciągu ostatnich 3 lat
- 63 osoby na koniec 2016r. było zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne.
- Spada liczba mieszkańców do 25 r. życia na terenie sołectwa
- Wzrasta na terenie sołectwa liczba osób w wieku 61+.

- Wyniki z egzaminu gimnazjalnego są niższe od wyników gminnych, wojewódzkich i krajowych z przedmiotów takich jak: historia i wiedza i społeczeństwie, przedmioty przyrodnicze, matematyka, j. angielski poziom rozszerzony, j. niemiecki poziom podstawowy.

Bezrobocie jako zjawisko społeczne ma znaczący wpływ na ekonomiczną i psychospołeczną sferę życia człowieka, zwłaszcza w przypadku długookresowości. Bezrobocie i jego skutek w postaci degradacji ekonomicznej i społecznej dotyczą nie tylko samego bezrobotnego, ale wpływają też na jego najbliższe otoczenie. Szkodliwe skutki psychospołeczne – frustracja, stres, alienacja społeczna powodują konflikty interpersonalne w najbliższym otoczeniu bezrobotnego i jego rodziny.

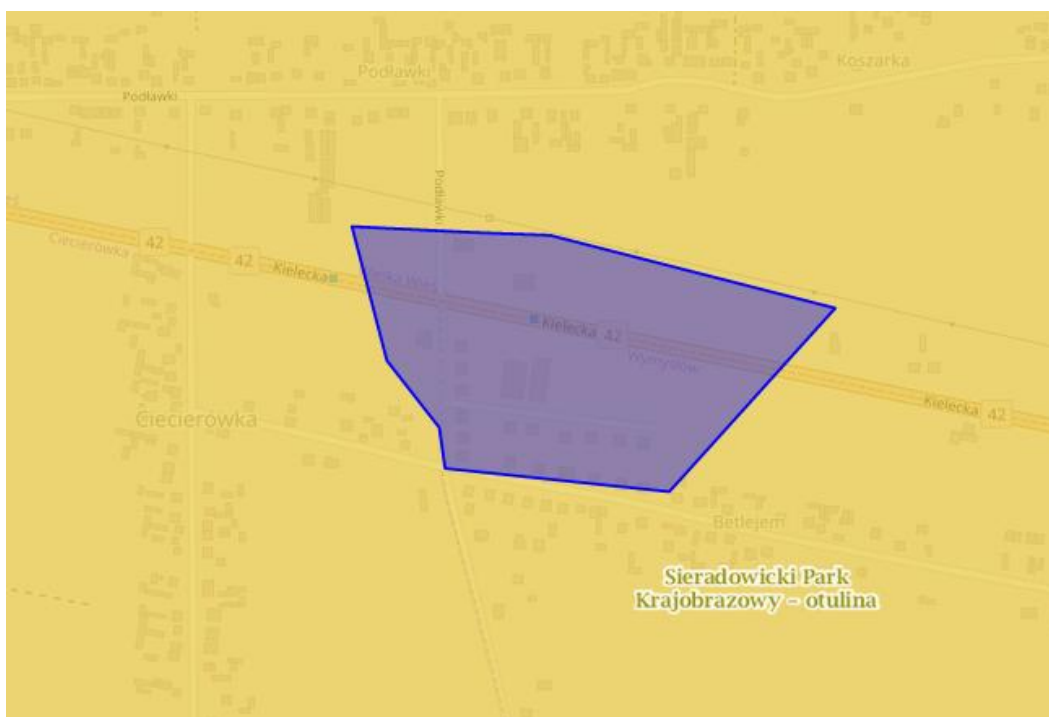
Potencjały w sferze społecznej:

Na terenie sołectwa jest zarejestrowanych 3 organizacji pozarządowych:

- Stowarzyszenie „Wielka Nasza Wieś”
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wielkiej Wsi
- Koło Gospodyń Wiejskich w Wielkiej Wsi

Zidentyfikowane problemy środowiskowe:

- W sołectwie pozostało jeszcze do utylizacji 143 615 kg azbestu tj. ponad 15,30% azbestu pozostającego do utylizacji na terenie gminy.

Mapa nr 7 podobszar rewitalizacji nr 3 – część sołectwa Wielka Wieś, źródło:
<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Analiza stanu środowiska wskazuje na potrzebę przeprowadzenia działań mających na celu m.in.:

- zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do środowiska poprzez projekty parasolowe, modernizację oświetlenia itp.,
- zmniejszenie ilości azbestu pozostającego do utylizacji,
- edukację ekologiczną,

Sfera gospodarcza

Na terenie sołectwa można zaobserwować spadek liczby nowo zarejestrowanych firm. W stosunku do roku 2012 liczba podmiotów jest taka sama, natomiast w stosunku do roku 2015 liczba nowo utworzonych firm zmalała. W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw.

Pomioty nowo zarejestrowane wg sektorów własnościowych					
	2012	2013	2014	2015	2016
podmioty gospodarki narodowej ogółem	7	8	4	11	7
sektor prywatny - ogółem	7	8	4	11	7
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	7	8	4	11	7

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Jeśli chodzi o podmioty wyrejestrowane w stosunku do roku 2012 oraz 2015 liczba zmniejszyła się.

Pomioty wyrejestrowane wg sektorów własnościowych					
	2012	2013	2014	2015	2016
podmioty gospodarki narodowej ogółem	9	4	9	18	3
sektor prywatny - ogółem	9	4	9	18	3
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	9	4	9	18	3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Sfera funkcjonalno – przestrzenna

Na terenie sołectwa mieści się siłownia zewnętrzna z której mogą korzystać zarówno osoby młode jak i osoby w podeszłym wieku.

Sołectwo	BOISKA	SIŁOWNIE WEWNĘTRZNA	SIŁOWNIE ZEWNĘTRZNE	BASEN	MINIGOLF	STADION LEKKOATLETYCZNY	PLAŻÓWKI	KORT TENISOWY	Razem
Wielka Wieś	1	-	1	-	-	-	-	-	2

Na terenie sołectwa znajdują się również świetlica wiejska, Ochotnicza Straż Pożarna oraz Wiejski Dom Kultury.

Budynek jest nowy i nie wymaga modernizacji.

Zidentyfikowane problemy w sferze technicznej:

- Istnieje potrzeba modernizacji dróg przebiegających przez teren sołectwa oraz budowa na niektórych z nich infrastruktury towarzyszącej np. oświetlenie, chodniki, ciągi rowerowe, itp.
- Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi:
  - Modernizacji istniejącej infrastruktury sportowej przyszkolnej służącej wzmocnieniu sprawności fizycznej uczniów:
    - modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej w Wielkiej Wsi,.
  - Doposażeniu pracowni matematycznych, przyrodniczych
    - zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do czterech pracowni matematycznych,
    - zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do siedmiu pracowni przyrodniczych (pracownia chemiczna, fizyczna, geograficzna, biologiczna (4),
  - Zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do pracowni komputerowych.

5 Zasięg przestrzenny obszaru/podobszarów rewitalizacyjnych

Podobszary rewitalizacji zostały wyznaczone w oparciu o pogłębioną diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych. W ramach procesu delimitacji szczególnej analizie poddano występowanie negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym) na terenie poszczególnych jednostek terytorialnych (sołectw). Podobszary które zostały wytypowane do rewitalizacji charakteryzują się występowaniem negatywnych zjawisk społecznych oraz negatywnych zjawisk w co najmniej jednej z następujących sfer:

- gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środo-wiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Zgodnie z metodologią podaną w rozdziale 3 jako trzy podobszary rewitalizacji: część miasta **Wąchock**, część sołectwa Parszów, część sołectwa Wielka Wieś.

Dla wyznaczenia zasięgu podobszarów rewitalizacji kierowano się następującymi przesłankami:

1. na podobszarach tych zidentyfikowano wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz gospodarczej, przestrzenno -funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej,
2. obszary te jednocześnie mają istotne strategiczne znaczenie dla rozwoju gminy,
3. wybór podobszarów uzyskał całkowitą akceptację zarówno władz gminy jak i akceptację społeczną.

Wyznaczone podobszary rewitalizacji zajmują powierzchnię 228,7 ha co stanowi 2,79% powierzchni Gminy. Na podobszarach tych mieszka 1 142 mieszkańców, tj. 15,89% mieszkańców Gminy. Obszar ten spełnia kryteria jakie zostały określone zarówno w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, jak również w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020 „Program rewitalizacji łącznie nie obejmuje więcej niż 20% powierzchni gminy i dotyczy liczby ludności nie większej niż 30% jej mieszkańców”.

Tabela 42 Delimitacja obszarów rewitalizacji ze względu na limit liczby mieszkańców

Sołectwo	Liczba mieszkańców na 31.12.2015r.	Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji
Wąchock	2 731	1039
Parszów	1520	29
Wielka Wieś	1 315	74
RAZEM		1 142
% mieszkańców	15,89%	

Wąchock

Wąchock jest największą miejscowością w gminie pod względem liczby mieszkańców. Rewitalizacją zostaną objęta część miasta Wąchock i wszyscy mieszkańcy na terenie rewitalizacji. Na podobszarze występują negatywne zjawiska społeczne, środowiskowe, przestrzenno – funkcjonalne i techniczne. Miejscowość stanowi serce i centrum gminy, o czym świadczy chociażby lokalizacja najważniejszych instytucji publicznych:

1. Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku, ul. Wielkowiejska 1
2. Bank Spółdzielczy w Wąchocku, ul. Wielkowiejska 2
3. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Wąchocku, ul. Kościelna 7
4. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Wąchocku, ul. Kościelna 7
5. Ochotnicza Straż Pożarna w Wąchocku, ul. Kościelna 7
6. Zespół Placówek Oświatowych – gimnazjum, szkoła podstawowa i przedszkole, Wąchock, ul. Kościelna 10
7. Klasztor O. Cystersów w Wąchocku, ul. Kościelna 14
8. SZOZ Ośrodek Zdrowia w Wąchocku, ul. Starachowicka 61
9. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Kolejowa 19
10. Poczta Polska S.A. – punkt pocztowy w Wąchocku, ul. Kolejowa 19
11. przystanki komunikacyjne PKS, BUS, PKP

Mapa nr 10 Podobszar rewitalizacji – sołectwo Wąchock

źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Parszów

Na terenie sołectwa zdiagnozowano kumulację negatywnych zjawisk m.in. społecznych, gospodarczych, środowiskowych. Na omawianym terenie brakuje ładu przestrzennego, co obniża jego estetykę i funkcjonalność. Rewitalizacją zostanie objęta część sołectwa. Istnieje potrzeba modernizacji obiektów sportowych oraz prace modernizacyjne placówki oświatowej wraz z wyposażeniem

Mapa nr 8 Podobszar rewitalizacji Parszów

źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Wielka Wieś

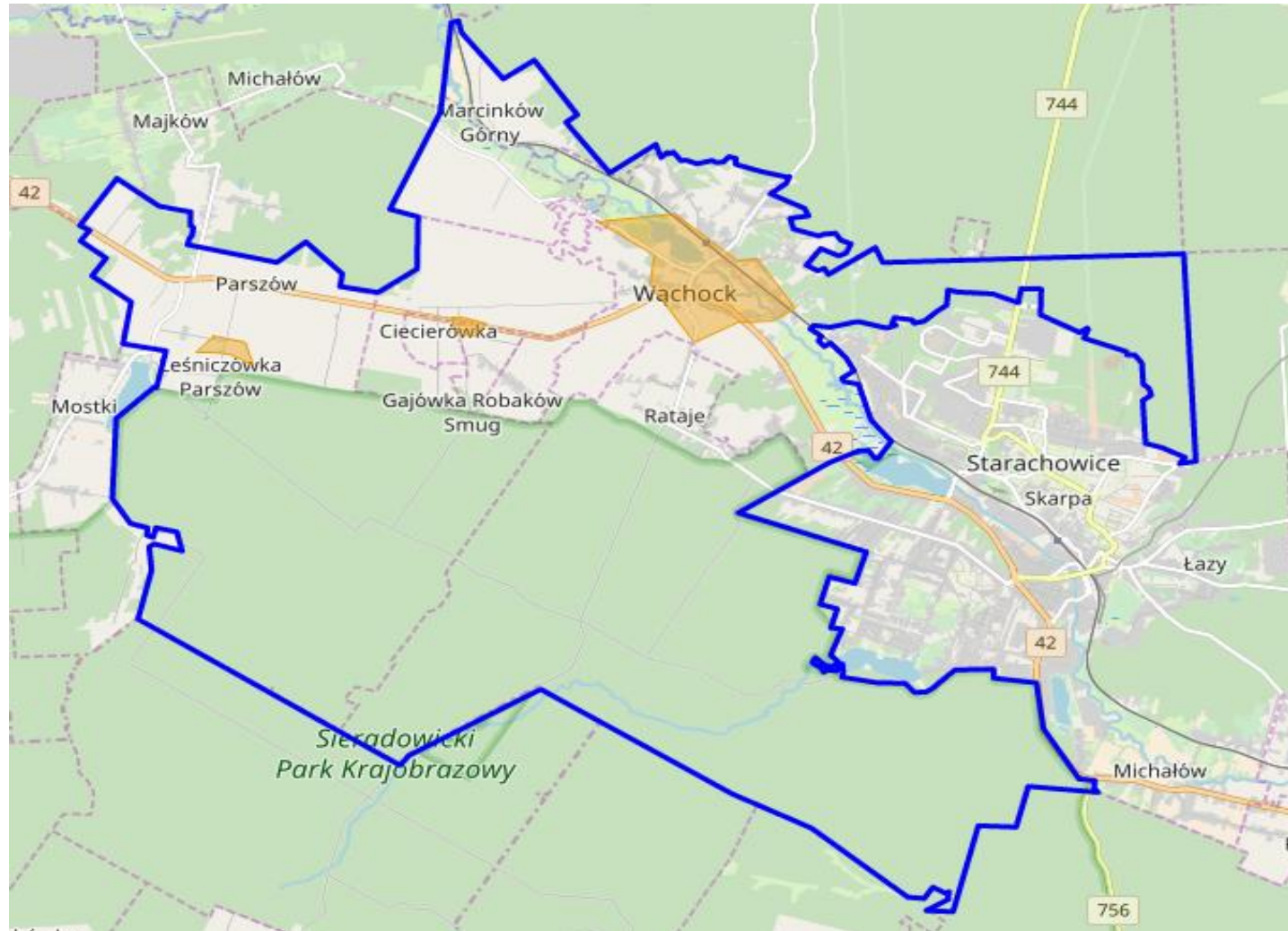
Na terenie sołectwa zdiagnozowano kumulację negatywnych zjawisk m.in. społecznych, gospodarczych, środowiskowych. Na omawianym terenie brakuje ładu przestrzennego, co obniża jego estetykę i funkcjonalność. Rewitalizacją zostanie objęta część sołectwa. Istnieje potrzeba modernizacji obiektów sportowych oraz prace modernizacyjne placówki oświatowej wraz z doposażeniem.

Mapa nr 9 Podobszar rewitalizacji Wielka Wieś

źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Mapa nr 9 Podobszary rewitalizacji – gmina Wąchock źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

podobszary rewitalizacji
granice gminy

6 Wizja podobszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)

Wizja w myśl definicji to wyraz aspiracji społecznych i wyobrażeń przyszłości określających: rangę, atrakcyjność, efekty wykorzystania atutów i szans rozwojowych oraz eliminację problemów

i zagrożeń. Wizja określa ton przyszłych celów strategicznych, przedstawia gminę naszych marzeń.

Podobszary rewitalizacji po przeprowadzeniu procesów i wdrożeniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych są obszarami, które zostały uzdrowione i ożywiony społecznie, gospodarczo, kulturowo, jak i przestrzennie, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i walorów środowiskowych. Na obszarach tych została odnowiona infrastruktura społeczna oraz poprawiła się jakość życia. Obszary te stały się atrakcyjne pod względem zamieszkania, prowadzenia przedsiębiorczości, jak również turystyki w oparciu o wykorzystanie lokalnych zasobów. Pojawiają się tutaj nowi mieszkańcy, inwestorzy i turyści, którzy pozytywnie wpływają na rozwój całej Gminy Wąchock.

Deklaracja Wizji: Wyprowadzone z kryzysu podobszary rewitalizacji będą tworzyły dodatkową przestrzeń do aktywizacji publicznej, społecznej i gospodarczej dla mieszkańców całej gminy Wąchock, podnosząc jej atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną oraz jakość, atrakcyjność i komfort życia jej mieszkańców.

7 Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Wizja wyprowadzenia ze stanu kryzysowego będzie realizowana poprzez wdrożenie 5 celów szczegółowych

1. Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację, poprawę zatrudnienia.
2. Poprawa warunków zamieszkania na podobszarach rewitalizacji, w tym stanu technicznego budynków, estetyki ich otoczenia.
3. Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych.
4. Rozwój przedsiębiorczości na podobszarach rewitalizacji.
5. Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych w tym usług edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych.

CEL nr 1 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację, poprawę zatrudnienia		
Podobszar 1 część miasta Wąchock - kierunki działań: <ul style="list-style-type: none"> • aktywizacja i integracja osób starszych • Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym • Organizacja zajęć dodatkowych (pozaekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym • Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, w Domu Kultury itp. • Wspieranie organizacji pozarządowych 	Podobszar 2 część sołectwa Parszów - kierunki działań: <ul style="list-style-type: none"> • aktywizacja i integracja osób starszych • Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym • Wspieranie organizacji pozarządowych • Organizacja zajęć dodatkowych (pozaekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym 	Podobszar 3 część sołectwa Wielka Wieś- kierunki działań: <ul style="list-style-type: none"> • aktywizacja i integracja osób starszych • Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym • Wspieranie organizacji pozarządowych • Organizacja zajęć dodatkowych (pozaekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym
CEL nr 2 Poprawa warunków zamieszkania na podobszarach rewitalizacji, w tym stanu technicznego budynków, estetyki ich otoczenia.		
Podobszar 1 część miasta Wąchock - kierunki działań: <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa • Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej • Poprawa infrastruktury drogowej na podobszarze rewitalizacji 	Podobszar 2 część sołectwa Parszów - kierunki działań: <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej • Modernizacja placówki oświatowej • Zachowanie dziedzictwa kulturowego na podobszarze rewitalizacji 	Podobszar 3 część sołectwa Wielka Wieś- kierunki działań: <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej • Modernizacja placówki oświatowej • Zachowanie dziedzictwa kulturowego na podobszarze rewitalizacji

<ul style="list-style-type: none"> • Zakup pomocy dydaktycznych dla nauczycieli i uczniów • Budowa siłowni zewnętrznej i elementów małej architektury na terenie miasta • Poprawa estetyki przestrzennej miasta Wąchock • Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup wozu ratowniczo - gaśniczego oraz sprzętu ratującego życie • Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie miasta Wąchock • poszerzenie turystyki i rekreacji na terenie miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • Zakup pomocy dydaktycznych dla nauczycieli i uczniów • modernizacja/ udowa obiektów sportowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Zakup pomocy dydaktycznych dla uczniów i nauczycieli • modernizacja/ budowa obiektów sportowych
<p>CEL nr 3 Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz utworzenie zielonych przestrzeni publicznych.</p>		
<p>Podobszar 1 część miasta Wąchock - kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina bez azbestu – demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszaru rewitalizacji • Edukacja ekologiczna • Modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE • EWE i OZE na budynkach prywatnych • Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego • Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na podobszarze rewitalizowanym 	<p>Podobszar 2 część sołectwa Parszów - kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina bez azbestu - demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszaru rewitalizacji • Edukacja ekologiczna • EWE i OZE na budynkach prywatnych • Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego 	<p>Podobszar 3 część sołectwa Wielka Wieś- kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina bez azbestu - demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszaru rewitalizacji • Edukacja ekologiczna • EWE i OZE na budynkach prywatnych • Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego
<p>CEL 4 Rozwój przedsiębiorczości na podobszarach rewitalizacji</p>		
<p>Podobszar 1 część miasta Wąchock - kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zagospodarowanie/uporządkowanie terenu wraz z modernizacją budynków na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej • Stworzenie przestrzeni handlowej na terenach poprzemysłowych przy zbiorniku w Wąchocku 	<p>Podobszar 2 część sołectwa Parszów - kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji • Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na podobszarze rewitalizacji 	<p>Podobszar 3 część sołectwa Wielka Wieś- kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji • Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na podobszarze rewitalizacji

<p>(wiaty, plac, dojścia) + pasaż pieszo-jezdny od ul. Dworcowej wraz z oświetleniem.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja terenu i budynków na cele społeczno-gospodarcze • Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji • Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na podobszarze rewitalizacji 		
<p>CEL 5 5. Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych w tym usług edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych.</p>		
<p>Podobszar 1 część miasta Wąchock - kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępu do kultury • Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych 	<p>Podobszar 2 część sołectwa Parszów - kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja i termomodernizacja budynku oświaty 	<p>Podobszar 3 część sołectwa Wielka Wieś - kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja i termomodernizacja budynku oświaty

8 Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Kluczowe przedsięwzięcia do powodzenia procesu rewitalizacji – podobszar nr 1

- Aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej
- Zwiększenie dostępu do kultury
- Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych
- Modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE
- Zagospodarowanie/uporządkowanie terenu na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej
- Modernizacja terenu i budynków na cele społeczno-gospodarcze
- Monitoring miasta Wąchock
- Stworzenie ścieżek rowerowych/szlaków
- Stworzenie plaży nad zbiornikiem wodnym wraz z boiskiem do piłki plażowej
- Prace modernizacyjno-renowacyjne oraz termomodernizacyjne na terenie Szkoły
- Zagospodarowanie przestrzeni na rynku (studnia, park w środku)
- Stworzenie ścieżek edukacyjnych
- Modernizacja dróg i chodników na terenie rewitalizacji
- Poprawa funkcjonalności obiektów rekreacyjno-sportowych przy Zalewie Wąchockim
- Modernizacja kanalizacji
- Stworzenie placu wolnego handlu
- Program usuwania azbestu
- Wspieranie lokalnych przedsiębiorców

Uzasadnienie konieczności realizacji opisanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

- akceptacja społeczna dla procesu rewitalizacji jest efektem włączenia interesariuszy w proces diagnozowania i programowania procesu rewitalizacji,
- spotkania konsultacyjne i wzięcie pod uwagę sugestii i propozycji mieszkańców,
- akceptacja Rady Gminy dla celów i zadań związanych z rewitalizacją.

Łącznie planuje się 31 projektów rewitalizacyjnych o łącznej wartości 15 780 000 zł.

Poniżej przedstawiamy wykaz przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach podobszaru rewitalizacji nr 1 obejmującego fragment miasta Wąchock:

Podobszar rewitalizacji nr 1 – część miasta Wąchock	Podstawowa	Uzupełniająca	Razem
Liczba projektów rewitalizacyjnych	23	8	31
Szacunkowa wartość projektów rewitalizacyjnych	11 280 000 zł	4 500 000 zł	15 780 000 zł

L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		1 000 000 zł
1.	Aktywizacja i integracja osób starszych	120 000 zł
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	320 000 zł
3.	Organizacja zajęć dodatkowych (pozaekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym	160 000 zł
4.	Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Wąchocku	400 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		1 800 000 zł
5.	Stworzenie placu wolnego handlu	500 000 zł
6.	Modernizacja terenu i budynków na cele społeczno-gospodarcze	300 000 zł
7.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji	1 000 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		180 000 zł
8.	Gmina bez azbestu – demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszaru rewitalizacji	130 000 zł
9.	Edukacja ekologiczna	50 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		6 800 000 zł
10.	Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie rewitalizacji	1 000 000 zł
11.	Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych	350 000 zł
12.	Zagospodarowanie przestrzeni na rynku (studnia, park w środku)	1 000 000 zł
13.	Poprawa infrastruktury drogowej na podobszarze rewitalizacji	500 000 zł
14.	Zakup pomocy dydaktycznych dla nauczycieli i uczniów	200 000 zł
15.	Poprawa funkcjonalności obiektów rekreacyjno-sportowych przy Zalewie Wąchockim	200 000 zł
16.	Prace modernizacyjno-renowacyjne oraz termomodernizacyjne na terenie Szkoły	550 000 zł
17.	Poprawa turystyki na terenie Miasta oraz potencjałów endogenicznych	1 400 000 zł
18.	Monitoring miasta Wąchock	300 000 zł
19.	Stworzenie ścieżek rowerowych/szlaków	300 000 zł
20.	Stworzenie plaży nad zbiornikiem wodnym wraz z boiskiem do piłki plażowej	1 000 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		1 500 000 zł
21.	Modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE	1 000 000 zł
22.	Modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie rewitalizacji	200 000 zł.
23.	Adaptacja szkoły na przedszkole wraz z rozbudową stołówki szkolnej.	300 000 zł.

RAZEM wartość projektów podstawowych

11 280 000 zł

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 1 Aktywizacja i integracja osób starszych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, • Gmina Wąchock, • Ochotnicza Straż Pożarna w Wąchocku • Organizacje pozarządowe • Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku
3 Zakres realizowanych zadań	Organizacja spotkań (m.in. dzień seniora, dzień babci, dzień dziadka, dzień kobiet itp.). Organizacja spotkań/seminariów z zakresu edukacji zdrowotnej, ekonomicznej itp. 4 spotkania w roku
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	120 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty wśród osób 60+:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie poziomu integracji społecznej • zwiększenie wiedzy nt. zdrowego trybu życia • upowszechnienie wiedzy o zasadach funkcjonowania rynku finansowego, kształtowanie postaw sprzyjających jego stabilności i rozwojowi systemu finansowego, • kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości, • zwiększenie umiejętności posługiwania się językiem obcym • promowanie nowoczesnych postaw wpływających na kształtowanie kapitału społecznego związanego z rozwojem gospodarczym. <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lista obecności, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 2 Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, • Gmina Wąchock, • Ochotnicza Straż Pożarna w Wąchocku • Organizacje pozarządowe • Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku
3 Zakres realizowanych zadań	Organizacja spotkań integracyjno – motywacyjnych dla rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (np. pikniki rodzinne). Organizowanie szkoleń, kursów i innych inicjatyw podnoszących kwalifikacje umożliwiające funkcjonowanie na rynku pracy i zapobiegające wykluczeniu społecznemu Realizacja programów profilaktycznych
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock

5 Szacowana wartość	320 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty wśród osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie wiary w siebie i własne możliwości • zwiększenie poziomu integracji i podniesienie poziomu aktywizacji zawodowej. • poszerzenie wiedzy i umiejętności umożliwiającej wejścia/powrót na rynek pracy • Liczba osób biorąca udział w projekcie – 8 osób/rocznie <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lista obecności, • dokumentacja fotograficzna, • zaświadczenia/potwierdzenia zdobytych umiejętności
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 3 Organizacja zajęć dodatkowych (pozalekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku: Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Powstania Styczniowego • Wielka-Wieś: Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej • Wąchock: Gimnazjum Publiczne w Wąchocku • Oddział Publicznego Gimnazjum w Wąchocku • Przedszkole w Wąchocku • Gmina Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Organizacja zajęć dodatkowych pozalekcyjnych dla uczniów w wieku szkolnym będzie polegała na rozwoju nauczania opartego na eksperymencie i narzędziach TIK poprzez doposażenie pracowni szkolnych w pomoce dydaktyczne (nowy sprzęt komputerowy, multimedialny, pomoce dydaktyczne dla nauczyciela i ucznia) oraz realizację zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetencje językowe i informatyczne na rynku pracy • Zwiększenie umiejętności uczenia się i poznanie własnych potrzeb przez uczniów (m.in. indywidualne doradztwo zawodowo-edukacyjne), • Zajęcia eksperymentalne ukierunkowane na rozwój nauczania matematyki, przyrody. • Zajęcia sportowe służące wzmacnianiu sprawności fizycznej uczniów. • Kurs e-Nauczyciel dla kadry nauczycielskiej mający na celu poniesienie umiejętności posługiwania się narzędziami TIK. <p>W szkole należy wprowadzić nowoczesne formy nauczania m.in. e-learning oraz zwiększyć wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w procesie nauczania. Należy przygotować spójny i bogaty program nauczania, który będzie wykorzystywał komputery (i inne urządzenia, takie jak tablice interaktywne, odtwarzacze mp3, kamery cyfrowe) jako narzędzia edukacji.</p> <p>Organizacja zajęć przedszkolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Język angielski/niemiecki

	<ul style="list-style-type: none"> • Informatyka • Matematyka • Logopedia • Rytmika • Zajęcia na basenie • Wyjazdy, rajdy edukacyjne
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	160 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty</p> <p>50 uczniów rocznie nabędzie lub wzmocni kompetencje kluczowe (m.in. język obcy, informatyka, matematyka, przyroda, umiejętności uczenia się i informatyczne). Każdy uczeń będzie miał możliwość – w ramach projektu - uczestnictwa w kilku typach wsparcia zgodnie ze ścieżką edukacyjną na którą składają się zajęcia dodatkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z j. angielskiego/niemieckiego, • informatyki • warsztaty „Uczę się kreatywnie, • indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe, • z matematyki metodą eksperymentu, • zajęcia przyrodnicze, • zajęcia sportowe <p>Nauczyciele otrzymają wsparcie w postaci kursu „e-Nauczyciel”.</p> <p>25 dzieci rocznie w wieku przedszkolnym będzie brało udział w następujących zajęciach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Język angielski • Logopedia • Rytmika • Zajęcia na basenie • Wyjazdy, rajdy edukacyjne <p>Sposoby pomiaru rezultatów projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dziennik zajęć dodatkowych, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety wypełniane przez rodziców.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	<p>Projekt rewitalizacyjny nr 4</p> <p>Organizacja zajęć wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Wąchocku</p>
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku: Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Powstania Styczniowego • Wielka-Wieś: Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej • Wąchock: Gimnazjum Publiczne w Wąchocku • Oddział Publicznego Gimnazjum w Wąchocku • Przedszkole w Wąchocku • Gmina Wąchock • Biblioteka w Wąchocku

	<ul style="list-style-type: none"> Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Wąchocku
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym ukazujące dawne codzienne życie człowieka, propagujące kulturę.</p> <p>Organizacja wystaw</p> <p>Organizacja Festynu</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	400 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty roczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> podniesienie jakości życia mieszkańców promowanie młodych artystów <p>Pomiar:</p> <ul style="list-style-type: none"> listy obecności, dokumentacja fotograficzna, ankiety.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	<p>Projekt rewitalizacyjny nr 5</p> <p>Stworzenie placu handlowego na terenach przemysłowych</p>
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> Gmina Wąchock Przedsiębiorcy zainteresowani prowadzeniem działalności na terenie miasta Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	<p>W ramach projektu zostanie zagospodarowany teren na którym powstaną miejsce stworzone do handlu przy zbiorniku w Wąchocku (wiaty, plac, dojścia) wraz z pasażem pieszo-jezdny od ul. Dworcowej z uwzględnieniem oświetlenia. W miejscu tym lokalni przedsiębiorcy mogą sprzedawać swoje produkty na wytyczonych stanowiskach.</p> <ul style="list-style-type: none"> wykonanie instalacji oświetleniowej terenu wykonanie instalacji fotowoltaicznej, wykorzystującej promienie słoneczne do produkcji energii elektrycznej, odnowienie nawierzchni poprzez utwardzenie terenu wykonanie elementów małej architektury zakup wiat i itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	500 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <p>1 Modernizacja terenu pod prowadzenie handlu</p> <p>2 Ożywienie terenu poprzez zwiększenie liczby handlujących oraz kupujących.</p> <p>3 Wzrost wpływów</p> <p>4 Powstanie nowych firm i miejsc pracy.</p> <p>Pomiar:</p> <ul style="list-style-type: none"> protokół zdawczo-odbiorczy, dokumentacja fotograficzna,

	<ul style="list-style-type: none"> • baza CEiDG w zakresie powstawania nowych firm.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 6 Modernizacja terenu i budynków na cele społeczno-gospodarcze
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Gmina Wąchock • Przedsiębiorcy zainteresowani prowadzeniem działalności tym terenie
3 Zakres realizowanych zadań	<p>W ramach projektu zostaną zakupione i odnowione zniszczone nieużytki budowlane oraz grunty które zostaną przeznaczone pod wynajem dla organizacji pozarządowych przedsiębiorców i innych. Zakres prac obejmie m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • remont budynku • wykonanie instalacji oświetleniowej terenu • wykonanie instalacji fotowoltaicznej, wykorzystującej promienie słoneczne do produkcji energii elektrycznej, • odnowienie nawierzchni poprzez wykonanie kostki brukowej • ogrodzenie obiektu
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	300 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <p>1 Modernizacja terenu oraz budynków pod prowadzenie działalności gospodarczej i innych</p> <p>2 Ożywienie terenu poprzez zwiększenie liczby handlujących oraz kupujących.</p> <p>3 Wzrost wpływów z opłaty targowej.</p> <p>4 Powstanie nowych firm i miejsc pracy.</p> <p>Pomiar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokół zdawczo-odbiorczy, • dokumentacja fotograficzna, • baza CEiDG w zakresie powstawania nowych firm.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 7 Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorstwa – podmioty prywatne • Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego • Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach • Lokalne Grupy Działania • Stowarzyszenia pozarządowe
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Będą to różne przedsięwzięcia obecnie działających firm na podobszarze rewitalizacji oraz tych, które powstaną w kolejnych latach. Inwestycje będą dotyczyły wdrażania innowacji produktowych i procesowych oraz zakupu maszyn, urządzeń, budowy i modernizacji budynków przez przedsiębiorców do prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczych. Pomoc lokalnym przedsiębiorcą w promowaniu lokalnych produktów oraz</p>

	w poszerzeniu działalności.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	1 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmniejszenie bezrobocia na terenie rewitalizacji. ▪ Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw. ▪ Powstanie 8 nowych przedsiębiorstw na podobszarze rewitalizacji ▪ Promocja lokalnych produktów <p>Źródła pomiaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mapa dotacji.gov.pl ▪ Informacje uzyskiwane od lokalnych przedsiębiorców.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 8 Gmina bez azbestu - demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszaru rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock Mieszkańcy gminy deklarujący potrzebę demontażu, transportu i utylizacji azbestu
3 Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie zakłada demontaż, transport i utylizację wyrobów azbestowych z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych. Zakłada się ogółem utylizację około 100,75 m ³ /rocznie.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock, budynki prywatne, na podstawie wniosków prywatnych właścicieli deklarujących udział w Programie
5 Szacowana wartość	130 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <p>Usunięcie wyrobów zawierających azbest w okresie realizacji Programu Rewitalizacji.</p> <p>Sposób pomiaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 9 Edukacja ekologiczna
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gmina Wąchock, ▪ Rada Sołecka, ▪ Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, ▪ Ochotnicza Straż Pożarna w Wąchocku ▪ Organizacji pozarządowe ▪ Biblioteka w Wąchocku ▪ Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku: Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Powstania Styczniowego ▪ Wielka-Wieś: Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej

	<ul style="list-style-type: none"> Wąchock: Gimnazjum Publiczne w Wąchocku Oddział Publicznego Gimnazjum w Wąchocku Przedszkole w Wąchocku
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Edukacja ekologiczna</p> <p>Zakłada się realizację różnego rodzaju akcji (np. sprzątanie świata, zakładanie ogródka na parapecie okna), przeprowadzenie badań i doświadczeń, konkursów (np. przyrodniczo-plastycznych, fotograficznych, wierszyki i opowiadania o tematyce ekologicznej), szkoleń, rozmowy w szkole podstawowej w Wąchocku, dokarmianie ptaków w trakcie zimy, wycieczki do lasu, itp.</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji:</p> <p>W okresie wdrażania Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> przeprowadzenie min. 16 akcji ekologicznych, zorganizowanie 8 konkursów ekologicznych, zorganizowanie 8 szkoleń dot. ekologii. <p>Sposób pomiaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> listy obecności, sprawozdania z działalności szkół, dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 10 Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie miejscowości
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Projekt polega na modernizacji infrastruktury sportowej znajdującej się w obszarze rewitalizacji. Zakres prac</p> <ul style="list-style-type: none"> Modernizacji istniejącej infrastruktury sportowej przyszkolnej służącej wzmocnieniu sprawności fizycznej uczniów- remont sali gimnastycznej w ZPO w Wąchocku.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	1 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba zmodernizowanych obiektów sportowych -1 zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej zwiększenie dostępu do aktywnych form wypoczynku <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • protokoły zdawczo – odbiorcze, • dokumentacja fotograficzna,
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 11 Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wąchocku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku Gmina Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie 1: Modernizacja i doposażenie Ośrodka Zdrowia</p> <p>Zadanie polega na wykonaniu prac modernizacyjnych oraz zakupie nowoczesnego sprzętu medycznego w celu zwiększenia dostępu do usług podstawowej opieki zdrowotnej.</p> <p>Zadanie 2: Wdrażanie programów profilaktycznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nadużywanie alkoholu - ograniczenie szkód zdrowotnych • Palenie tytoniu - ograniczenie szkód zdrowotnych • Substancje psychoaktywne - ograniczenie szkód zdrowotnych • Nadwaga i otyłość • Cukrzyca • Rak szyjki macicy
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	350 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Projekt będzie miał wpływ na sferę społeczną związaną z ochroną zdrowia. Diagnoza i stan zdrowia mieszkańców podobszaru rewitalizacji wskazują na potrzebę modernizacji obiektu, doposażenia w nowoczesny sprzęt medyczny oraz wdrażanie Programów profilaktycznych.</p> <p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi - 4900 • Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej – 250 000 zł <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokumentacja medyczna Ośrodka Zdrowia, • dokumentacja fotograficzna z realizacji programów profilaktycznych,
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 12 Zagospodarowanie przestrzeni na rynku (m.in. studnia, park w śródku)
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock Mieszkańcy Miasta i Gminy
3 Zakres realizowanych zadań	Zagospodarowanie terenu wokół centrum Miasta, stworzenie przyjaznego otoczenia rynku, wymiana oświetlenia, odwzorowanie studni, poprawienie drzewostanu na rynku, wymiana kostki brukowej, modernizacja chodników, parkingu, mała architektura, budowa małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rower), aranżacja zieleni, wycinka i nasadzenia drzew, montaż wiat przystankowych itp.

4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	1 000 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie infrastruktury turystycznej dostosowanej do potrzeb mieszkańców turystów, osób niepełnosprawnych • Poprawa estetyki sołectwa. • Poprawa bezpieczeństwa na podobszarze rewitalizacji. • Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety zamieszczona na stronie internetowej dla interesariuszy rewitalizacji.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 13 Poprawa infrastruktury drogowej na podobszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Modernizacja dróg na podobszarze rewitalizacji w zależności od potrzeb oraz stanu dróg</p> <p>Zakres prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizacja i/lub budowa nawierzchni na w/w drogach • wymiana oświetlenia na energooszczędne (ekologiczne) przy wszystkich drogach • budowa brakujących chodników- dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo), • uporządkowanie poboczy, wycinka i nasadzenie drzew w pasie drogowym na wszystkich drogach w sołectwie
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	500 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <p>1 Poprawa stanu lokalnej infrastruktury technicznej oraz jej rozwój.</p> <p>2 Wzrost bezpieczeństwa w ruchu drogowym.</p> <p>3 Przebudowa/modernizacja dróg na podobszarze rewitalizacji</p> <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 14 Zakup pomocy dydaktycznych dla nauczycieli i uczniów
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> Gmina Wąchock Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku wraz z przedszkolem
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Projekt zakłada zakup pomocy dydaktycznych dla nauczyciela oraz uczniów m.in. wyposażenie pracowni matematycznych, przyrodniczych, językowych, komputerowych (komputery, tablety, tablice multimedialne, tablice ściennie, mapy itp.). Zakup pomocy do zajęć sportowych (piłki, materace itp.)</p> <p>Projekt obejmuje również doposażenia przedszkola m.in. zakup gier edukacyjnych, lalek, misiów, bajek, książeczek, malowanek wycinanek itp.</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	200 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie wykorzystania technologii TIK w procesie nauczania Zwiększenie jakości kształcenia <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> protokoły odbioru, dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 15 Poprawa funkcjonalności obiektów rekreacyjno-sportowych przy Zalewie Wąchockim
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock Mieszkańcy Miasta i Gminy Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Przebudowa infrastruktury rekreacyjno-przestrzennej przy Zalewie Wąchockim m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie fontanny, - parking - budowa małej architektury itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	200 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> Stworzenie infrastruktury -rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców turystów, osób niepełnosprawnych Poprawa estetyki sołectwa. Poprawa bezpieczeństwa na podobszarze rewitalizacji. Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych nadanie nowych funkcji

	<p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety zamieszczona na stronie internetowej dla interesariuszy rewitalizacji.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 16 Poprawa techniczna budynku Szkoły Podstawowej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku
3 Zakres realizowanych zadań	Zagospodarowanie wolnych pomieszczeń po Szkole Podstawowej na potrzeby edukacji przedszkolnej, poszerzenie stołówki oraz zbudowanie szybu windowego, prace remontów które nadarzą nowych funkcji
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	550 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie przestrzeni przedszkolnej • Dostosowanie obiektu do nowych funkcji • Poprawa jakości życia mieszkańców <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna,
7 Horyzont czasowy	2017-2022

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 17 Poprawa turystyki na terenie Miasta oraz potencjałów endogenicznych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku Miejsko Gminy Ośrodek Kultury w Wąchocku Mieszkańcy Miasta i Gminy Wąchock Zakład Wyrobów Wędliniarskich Paweł Nowak
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Planowane przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja wydarzeń cyklicznych- marka „Wąchock” jako czynnik zwiększający zainteresowanie wydarzeniem, • Tworzenie całorocznych produktów turystycznych • Rozwój zaplecza noclegowego i gastronomicznego • Rozbudowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej • Rewitalizacja Opactwa Cystersów i adaptacja pomieszczeń • Rewitalizacja tzw. bramki i jej adaptacja • Rewitalizacja budynku dawnej apteki bramki i jej adaptacja. • Rewitalizacja tzw. Pałacu Schoemberga z pozostałościami zakładu przemysłowego • Rewitalizacja tzw. Dworku Langiewicza • Adaptacja do nowych funkcji zabytkowego budynku byłej Apteki – ul. Kościelna 12 w zakresie m.in. roboty rozbiórkowe, izolacje,

	roboty murowane, strop, dach, stolarka okienno-drzwiowa, tynki i okładziny wewnętrzne, posadzki, instalacje elektryczne, instalacje sanitarne i c. o., przebudowa klatki schodowej.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	1 400 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie turystyki • Zwiększenie obiektów noclegowych • Poprawa jakości życia mieszkańców Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna,
7 Horyzont czasowy	2017-2022

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 18 Monitoring miasta Wąchock
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock Mieszkańcy Miasta i Gminy Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	Podłączenie monitoringu miejskiego na terenie Wąchocka
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	300 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa bezpieczeństwa na terenie Miasta Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, •
7 Horyzont czasowy	2017-2022

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 19 Stworzenie ścieżek rowerowych/szlaków
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock Mieszkańcy Miasta i Gminy Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	W ramach Projektu przewiduję się stworzenie szlaków turystycznych oraz ścieżek rowerowych na terenie Miasta: <ul style="list-style-type: none"> - wydzielenie pasu rowerowego - roboty budowlane polegające na utwardzeniu podłoża - zakup barierek, oznakowani szlaków itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	300 000,00 zł

6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa bezpieczeństwa na terenie Miasta • zwiększenie atrakcyjności miejscowości <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru,
7 Horyzont czasowy	2017-2022

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 20 Stworzenie plaży nad zbiornikiem wodnym wraz z boiskiem do piłki plażowej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock Mieszkańcy Miasta i Gminy Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	<p>W ramach Projektu przewiduję się stworzenie plaży dla mieszkańców gminy, osób odwiedzających oraz turystów.</p> <p>Zakres prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyrównanie terenu - wycinka drze oraz krzaków - zakup i przywóz piasku - renowacja boiska do piłki plażowej - budka ratownika - parking oraz wiele innych prac z tym związanych
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	600 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa bezpieczeństwa na terenie Miasta • zwiększenie atrakcyjności miejscowości • poszerzenie turystyki i rekreacji w gminie <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru,
7 Horyzont czasowy	2017-2022

Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 21 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • ZPO w Wąchocku • Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Planowany zakres prac w budynku ZPO w Wąchocku obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymianę kotła i prace w kotłowni, • wymianę instalacji c.o., • ocieplenie dachu,

	<ul style="list-style-type: none"> ocieplenie ścian z kamienia, ocieplenie ścian z cegły, wymiana luksferów, modernizację oświetlenia i montaż paneli fotowoltaicznych. <p>W budynku Urzędu Miasta i Gminy Wąchock planuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocieplenie ścian, wymianę okien, montaż rekuperacji, wymianę kotła i prace w kotłowni, wymianę instalacji c.o., modernizację oświetlenia montaż paneli fotowoltaicznych.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	1 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku. Zmniejszenie emisji CO₂ oraz innych substancji szkodliwych Zwiększenie ilości energii pochodzącej z OZE Zmniejszenie ilości wytwarzanej energii finalnej <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> protokoły odbioru, audyt energetyczny, dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2018

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 22 Modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> Gmina Wąchock mieszkańcy Wąchocka
3 Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> Budowa nowej instalacji wodnej i kanalizacyjnej- Modernizacja istniejącej sieci wodnej i kanalizacyjnej
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	200 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa środowiska naturalnego Poprawa warunków życia mieszkańców <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> protokoły odbioru, dokumentacja fotograficzna.

7 Horyzont czasowy	2017-2018
--------------------	-----------

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 23 Adaptacja szkoły na przedszkole wraz z rozbudową stołówki szkolnej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • ZPO w Wąchocku • Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku
3 Zakres realizowanych zadań	<ul style="list-style-type: none"> • W ramach projektu planuję się rozbudowę przedszkola. W wyniku likwidacji gimnazjum w szkole parę sal. Z racji tego przedszkole zostanie rozbudowane, zmniejszą się problemy braku miejsc w przedszkolu, zostanie utworzona odpowiednia stołówka dla maluchów.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	300 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rozwiązanie braku miejsc w przedszkolu Wykorzystanie sal, które powstały wolne przez likwidację przedszkola Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2018

Kluczowe przedsięwzięcia do powodzenia procesu rewitalizacji – podobszar nr 2

- Aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej
- Modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej
- Doposażeniu pracowni matematycznych, przyrodniczych zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do pracowni komputerowej

Uzasadnienie konieczności realizacji opisanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

- akceptacja społeczna dla procesu rewitalizacji jest efektem włączenia interesariuszy w proces diagnozowania i programowania procesu rewitalizacji,
- spotkania konsultacyjne i wzięcie pod uwagę sugestii i propozycji mieszkańców,
- akceptacja Rady Gminy dla celów i zadań związanych z rewitalizacją.

łącznie planuje się 12 projektów rewitalizacyjnych o łącznej wartości 1 820 000 zł.

Poniżej przedstawiamy wykaz przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach podobszaru rewitalizacji nr 2 obejmującego sołectwa część sołectwa Parszów:

Podobszar rewitalizacji nr 2 część sołectwa Parszów	Podstawowa	Uzupełniająca	Razem
Liczba projektów rewitalizacyjnych	8	4	12
Szacunkowa wartość projektów rewitalizacyjnych	1 040 000 zł	780 000 zł	1 820 000 zł

L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		100 000 zł
1.	Aktywizacja i integracja osób starszych	50 000 zł
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	50 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		40 000 zł
3.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji	40 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		50 000 zł
5.	Edukacja ekologiczna	50 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		550 000 zł
5.	Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej	150 000 zł
6.	Modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej	200 000 zł
7.	Doposażeniu pracowni matematycznych, przyrodniczych zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do pracowni komputerowej	200 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		300 000 zł
8.	Modernizacja i termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej	300 000 zł

RAZEM wartość projektów podstawowych	1 040 000 zł
---	---------------------

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 1 Aktywizacja i integracja osób starszych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, Gmina Wąchock, Szkoła Podstawowa w Parszowie
3 Zakres realizowanych zadań	Organizacja cyklicznych spotkań (m.in. dzień seniora, dzień babci, dzień dziadka, dzień kobiet itp.). Organizacja spotkań/seminariów z zakresu edukacji zdrowotnej, ekonomicznej itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa w Parszowie
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane	Rezultaty wśród osób 60+:

rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób biorąca udział w warsztatach organizacja spotkań w ciągu roku (3 spotkania) zwiększenie poziomu integracji społecznej zwiększenie wiedzy nt. zdrowego trybu życia upowszechnienie wiedzy o zasadach funkcjonowania rynku finansowego, kształtowanie postaw sprzyjających jego stabilności i rozwojowi systemu finansowego, kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości, zwiększenie umiejętności posługiwania się językiem obcym promowanie nowoczesnych postaw wpływających na kształtowanie kapitału społecznego związanego z rozwojem gospodarczym. <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> lista obecności, dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 2 Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, Gmina Wąchock, Szkoła Podstawowa w Parszowie Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie 1 Organizacja spotkań integracyjno – motywacyjnych dla rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (np. pikniki rodzinne).</p> <p>Zadanie 2 Organizowane szkoleń, kursów i innych inicjatyw podnoszących kwalifikacje umożliwiające funkcjonowanie na rynku pracy i zapobiegające wykluczeniu społecznemu</p> <p>Zadanie 3 Realizacja programów profilaktycznych</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa w Parszowie
5 Szacowana wartość	50 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty wśród osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym:</p> <ul style="list-style-type: none"> zwiększenie wiary w siebie i własne możliwości zwiększenie poziomu integracji i podniesienie poziomu aktywizacji zawodowej. poszerzenie wiedzy i umiejętności umożliwiającej wejścia/powrót na rynek pracy Liczba osób biorąca udział w projekcie – 8 osób/rocznie <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> lista obecności, dokumentacja fotograficzna, zaświadczenia/potwierdzenia zdobytych umiejętności
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 3 Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorstwa – podmioty prywatne • Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kielcach • Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego • Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach
3 Zakres realizowanych zadań	Będą to różne przedsięwzięcia obecnie działających firm na podobszarze rewitalizacji oraz tych, które powstaną w kolejnych latach. spotkania i warsztaty w Szkole Podstawowej, prezentacja produktów, organizowanie szkoleń itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa w Parszowie
5 Szacowana wartość	40 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmniejszenie bezrobocia na terenie rewitalizacji. <p>Źródła pomiaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mapa dotacji.gov.pl ▪ Informacje uzyskiwane od lokalnych przedsiębiorców.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 4 Edukacja ekologiczna
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, • Gmina Wąchock, • Szkoła Podstawowa w Parszowie • Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie 1: Edukacja ekologiczna</p> <p>Zakłada się realizację różnego rodzaju akcji (np. sprzątanie świata, zakładanie ogródka na parapecie okna), przeprowadzenie badań i doświadczeń, konkursów (np. przyrodniczo-plastycznych, fotograficznych, wierszyki i opowiadania o tematyce ekologicznej), szkoleń, pogadanek w szkołach, dokarmianie ptaków w trakcie zimy, wycieczki do lasu, itp.</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa w Parszowie
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji:</p> <p>W okresie wdrażania Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przeprowadzenie min. 3 akcji ekologicznych, ▪ zorganizowanie 2 konkursów ekologicznych, ▪ zorganizowanie 5 szkoleń dot. ekologii. <p>Sposób pomiaru:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> listy obecności, sprawozdania z działalności szkół, dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 5 Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	Zagospodarowanie terenu SP w Parszowie, zakres prac: <ul style="list-style-type: none"> modernizacja nawierzchni montaż elementów siłowni zewnętrznej budowa małej infrastruktury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery) aranżacja zieleni
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa w Parszowie
5 Szacowana wartość	150 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> Stworzenie infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców turystów, osób niepełnosprawnych Poprawa estetyki sołectwa. Poprawa bezpieczeństwa na podobszarze rewitalizacji. Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> protokoły odbioru, dokumentacja fotograficzna, ankiety zamieszczona na stronie internetowej dla interesariuszy rewitalizacji.
7 Horyzont czasowy	2018-2020

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 6 Modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock Szkoła Podstawowa w Parszowie
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Stworzenie infrastruktury sportowej na terenie sołectwa dostosowanej dla uczniów oraz osób niepełnosprawnych:</p> <p>Zakres zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyrównanie terenu prace terenowe, położenie podłoża podjazdy, ogrodzenie zainstalowanie bramek itd.

4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa w Parszowie
5 Szacowana wartość	200 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb uczniów z SP Parszów, osób niepełnosprawnych • Poprawa estetyki sołectwa. • Poprawa bezpieczeństwa na podobszarze rewitalizacji. • Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna,
7 Horyzont czasowy	2017-2020

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 7 Doposażeniu pracowni matematycznych, przyrodniczych zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do pracowni komputerowej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock Szkoła Podstawowa w Parszowie
3 Zakres realizowanych zadań	Doposażenie placówki w odpowiednie pomoce naukowe do przedmiotów matematyczno-przyrodniczych oraz pracowni informatycznej takie jak: - komputery, - lupy - mikroskopy - lornetki itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa w Parszowie
5 Szacowana wartość	200 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kompleksowe wsparcie ucznia ze szczególnymi potrzebami (ucznia zdolnego, ucznia „słabszego”), • poprawę jakości kształcenia, • zwieszenie dostępu do wysokiej jakości usług edukacyjnych, • zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej dla dzieci i młodzieży z obszaru gminy Wąchock, • wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z obszarów wiejskich i wiejsko – miejskich • zmniejszenia zjawiska wykluczenia społecznego, • zmniejszenie zjawiska e-wykluczenia, • poprawę sprawności fizycznej, • polepszenie stanu zdrowia dzieci i młodzieży (zmniejszenie liczby dzieci z wadami postawy, otyłością), • wprowadzenie nowych innowacyjnych form nauczania, zwiększenie wykorzystania technologii TIK.

	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług edukacyjnych na terenie gminy <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna,
7 Horyzont czasowy	2017-2020

Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 8 Modernizacja i termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Gmina Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zakres prac obejmie m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie remontu budynku • wykonanie instalacji oświetleniowej terenu • wykonanie instalacji fotowoltaicznej, wykorzystującej promienie słoneczne do produkcji energii elektrycznej, • wyposażenie budynku
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa w Parszowie
5 Szacowana wartość	300 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku. • Zmniejszenie emisji CO₂ oraz innych substancji szkodliwych • Zwiększenie ilości energii pochodzącej z OZE • Zmniejszenie ilości wytwarzanej energii finalnej <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • audyt energetyczny, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

Kluczowe przedsięwzięcia do powodzenia procesu rewitalizacji – podobszar nr 3

- Aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej
- Modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej
- Doposażeniu pracowni matematycznych, przyrodniczych zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do pracowni komputerowej

Uzasadnienie konieczności realizacji opisanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

- akceptacja społeczna dla procesu rewitalizacji jest efektem włączenia interesariuszy w proces diagnozowania i programowania procesu rewitalizacji,
- spotkania konsultacyjne i wzięcie pod uwagę sugestii i propozycji mieszkańców,
- akceptacja Rady Gminy dla celów i zadań związanych z rewitalizacją.

Łącznie planuje się 12 projektów rewitalizacyjnych o łącznej wartości ponad 1 820 000 zł.

Poniżej przedstawiamy wykaz przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach podobszaru rewitalizacji nr 3 obejmującego sołectwa część sołectwa Wielka Wieś:

Podobszar rewitalizacji nr 3 część sołectwa Wielka Wieś	Podstawowa	Uzupełniająca	Razem
Liczba projektów rewitalizacyjnych	8	4	12
Szacunkowa wartość projektów rewitalizacyjnych	1 040 000 zł	780 000 zł	1 820 000

L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		100 000 zł
1.	Aktywizacja i integracja osób starszych	50 000 zł
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	50 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		40 000 zł
3.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji	40 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		50 000 zł
5.	Edukacja ekologiczna	50 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		550 000 zł
5.	Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej	150 000 zł
6.	Modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej	200 000 zł
7.	Doposażeniu pracowni matematycznych, przyrodniczych zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do pracowni komputerowej	200 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		300 000 zł
8.	Modernizacja i termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej	300 000 zł

RAZEM wartość projektów podstawowych	1 040 000 zł
---	---------------------

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 1 Aktywizacja i integracja osób starszych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, Gmina Wąchock, Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej
3 Zakres realizowanych zadań	Organizacja cyklicznych spotkań (m.in. dzień seniora, dzień babci, dzień dziadka, dzień kobiet itp.). Organizacja spotkań/seminariów z zakresu edukacji zdrowotnej, ekonomicznej itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej w Wielkiej Wsi
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty wśród osób 60+:</p> <ul style="list-style-type: none"> Liczba osób biorąca udział w warsztatach organizacja spotkań w ciągu roku (3 spotkania) zwiększenie poziomu integracji społecznej zwiększenie wiedzy nt. zdrowego trybu życia upowszechnienie wiedzy o zasadach funkcjonowania rynku finansowego, kształtowanie postaw sprzyjających jego stabilności i rozwojowi systemu finansowego, kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości, zwiększenie umiejętności posługiwania się językiem obcym promowanie nowoczesnych postaw wpływających na kształtowanie kapitału społecznego związanego z rozwojem gospodarczym. <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> lista obecności, dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 2 Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, Gmina Wąchock, Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie 1 Organizacja spotkań integracyjno – motywacyjnych dla rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (np. pikniki rodzinne).</p> <p>Zadanie 2 Organizowanie szkoleń, kursów i innych inicjatyw podnoszących kwalifikacje umożliwiające funkcjonowanie na rynku pracy i zapobiegające wykluczeniu społecznemu</p> <p>Zadanie 3 Realizacja programów profilaktycznych</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej w Wielkiej Wsi
5 Szacowana wartość	50 000,00 zł

6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty wśród osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie wiary w siebie i własne możliwości • zwiększenie poziomu integracji i podniesienie poziomu aktywizacji zawodowej. • poszerzenie wiedzy i umiejętności umożliwiającej wejścia/powrót na rynek pracy • Liczba osób biorąca udział w projekcie – 8 osób/rocznie <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lista obecności, • dokumentacja fotograficzna, • zaświadczenia/potwierdzenia zdobytych umiejętności
7 Horyzont czasowy	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 3 Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorstwa – podmioty prywatne • Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kielcach • Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego • Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach • Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej
3 Zakres realizowanych zadań	Będą to różne przedsięwzięcia obecnie działających firm na podobszarze rewitalizacji oraz tych, które powstaną w kolejnych latach. spotkania i warsztaty w Szkole Podstawowej, prezentacja produktów, organizowanie szkoleń itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej w Wielkiej Wsi
5 Szacowana wartość	40 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmniejszenie bezrobocia na terenie rewitalizacji. <p>Źródła pomiaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mapa dotacji.gov.pl ▪ Informacje uzyskiwane od lokalnych przedsiębiorców.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 4 Edukacja ekologiczna
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, • Gmina Wąchock, • Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej • Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie 1: Edukacja ekologiczna</p> <p>Zakłada się realizację różnego rodzaju akcji (np. sprzątanie świata, zakładanie ogródka na parapecie okna), przeprowadzenie badań</p>

	i doświadczeń, konkursów (np. przyrodniczo-plastycznych, fotograficznych, wierszyki i opowiadania o tematyce ekologicznej), szkoleń, pogadanek w szkołach, dokarmianie ptaków w trakcie zimy, wycieczki do lasu, itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej w Wielkiej Wsi
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji:</p> <p>W okresie wdrażania Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przeprowadzenie min. 3 akcji ekologicznych, ▪ zorganizowanie 2 konkursów ekologicznych, ▪ zorganizowanie 5 szkoleń dot. ekologii. <p>Sposób pomiaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ listy obecności, ▪ sprawozdania z działalności szkół, ▪ dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 5 Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zagospodarowanie terenu SP w Wielkiej Wsi, zakres prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizacja nawierzchni • montaż elementów siłowni zewnętrznej • budowa małej infrastruktury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rower) • aranżacja zieleni
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej w Wielkiej Wsi
5 Szacowana wartość	150 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców turystów, osób niepełnosprawnych • Poprawa estetyki sołectwa. • Poprawa bezpieczeństwa na podobszarze rewitalizacji. • Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety zamieszczona na stronie internetowej dla interesariuszy rewitalizacji.

7 Horyzont czasowy	2018-2020
1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 6 Modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock Szkola Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej
3 Zakres realizowanych zadań	Stworzenie infrastruktury sportowej na terenie sołectwa dostosowanej dla uczniów oraz osób niepełnosprawnych: Zakres zadań: - wyrównanie terenu - prace terenowe, położenie podłoża - podjazdy, ogrodzenie - zainstalowanie bramek itd.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkola Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej w Wielkiej Wsi
5 Szacowana wartość	200 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb uczniów z SP Wielkiej Wsi, osób niepełnosprawnych • Poprawa estetyki sołectwa. • Poprawa bezpieczeństwa na podobszarze rewitalizacji. • Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna,
7 Horyzont czasowy	2017-2020

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 7 Doposażeniu pracowni matematycznych, przyrodniczych zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do pracowni komputerowej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock Szkola Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej
3 Zakres realizowanych zadań	Doposażenie placówki w odpowiednie pomoce naukowe do przedmiotów matematyczno-przyrodniczych oraz pracowni informatycznej takie jak: - komputery, - lupy - mikroskopy - lornetki itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkola Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej w Wielkiej Wsi
5 Szacowana wartość	200 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze	Rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> • kompleksowe wsparcie ucznia ze szczególnymi pogrzebami (ucznia

sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>zdolnego, ucznia „słabszego”),</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawę jakości kształcenia, • zwieszenie dostępu do wysokiej jakości usług edukacyjnych, • zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej dla dzieci i młodzieży z obszaru gminy Wąchock, • wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z obszarów wiejskich i wiejsko – miejskich • zmniejszenia zjawiska wykluczenia społecznego, • zmniejszenie zjawiska e-wykluczenia, • poprawę sprawności fizycznej, • polepszenie stanu zdrowia dzieci i młodzieży (zmniejszenie liczby dzieci z wadami postawy, otyłością), • wprowadzenie nowych innowacyjnych form nauczania, zwiększenie wykorzystania technologii TIK. • zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług edukacyjnych na terenie gminy <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna
7 Horyzont czasowy	2017-2020

Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 8 Modernizacja i termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Gmina Wąchock • Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zakres prac obejmie m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie remontu budynku • wykonanie instalacji oświetleniowej terenu • wykonanie instalacji fotowoltaicznej, wykorzystującej promienie słoneczne do produkcji energii elektrycznej, • wyposażenie budynku
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej w Wielkiej Wsi
5 Szacowana wartość	300 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku. • Zmniejszenie emisji CO₂ oraz innych substancji szkodliwych • Zwiększenie ilości energii pochodzącej z OZE • Zmniejszenie ilości wytwarzanej energii finalnej <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • audyt energetyczny, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

9 Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową

część miasta Wąchock – podobszar rewitalizacji nr 1

Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową na w/w podobszarze rewitalizacji.

UZUPEŁNIAJĄCA LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH		
L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		200 000 zł
1.	Wspieranie organizacji pozarządowych	40 000 zł
2.	Organizacja imprez kulturalnych na podobszarze rewitalizacji	160 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		500 000 zł
3.	Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na podobszarze rewitalizacji	500 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		600 000 zł
4.	EWE i OZE na budynkach prywatnych	400 000 zł
5.	Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego	200 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		3 200 000 zł
6.	Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na podobszarze rewitalizowanym	2 000 000 zł
7.	Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup wozu ratowniczo - gaśniczego oraz sprzętu ratującego życie	800 000 zł
8.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Wąchock	400 000 zł
RAZEM wartość projektów uzupełniających		4 500 000 zł

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 1 Wspieranie organizacji pozarządowych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, Gmina Wąchock, Biblioteka Publiczna w Wąchocku Ochotnicza Straż Pożarna w Wąchocku Zarządy Osiedli
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Wdrażanie programu grantowego na realizację inicjatyw oddolnych na podobszarze rewitalizacji. Zadanie 2: Realizacja partnerskich projektów mających na celu rozwijanie pasji i zainteresowań mieszkańców miejscowości. Zadanie 3: Wdrażanie innych pomysłów organizacji pozarządowych i zorganizowanych grup nieformalnych.
4 Lokalizacja (miejsce)	Wąchock

przeprowadzenia danego projektu)	
5 Szacowana wartość	40 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba projektów partnerskich zrealizowanych na podobszarze rewitalizacji, gdzie jednym z partnerów jest organizacja pozarządowa – 3, ▪ liczba osób objęta projektami partnerskim – 240, ▪ liczba instytucji, organizacji, grup nieformalnych, które otrzymały wsparcie - 5 <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ listy obecności, ▪ dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 2 Organizacja imprez kulturalnych na podobszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, • Gmina Wąchock, • Ochotnicza Straż Pożarna w Wąchocku • Zarządy Osiedli • Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zakłada się realizację szeregu imprez kulturalnych na podobszarze rewitalizacji – będą to m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • WOŚP • Gminny Dzień Dziecka • Dzień Seniora i inne
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	160 0000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorganizowanie minimum 3 imprez rocznie na podobszarze rewitalizacji. ▪ Zwiększenie oferty kulturalnej w gminie. ▪ Wzrost liczby odwiedzających gminę turystów. ▪ Zwiększenie dochodów firm i gospodarstw agroturystycznych działających na podobszarze rewitalizacji. <p>Sposób pomiaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dokumentacja fotograficzna, ▪ strona internetowa gminy
7 Horyzont czasowy	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 3 Powstawanie i rozwój gospodarstw agroturystycznych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Mieszkańcy miejscowości Wąchock Gmina Wąchock Zarządy Osiedli Organizacje pozarządowe na terenie sołectwa i gminy
3 Zakres realizowanych zadań	Na terenie miejscowości istnieje potrzeba rozwoju i wsparcia tego kierunku. Dzięki dotacjom ARiMR, LGD istnieje szansa, że powstaną gospodarstwa agroturystyczne.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	500 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Zakładamy, że powstaną 3 gospodarstwa agroturystyczne. W przypadku utworzenia na terenie gminy nowych gospodarstw agroturystycznych istnieje możliwość powołania stowarzyszenia i wspólnej promocji produktów turystycznych (także ich tworzenia). Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • wykaz gospodarstw agroturystycznych Urzędu Gminy, • strony internetowe gospodarstw agroturystycznych, • www gminy, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 4 EWE i OZE na budynkach prywatnych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach ▪ Mieszkańcy miejscowości Wąchock ▪ Gmina Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	<p>EWE – efektywne wykorzystanie energii to m.in. głęboka termomodernizacja polegająca na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymianie okien na energooszczędne, • wstawieniu na poddaszu okien dachowych na energooszczędne, • ociepleniu ścian zewnętrznych, • ociepleniu dachu i stropu, • Wymianie grzejników na nowe, energooszczędne, • Wymianie kotła, • zainstalowaniu wentylacji mechanicznej z rekuperacją. <p>OZE - odnawialne źródła energii – źródła energii, których wykorzystywanie nie wiąże się z długotrwałym ich deficytem, ponieważ ich zasób odnawia się w krótkim czasie. Takimi źródłami są między innymi wiatr, promieniowanie słoneczne, opady, pływy morskie, fale morskie i geotermia. Najpopularniejsze urządzenia OZE dla gospodarstw</p>

	domowych to panele fotowoltaiczne, solarne, pompy ciepła. W ramach rewitalizacji zakłada się, że część indywidualnych gospodarstw domowych skorzysta ze wsparcia (także w formie dotacji, pożyczek) na wdrożenie EWE i OZE.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Indywidualne gospodarstwa domowe na terenie miejscowości Wąchock
5 Szacowana wartość	400 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Minimum 20 gospodarstw domowych w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji wdroży i zainstaluje EWE i/lub OZE. Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> informacje WFOŚiGW w Kielcach, dane własne Urzędu Gminy, informacje zbierane od mieszkańców w formie ankiet, dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2020

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 5 Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> Gmina Wąchock Zarządy Osiedli
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada wymianę oświetlenia na bardziej ekologiczne (zużywające mniej energii) oraz punktową budowę nowych słupów oświetleniowych w przypadku takiej potrzeby wskazanej np. przez Zarządy Osiedla, oraz wymianę linii energetycznej
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	200 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: <ul style="list-style-type: none"> Zmniejszenie kosztów energii elektrycznej zużywanej przez oświetlenie uliczne na podobszarze rewitalizacji. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości Wąchock Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> dane własne Urzędu Gminy, zakładu energetycznego, protokoły odbioru, dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2020

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 6 Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na podobszarze rewitalizowanym
------------------	--

2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na modernizacji sieci wodnej oraz kanalizacyjnej na terenie miasta Wąchock. Odcinki kanalizacji w obszarze rewitalizacji są przestarzałe. W celu poprawienia jakości wody należy zmodernizować kanały wodne. Aby wyeliminować zanieczyszczanie gleb należy odpowiednio zmodernizować sieć kanalizacyjną.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	2 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na podobszarze rewitalizacji. • Poprawa warunków życia społeczności lokalnej • Minimalizacja ilości osadów i odpadów z sieci kanalizacji sanitarnej <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru.
7 Horyzont czasowy	2018-2020

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 7 Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup wozu ratowniczo – gaśniczego oraz sprzętu do ratowania ludzkiego życia
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Gmina Wąchock • OSP Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na zakupie wozu ratowniczo-gaśniczego wraz z wyposażeniem do ratowania życia m.in. defibrylator.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	800 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i interesariuszy rewitalizacji ▪ Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof -1 ▪ Liczba osób objętych ochroną przed innymi niż powódź zagrożeniami- 6900 <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru.
7 Horyzont czasowy	2019-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 8
------------------	--

	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Wąchock
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> Gmina Wąchock Parafia
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na prowadzeniu prac modernizacyjnych, konserwatorskich na obiektach cennych kulturowo, historycznie znajdujących się na podobszarze rewitalizacji m.in. kościoła, kapliczek, cmentarza, krzyży, pomników pamięci oraz innych cennych zabytków
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wąchock
5 Szacowana wartość	400 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zachowanie dziedzictwa kulturowego i obiektów historycznych Liczba odrestaurowanych pomników pamięci narodowej, obiektów cennych kulturowo – 3 <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> protokoły odbioru, dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

część sołectwa Parszów – podobszar rewitalizacji nr 2

Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową na w/w podobszarze rewitalizacji.

UZUPEŁNIAJĄCA LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH		
L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
	Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej	30 000 zł
1.	Wspieranie organizacji pozarządowych	30 000 zł
	Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej	700 000 zł
2.	EWE i OZE na budynkach prywatnych	200 000 zł
3.	Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego	500 000 zł
	Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej	50 000 zł
4.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na podobszarze rewitalizacji	50 000 zł

RAZEM wartość projektów uzupełniających	780 000 zł
--	-------------------

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 1 Wspieranie organizacji pozarządowych
2 Wskazanie podmiotów	<ul style="list-style-type: none"> Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, Gmina Wąchock,

realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> Szkoła Podstawowa w Parszowie Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie 1: Wdrażanie programu grantowego na realizację inicjatyw oddolnych na podobszarze rewitalizacji.</p> <p>Zadanie 2: Realizacja partnerskich projektów mających na celu rozwijanie pasji i zainteresowań mieszkańców sołectwa.</p> <p>Zadanie 3: Wdrażanie innych pomysłów organizacji pozarządowych i zorganizowanych grup nieformalnych.</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	część sołectwa Parszów
5 Szacowana wartość	30 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba projektów partnerskich zrealizowanych na podobszarze rewitalizacji, gdzie jednym z partnerów jest organizacja pozarządowa – 2, liczba osób objęta projektami partnerskim – 20, liczba instytucji, organizacji, grup nieformalnych, które otrzymały wsparcie - 1 <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> listy obecności, dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 3 EWE i OZE na budynkach prywatnych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach Mieszkańcy części sołectwa Parszów Gmina Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	<p>EWE – efektywne wykorzystanie energii to m.in. głęboka termomodernizacja polegająca na:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymianie okien na energooszczędne, wstawieniu na poddaszu okien dachowych na energooszczędne, ociepleniu ścian zewnętrznych, ociepleniu dachu i stropu, Wymianie grzejników na nowe, energooszczędne, Wymianie kotła, zainstalowaniu wentylacji mechanicznej z rekuperacją. <p>OZE - odnawialne źródła energii – źródła energii, których wykorzystywanie nie wiąże się z długotrwałym ich deficytem, ponieważ ich zasób odnawia się w krótkim czasie. Takimi źródłami są między innymi wiatr, promieniowanie słoneczne, opady, pływy morskie, fale morskie i geotermia. Najpopularniejsze urządzenia OZE dla gospodarstw domowych to panele fotowoltaiczne, solarne, pompy ciepła.</p> <p>W ramach rewitalizacji zakłada się, że część indywidualnych gospodarstw domowych skorzysta ze wsparcia (także w formie dotacji, pożyczek) na</p>

	wdrożenie EWE i OZE.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Indywidualne gospodarstwa domowe na terenie miejscowości Parszów
5 Szacowana wartość	200 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Minimum 5 gospodarstw domowych w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji wdroży i zainstaluje EWE i/lub OZE.</p> <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ informacje WFOŚiGW w Kielcach, ▪ dane własne Urzędu Gminy, ▪ informacje zbierane od mieszkańców w formie ankiet, ▪ dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 4 Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gmina Wąchock ▪ Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada wymianę oświetlenia na bardziej ekologiczne (zużywające mniej energii) oraz punktową budowę nowych słupów oświetleniowych w przypadku takiej potrzeby wskazanej np. przez Radę Sołecką
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	część sołectwa Parszów
5 Szacowana wartość	100 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmniejszenie kosztów energii elektrycznej zużywanej przez oświetlenie uliczne na podobszarze rewitalizacji. ▪ Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości Wąchock <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dane własne Urzędu Gminy, zakładu energetycznego, ▪ protokoły odbioru, ▪ dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2020

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 5 Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Parszów
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gmina Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na prowadzeniu prac modernizacyjnych, konserwatorskich na obiektach cennych kulturowo, historycznie znajdujących się na podobszarze rewitalizacji m.in. kapliczek, krzyży, pomników pamięci

4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	część sołectwa Parszów
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zachowanie dziedzictwa kulturowego i obiektów historycznych ▪ Liczba odrestaurowanych pomników pamięci narodowej, obiektów cennych kulturowo – 2 Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> ▪ protokoły odbioru, ▪ dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

część sołectwa Wielka Wieś– podobszar rewitalizacji nr 3

Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową na w/w podobszarze rewitalizacji.

UZUPEŁNIAJĄCA LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH		
L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
	Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej	30 000 zł
1.	Wspieranie organizacji pozarządowych	30 000 zł
	Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej	700 000 zł
2.	EWE i OZE na budynkach prywatnych	200 000 zł
3.	Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego	500 000 zł
	Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej	50 000 zł
4.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na podobszarze rewitalizacji	50 000 zł

RAZEM wartość projektów uzupełniających	780 000 zł
--	-------------------

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 1 Wspieranie organizacji pozarządowych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> • Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, • Gmina Wąchock, • Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej • Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Wdrażanie programu grantowego na realizację inicjatyw oddolnych na podobszarze rewitalizacji. Zadanie 2: Realizacja partnerskich projektów mających na celu rozwijanie pasji i zainteresowań mieszkańców sołectwa. Zadanie 3: Wdrażanie innych pomysłów organizacji pozarządowych i zorganizowanych grup nieformalnych.

4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	część sołectwa Wielka Wieś
5 Szacowana wartość	30 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba projektów partnerskich zrealizowanych na podobszarze rewitalizacji, gdzie jednym z partnerów jest organizacja pozarządowa – 2, ▪ liczba osób objęta projektami partnerskim –15, ▪ liczba instytucji, organizacji, grup nieformalnych, które otrzymały wsparcie - 1 <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ listy obecności, ▪ dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 3 EWE i OZE na budynkach prywatnych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach ▪ Mieszkańcy części sołectwa Wielka Wieś ▪ Gmina Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	<p>EWE – efektywne wykorzystanie energii to m.in. głęboka termomodernizacja polegająca na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymianie okien na energooszczędne, • wstawieniu na poddaszu okien dachowych na energooszczędne, • ociepleniu ścian zewnętrznych, • ociepleniu dachu i stropu, • Wymianie grzejników na nowe, energooszczędne, • Wymianie kotła, • zainstalowaniu wentylacji mechanicznej z rekuperacją. <p>OZE - odnawialne źródła energii – źródła energii, których wykorzystywanie nie wiąże się z długotrwałym ich deficytem, ponieważ ich zasób odnawia się w krótkim czasie. Takimi źródłami są między innymi wiatr, promieniowanie słoneczne, opady, pływy morskie, fale morskie i geotermia. Najpopularniejsze urządzenia OZE dla gospodarstw domowych to panele fotowoltaiczne, solarne, pompy ciepła.</p> <p>W ramach rewitalizacji zakłada się, że część indywidualnych gospodarstw domowych skorzysta ze wsparcia (także w formie dotacji, pożyczek) na wdrożenie EWE i OZE.</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Indywidualne gospodarstwa domowe na terenie miejscowości Wielka Wieś
5 Szacowana wartość	200 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Minimum 5 gospodarstw domowych w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji wdroży i zainstaluje EWE i/lub OZE.

zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> informacje WFOŚiGW w Kielcach, dane własne Urzędu Gminy, informacje zbierane od mieszkańców w formie ankiet, dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 4 Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> Gmina Wąchock Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada wymianę oświetlenia na bardziej ekologiczne (zużywające mniej energii) oraz punktową budowę nowych słupów oświetleniowych w przypadku takiej potrzeby wskazanej np. przez Radę Sołecką
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	część sołectwa Wielka Wieś
5 Szacowana wartość	100 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zmniejszenie kosztów energii elektrycznej zużywanej przez oświetlenie uliczne na podobszarze rewitalizacji. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości Wąchock <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> dane własne Urzędu Gminy, zakładu energetycznego, protokoły odbioru, dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2020

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 5 Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Wielka Wieś
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<ul style="list-style-type: none"> Gmina Wąchock
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na prowadzeniu prac modernizacyjnych, konserwatorskich na obiektach cennych kulturowo, historycznie znajdujących się na podobszarze rewitalizacji m.in. kapliczek, krzyży, pomników pamięci
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	część sołectwa Wielka Wieś
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i	<p>Prognozowane rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zachowanie dziedzictwa kulturowego i obiektów historycznych Liczba odrestaurowanych pomników pamięci narodowej,

zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	obiektów cennych kulturowo –2 Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> ▪ protokoły odbioru, ▪ dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2023

10 Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

Program Rewitalizacji Gminy Wąchock ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, Funduszu Spójności oraz innych środków publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego, ekonomicznego, przestrzennego, technicznego, środowiskowego i kulturowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. Program złożony jest z wielu różnorodnych projektów (kluczowych i uzupełniających). Projekty są ze sobą wzajemnie powiązane oraz pozostają w synergii. Projekty będą realizowane na terenach o istotnym znaczeniu dla rozwoju całej gminy. Działania ujęte w Programie obejmują zasięgiem całość podobszarów rewitalizacji dotkniętego szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Działania przedstawione w dokumencie są ze sobą powiązane/komplementarne w pięciu aspektach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania.

Komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych³

Wszystkie działania zaplanowane w ramach procesu rewitalizacji są ze sobą komplementarne. W ramach procesu rewitalizacji przewidziano zarówno zadania inwestycyjne jak i społeczne. Warto zwrócić uwagę, że celem głównym Programu jest ożywienie podobszarów rewitalizacji. Aspekt społeczny oraz infrastrukturalny stanowi klucz do rozwoju podobszarów rewitalizacji.

1 Komplementarność przestrzenna

Program rewitalizacji będzie efektywnie oddziaływał na całe dotknięte kryzysem podobszary rewitalizacji, poszczególne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniają przestrzennie oraz zachodzi między nimi efekt synergii. Projekty realizowane w ramach Programu będą łączyć lub całkowicie eliminować problemy występujące na podobszarach rewitalizacji.

2 Komplementarność problemowa

Zaproponowane w dokumencie projekty będą realizowane na podobszarach rewitalizacji i są odpowiedzią na zdiagnozowane na tych terenach problemy. Projekty/przedsięwzięcia, jakie zostaną zrealizowane w ramach procesu rewitalizacji, dopełniają się tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji oddziałuje na podobszary rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, ekonomicznym, przestrzennym, środowiskowym, kulturowym, technicznym).

Komplementarność problemowa - Problem – wysoki poziom wykluczenia społecznego oraz niski poziom aktywności społecznej na podobszarach rewitalizacji

Część miasta Wąchock

- Aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Organizacja zajęć dodatkowych (pozaekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym

³ Przedsięwzięciem rewitalizacyjnym jest działanie (w tym mające charakter ciągły), w szczególności o charakterze społecznym, ekonomicznym, urbanistycznym, budowlanym, środowiskowym, konserwatorskim, edukacyjnym, naukowym, zdrowotnym lub kulturalnym, zawarte lub wynikające z programu rewitalizacji oraz logicznie powiązane z treścią i celami programu rewitalizacji.

- Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Wąchocku

Część sołectwa Parszów

- Aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Modernizacja i termomodernizacja budynku szkoły podstawowej

Część sołectwa Wielka Wieś

- Aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Modernizacja i termomodernizacja budynku szkoły podstawowej

Komplementarność problemowa – zwiększenie dostępu i rozszerzenie usług publicznych
Problem niska jakość usług zdrowotnych/edukacyjnych na podobszarach rewitalizacji. Projekty komplementarne na rzecz rozwiązania lub złagodzenia tego problemu:

Część miasta Wąchock

- Organizacja zajęć dodatkowych (pozaekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym
- Aktywizacja i integracja osób starszych
- Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie miejscowości
- Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych
- Większa dostępność do edukacji/pomocy naukowych

Część sołectwa Parszów

- Aktywizacja i integracja osób starszych
- Większa dostępność do edukacji/pomocy naukowych

Część sołectwa Wielka Wieś

- Aktywizacja i integracja osób starszych
- Większa dostępność do edukacji/pomocy naukowych

Komplementarność problemowa – zwiększenie dostępu do kultury na podobszarach rewitalizacji
Poniższa grupa projektów jest ze sobą w pełni komplementarna. Zarówno planowane przez wnioskodawcę projekty infrastrukturalne jak i społeczne będą rozwiązywały i/lub łagodziły ten problem. Problem niskiego dostępu do kultury na podobszarach rewitalizacji:

Część miasta Wąchock

- Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece itp
- Wspieranie organizacji pozarządowych
- Organizacja imprez kulturalnych na podobszarze rewitalizacji
- Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie miejscowości Wąchock
- podniesienie kultury lokalnych produktów

Część sołectwa Parszów

- Aktywizacja i integracja osób starszych
- Modernizacja i termomodernizacja budynku szkoły podstawowej
- Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Parszów

Część sołectwa Wielka Wieś

- Aktywizacja i integracja osób starszych
- Modernizacja i termomodernizacja budynku szkoły podstawowej

- Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Wielka Wieś

Komplementarność problemowa – zwiększenie przedsiębiorczości na podobszarach rewitalizacji

Problem: Niezadawalający poziom przedsiębiorczości na podobszarach rewitalizacji – poniżej projekty komplementarne, które mają łagodzić ten problem:

Część miasta Wąchock

- Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji
- Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na podobszarze rewitalizacji
- Stworzenie placu wolnego handlu
- Modernizacja terenu i budynków na cele społeczno-gospodarcze

Część sołectwa Parszów

- Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji

Część sołectwa Wielka Wieś

- Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji

Komplementarność problemowa – poprawa infrastruktury drogowej na podobszarze rewitalizacji

Projekty łagodzące ten problem to:

- Zagospodarowanie przestrzeni na rynku (studnia, chodniki, park w środku)
- Poprawa infrastruktury drogowej na podobszarze rewitalizacji
- Stworzenie ścieżek rowerowych/szlaków

Komplementarność problemowa – poprawa stanu środowiska naturalnego oraz zwiększenie wykorzystania OZE. Przedsięwzięcia wspólne:

- Gmina bez azbestu – demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszarów rewitalizacji
- Edukacja ekologiczna
- EWE i OZE na budynkach prywatnych
- Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego
- Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na podobszarze rewitalizowanym
- Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup wozu ratowniczo-gaśniczego oraz sprzętu ratującego życie

3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

System zarządzania Programem pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji. Za realizację całego Programu będzie odpowiadał Burmistrz Gminy. Wspierać go będzie Zespół ds. rewitalizacji (utworzony z pracowników Urzędu Gminy) oraz Komitet Rewitalizacyjny złożony z interesariuszy rewitalizacji. Działaniami w sferze społecznej/edukacyjnej będą zajmować się wspólnie z Burmistrzem jednostki podległe gminie m.in. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe. Są to instytucje, które od lat realizują działania społeczne/edukacyjne. W sferze technicznej i funkcjonalno-przestrzennej jednostką wdrażającą będzie przede wszystkim Urząd Gminy. W sferze gospodarczej – mieszkańcy i firmy.

Wykaz interesariuszy zaangażowanych w realizację Programu:

- instytucje związane z Gminą Wąchock:
  - ✓ Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku, ul. Wielkowiejska 1
  - ✓ Bank Spółdzielczy w Wąchocku, ul. Wielkowiejska 2
  - ✓ Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Wąchocku, ul. Kościelna 7
  - ✓ Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Wąchocku, ul. Kościelna 7
  - ✓ Ochotnicza Straż Pożarna w Wąchocku, ul. Kościelna 7

- ✓ Zespół Placówek Oświatowych – gimnazjum, szkoła podstawowa i przedszkole, Wąchock, ul. Kościelna 10
- ✓ Klasztor O. Cystersów w Wąchocku, ul. Kościelna 14
- ✓ SZOZ Ośrodek Zdrowia w Wąchocku, ul. Starachowicka 61
- ✓ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Kolejowa 19
- inne instytucje publiczne:
  - ✓ Starostwo Powiatowe w Starachowicach
  - ✓ Powiatowy Zarząd Dróg,
  - ✓ PUP w Starachowicach
  - ✓ WFOŚiGW w Kielcach
- organizacje pozarządowe i zorganizowane grupy nieformalne:
  - ✓ LGD
  - ✓ Ochotnicza Straż Pożarna w Wąchocku
  - ✓ Klub Sportowy
  - ✓ Zarządy Osiedli
  - ✓ Rada Sołecka
- przedsiębiorcy, podmioty prywatne

4 Komplementarność międzyokresowa

Program zapewnia ciągłość realizowanych od kilku lat działań na terenie gminy. W okresie 2007-2015 zostało zrealizowanych wiele działań (zob. poniższa tabela), które w obecnej perspektywie będą kontynuowane. Gmina Wąchock dokonała analizy i krytycznej oceny dotychczasowych działań na podobszarach rewitalizacji i na tej podstawie zaplanowała projekty rewitalizacyjne, które będą wdrażane w okresie 2016-2023. Program rewitalizacji zapewnia pełną ciągłość programową (polegającą na kontynuacji i/lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności 2007-2013).

5 Komplementarność źródeł finansowania

Projekty rewitalizacyjne, będą realizowane z różnych źródeł (EFRR, EFS i Funduszu Spójności z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania) jak również środków własnych gminy, środków prywatnych. Źródła finansowania opisano szerzej w pkt. 9 Indykatywne ramy finansowe.

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH						
Wyszczególnienie	Wartość projektów	Źródła finansowania				
		Gmina Wąchock	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO
				UE	Środki krajowe	
Projekty podstawowe	13 360 000 zł	2 132 610 zł	0 zł	9 996 390 zł	379 000 zł	851 500 zł
Projekty uzupełniające	6 060 000 zł	703 000 zł	0 zł	3 940 000 zł	680 000 zł	737 000 zł
RAZEM	19 420 000,00 zł	2 835 610,00 zł	0,00 zł	13 936 390,00 zł	1 059 000,00 zł	1 588 500,00 zł
%	100,00%	14,60%	0,00%	71,76%	5,45%	8,18%

Jak pokazują powyższe wyliczenia – montaż finansowany w ramach Programu Rewitalizacji jest różnorodny:

- 14,60% stanowi wkład Gminy Wąchock

- 0,0% innych JST,
- 71,76% dotacje z UE,
- 5,45% środki krajowe,
- 8,18% środki prywatne i granty od różnych organizacji pozarządowych w tym spółdzielnia mieszkaniowa

11 Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, wraz z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł

Lista projektów podstawowych i uzupełniających – podobszar rewitalizacji nr 1 część miasta Wąchock

PROJEKTY PODSTAWOWE - WĄCHOCK								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Wąchock	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	11 280 000 zł	1 636 500 zł	0 zł	8 628 500 zł	304 000 zł	718 500 zł	
	%	100,00%	14,51%	0,00%	76,49%	2,70%	6,37%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	Aktywizacja i integracja osób starszych	120 000 zł	-	-	-	-	120 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak: Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych (wartość dof. do 200 000 zł), Fundusz Szwajcarski, Narodowy Bank Polski itp..
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	320 000 zł	48 000 zł	-	160 000 zł	64 000 zł	48 000 zł	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie, środki z PUP, PEFRON itp..

3.	Organizacja zajęć dodatkowych (pozalekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym	160 000 zł	16 000 zł	-	136 000 zł	-	8 000 zł	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 8.3.3 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych, Poddziałania 8.3.1 Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej
4.	Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Wąchocku	400 000 zł	125 000 zł	-	75 000 zł	50 000 zł	150 000 zł	Zakłada się finansowanie przedsięwzięć z różnych źródeł m.in. dofinansowania LGD
	Razem sfera społeczna	1 000 000 zł	189 000 zł	0 zł	371 000 zł	114 000 zł	326 000 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
5.	Stworzenie placu wolnego handlu	500 000 zł	75 000 zł	-	425 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
6.	Modernizacja terenu i budynków na cele społeczno-gospodarcze	300 000 zł	45 000 zł	-	255 000 zł	-	-	Zakłada się 40% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, dotacji z ARIMR, PUP,

								LGD i inne.działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
7.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji	1 000 000 zł	0 zł		700 000 zł	100 000 zł	200 000 zł	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO wŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
	Razem sfera gospodarcza	1 800 000 zł	120 000 zł	0 zł	1 380 000 zł	100 000 zł	200 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
8.	Gmina bez azbestu – demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszaru rewitalizacji	130 000 zł	65 000 zł	-	-	65 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, środki własne
9.	Edukacja ekologiczna	50 000 zł	25 000 zł	-	-	25 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, środki własne
	Razem sfera środowiskowa	180 000 zł	90 000 zł	0 zł	0 zł	90 000 zł	0 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze

10.	Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie rewitalizacji	1 000 000 zł	250 000 zł	-	650 000 zł		100 000 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.4 R Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, środki LGD, środki własne
11.	Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych	350 000 zł	40 000 zł	-	270 000 zł	-	52500	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna, środki własne
12.	Zagospodarowanie przestrzeni na rynku (studnia, park w środku)	1 000 000 zł	150 000 zł	-	850 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, środki własne
13.	Poprawa infrastruktury drogowej na podobszarze rewitalizacji	500 000 zł	30 000 zł	-	425 000 zł		40 000 zł	Zakłada się dofinansowanie 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, środki własne, powiat starachowicki
14.	Zakup pomocy dydaktycznych dla nauczycieli i uczniów	200 000 zł	30 000 zł	-	170 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
15.	Poprawa funkcjonalności obiektów rekreacyjno-sportowych przy Zalewie Wąchockim	200 000 zł	30 000 zł	-	170 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich

16.	Prace modernizacyjno-renowacyjne oraz termomodernizacyjne na terenie Szkoły	550 000 zł	82 500 zł	-	467 500 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
17.	Poprawa turystyki na terenie Miasta oraz potencjałów endogenicznych	1 400 000 zł	210000		1 190 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, 85% dofinansowania z Działania 7.2 Rozwój potencjału endogenicznego jako element strategii terytorialnej dla określonych obszarów.
18.	Monitoring miasta Wąchock	300 000 zł	45000		255 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
19.	Stworzenie ścieżek rowerowych/szlaków	300 000 zł	45000		255 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, środki LGD, środki własne
20.	Stworzenie plaży nad zbiornikiem wodnym wraz z boiskiem do piłki plażowej	1 000 000 zł	150000		850 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, środki LGD, środki własne
	Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	6 800 000 zł	1 062 500 zł	0 zł	5 552 500 zł	0 zł	192 500 zł	
Projekty ze sfery technicznej								

	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
21.	Modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE	1 000 000 zł	100 000 zł	-	900 000 zł	-	-	Zakłada się 95% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
22.	Modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie rewitalizacji	200 000 zł	30 000 zł		170 000 zł			Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, PROW
23.	Adaptacja szkoły na przedszkole wraz z rozbudową stołówki szkolnej	300 000 zł	45 000 zł		255 000 zł			Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, PROW
	Razem sfera techniczna	1 500 000 zł	175 000 zł	0 zł	1 325 000 zł	0 zł	0 zł	

PROJEKTY UZUPEŁNIAJACE - Wąchock								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Wąchock	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	4 500 000,00 zł	550 000,00 zł	0,00 zł	3 000 000,00 zł	460 000,00 zł	490 000,00 zł	

Program Rewitalizacji dla Gminy Wąchock na lata 2017-2023

	%	100%	12,20%	0%	66,70%	10,00%	10,90%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	Wspieranie organizacji pozarządowych	40 000 zł	12 000 zł	-	-	-	28 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak: FIO, LGD, środków własnych gminy itp..
2.	Organizacja imprez kulturalnych na podobszarze rewitalizacji	160 000 zł	48 000 zł	-	-	-	112 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak: FIO, LGD, środków własnych gminy itp..
	Razem sfera społeczna	200 000 zł	60 000 zł	0 zł	0 zł	0 zł	140 000 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
3.	Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na podobszarze rewitalizacji	500 000,00 zł	-	-	100 000,00 zł	100 000,00 zł	300 000,00 zł	Zakłada się 40% dofinansowania w ramach dotacji z ARiMR, LGD, PUP
	Razem sfera gospodarcza	500 000 zł	0 zł	0 zł	100 000 zł	100 000 zł	300 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
4.	EWE i OZE na budynkach prywatnych	400 000,00 zł	- zł	-	200 000zł	200 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach

5.	Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego	200 000,00 zł	20 000 zł	-	180 000 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie z działania 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym, Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
	Razem sfera środowiskowa	600 000,00 zł	20 000,00 zł	0,00 zł	380 000,00 zł	200 000,00 zł	0,00 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
6.	Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na podobszarze rewitalizowanym	2 000 000,00 zł	300 000,00 zł	-	1 700 000 zł	-	-	Zakłada się sfinansowanie w części z dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Działanie 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa, środki własne
7.	Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup wozu ratowniczo-gaśniczego oraz sprzętu ratującego życie	800 000,00 zł	120 000 zł	-	520 000 zł	160 000 zł	-	Zakłada się sfinansowanie w części z dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Działanie 4.1 Przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych oraz usuwanie ich skutków, środki własne. Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich

8.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Wąchock	400 000,00 zł	50 000 zł		300 000 zł	-	50 000 zł	Zakłada się sfinansowanie w części z dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego, środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środki własne
	Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	3 200 000,00 zł	470 000,00 zł	0,00 zł	2 520 000,00 zł	160 000,00 zł	50 000,00 zł	
Projekty ze sfery technicznej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
-	-	-	-	-	-	-	-	
	Razem sfera techniczna	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH PODOBSZAR 1 Wąchock							
Wyszczególnienie	Wartość projektów	Źródła finansowania					
		Gmina Wąchock	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
				UE	Środki krajowe		
Projekty podstawowe	11 280 000 zł	1 636 500 zł	0 zł	8 628 500 zł	304 000 zł	718 500 zł	
Projekty uzupełniające	4 500 000,00 zł	550 000,00 zł	0,00 zł	3 000 000,00 zł	460 000,00 zł	490 000,00 zł	
RAZEM	15 780 000,00 zł	2 186 500,00 zł	0,00 zł	11 628 500,00 zł	764 000,00 zł	1 208 500,00 zł	
%	100,00%	13,86%	0,00%	73,69%	4,84%	7,66%	

Lista projektów podstawowych i uzupełniających – podobszar rewitalizacji nr 2

PROJEKTY PODSTAWOWE - CZĘŚĆ SOŁECTWA PARSZÓW				
Numer	Nazwa projektu	Wartość	Źródła finansowania	Uwagi/ komentarze

projek- tu		projektów	Gmina Wąchock	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	1 040 000 zł	248 055 zł	0 zł	683 945 zł	37 500 zł	66 500 zł	
	%	100%	23,85%	0,00%	65,76%	3,61%	6,39%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	Aktywizacja i integracja osób starszych	50 000 zł					50 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak: Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych (wartość dof. do 200 000 zł), Fundusz Szwajcarski, Narodowy Bank Polski itp..
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	50 000 zł	3 500 zł		37 500 zł	2 500 zł	2 500 zł	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie, środki z PUP, PEFRON itp..
	Razem sfera społeczna	100 000 zł	3 500 zł	0 zł	37 500 zł	2 500 zł	52 500 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
3.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji	40 000 zł			16 000 zł	10 000 zł	14 000 zł	Zakłada się 40% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, dotacji z ARIMR, PUP, LGD i inne.
	Razem sfera gospodarcza	40 000 zł	0 zł	0 zł	16 000 zł	10 000 zł	14 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej								

	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
4.	Edukacja ekologiczna	50 000 zł	25 000 zł	-	-	25 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, środki własne
	Razem sfera środowiskowa	50 000 zł	25 000 zł	0 zł	0 zł	25 000 zł	0 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
5.	Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej	150 000 zł	54 555 zł	-	95 445 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie części inwestycji z PROW 2014-2020 (63,63% dofinansowania), środki własne
6.	Modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej	200 000 zł	50 000 zł		150 000 zł			Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, środki własne
7.	Doposażeniu pracowni matematycznych, przyrodniczych zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do pracowni komputerowej	200 000 zł	50 000 zł		150 000 zł			Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, środki własne
	Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	550 000 zł	154 555 zł	0 zł	395 445 zł	0 zł	0 zł	
Projekty ze sfery technicznej								

	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
8.	Modernizacja i termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej	300 000 zł	65 000 zł	-	235 000 zł	-	-	Zakłada się 95% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	Razem sfera techniczna	300 000 zł	65 000 zł	0 zł	235 000 zł	0 zł	0 zł	

PROJEKTY UZUPEŁNIAJACE - CZĘŚĆ SOŁECTWA PARSZÓW								
Numer projek tu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Wąchock	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	780 000,00 zł	76 500,00 zł	0,00 zł	470 000,00 zł	110 000,00 zł	123 500,00 zł	
	%	100%	9,81%	0,00%	60,26%	14,10%	15,83%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	Wspieranie organizacji pozarządowych	30000	9 000 zł	-	-	-	21 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak: FIO, LGD, środków własnych gminy itp..
	Razem sfera społeczna	30 000 zł	9 000 zł	0 zł	0 zł	0 zł	21 000 zł	

Projekty ze sfery gospodarczej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
	-	-	-	-				
	Razem sfera gospodarcza	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
3.	EWE i OZE na budynkach prywatnych	200 000,00 zł	-	-	-	100 000 zł	100 000,00	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach
4.	Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego	500 000,00 zł	50 000 zł	-	450 000 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie z działania 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	Razem sfera środowiskowa	700 000,00 zł	50 000,00 zł	0,00 zł	450 000,00 zł	100 000,00 zł	100 000,00 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze

5.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na podobszarze rewitalizacji	50 000,00 zł	17 500 zł		20 000 zł	10 000 zł	2 500 zł	Zakłada się sfinansowanie w części z dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego, środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środki własne
	Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	50 000 zł	17 500 zł	0 zł	20 000 zł	10 000 zł	2 500 zł	
Projekty ze sfery technicznej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Razem sfera techniczna	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH PODOBSZAR 2 CZĘŚĆ SOŁECTWA PARSZÓW						
Wyszczególnienie	Wartość projektów	Źródła finansowania				
		Gmina Wąchock	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO
				UE	Środki krajowe	
Projekty podstawowe	1 040 000 zł	248 055 zł	0 zł	683 945 zł	37 500 zł	66 500 zł
Projekty uzupełniające	780 000,00 zł	76 500,00 zł	0,00 zł	470 000,00 zł	110 000,00 zł	123 500,00 zł
RAZEM	1 820 000,00 zł	324 555,00 zł	0,00 zł	1 153 945,00 zł	147 500,00 zł	190 000,00 zł
%	100,00%	11,40%	0,00%	42,10%	16,30%	30,10%

Lista projektów podstawowych i uzupełniających – podobszar rewitalizacji nr 3

PROJEKTY PODSTAWOWE - CZĘŚĆ SOŁECTWA WIELKA WIEŚ								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania				Uwagi/ komentarze	
			Gmina Wąchock	inne JST	Dofinansowanie			Środki prywatne, w tym granty NGO
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	1 040 000 zł	248 055 zł	0 zł	683 945 zł	37 500 zł		66 500 zł
	%	100%	23,85%	0,00%	65,76%	3,61%		6,39%
Projekty ze sfery społecznej								
1.	Aktywizacja i integracja osób starszych	50 000 zł					50 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak: Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych (wartość dof. do 200 000 zł), Fundusz Szwajcarski, Narodowy Bank Polski itp..
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	50 000 zł	3 500 zł		37 500 zł	2 500 zł	2 500 zł	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie, środki z PUP, PEFRON itp..
	Razem sfera społeczna	100 000 zł	3 500 zł	0 zł	37 500 zł	2 500 zł	52 500 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
3.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji	40 000 zł			16 000 zł	10 000 zł	14 000 zł	Zakłada się 40% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, dotacji z ARiMR, PUP, LGD i inne.
	Razem sfera gospodarcza	40 000 zł	0 zł	0 zł	16 000 zł	10 000 zł	14 000 zł	

Projekty ze sfery środowiskowej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
4.	Edukacja ekologiczna	50 000 zł	25 000 zł	-	-	25 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, środki własne
	Razem sfera środowiskowa	50 000 zł	25 000 zł	0 zł	0 zł	25 000 zł	0 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
5.	Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej	150 000 zł	54 555 zł	-	95 445 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie części inwestycji z PROW 2014-2020 (63,63% dofinansowania), środki własne
6.	Modernizacja boiska przy Szkole Podstawowej	200 000 zł	50 000 zł		150 000 zł			Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, środki własne
7.	Doposażeniu pracowni matematycznych, przyrodniczych zakup pomocy, sprzętu, wyposażenia do pracowni komputerowej	200 000 zł	50 000 zł		150 000 zł			Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, środki własne
	Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	550 000 zł	154 555 zł	0 zł	395 445 zł	0 zł	0 zł	
Projekty ze sfery technicznej								

	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
8.	Modernizacja i termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej	300 000 zł	65 000 zł	-	235 000 zł	-	-	Zakłada się 95% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	Razem sfera techniczna	300 000 zł	65 000 zł	0 zł	235 000 zł	0 zł	0 zł	

PROJEKTY UZUPEŁNIAJACE - CZĘŚĆ SOŁECTWA WIELKA WIEŚ								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Wąchock	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	780 000,00 zł	76 500,00 zł	0,00 zł	470 000,00 zł	110 000,00 zł	123 500,00 zł	
	%	100%	9,81%	0,00%	60,26%	14,10%	15,83%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	Wspieranie organizacji pozarządowych	30000	9 000 zł	-	-	-	21 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak: FIO, LGD, środków własnych gminy itp..
	Razem sfera społeczna	30 000 zł	9 000 zł	0 zł	0 zł	0 zł	21 000 zł	

Projekty ze sfery gospodarczej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
	-	-	-	-				
	Razem sfera gospodarcza	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
3.	EWE i OZE na budynkach prywatnych	200 000,00 zł	-	-	-	100 000 zł	100 000,00	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach
4.	Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego	500 000,00 zł	50 000 zł	-	450 000 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie z działania 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	Razem sfera środowiskowa	700 000,00 zł	50 000,00 zł	0,00 zł	450 000,00 zł	100 000,00 zł	100 000,00 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze

5.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na podobszarze rewitalizacji	50 000,00 zł	17 500 zł		20 000 zł	10 000 zł	2 500 zł	Zakłada się sfinansowanie w części z dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego, środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środki własne
	Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	50 000 zł	17 500 zł	0 zł	20 000 zł	10 000 zł	2 500 zł	
Projekty ze sfery technicznej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Wąchock	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Razem sfera techniczna	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH PODOBSZAR 3 CZ SOŁECTWA WIELKA WIEŚ						
Wyszczególnienie	Wartość projektów	Źródła finansowania				
		Gmina Wąchock	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO
				UE	Środki krajowe	
Projekty podstawowe	1 040 000 zł	248 055 zł	0 zł	683 945 zł	37 500 zł	66 500 zł
Projekty uzupełniające	780 000,00 zł	76 500,00 zł	0,00 zł	470 000,00 zł	110 000,00 zł	123 500,00 zł
RAZEM	1 820 000,00 zł	324 555,00 zł	0,00 zł	1 153 945,00 zł	147 500,00 zł	190 000,00 zł
%	100,00%	11,40%	0,00%	42,10%	16,30%	30,10%

12 Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

W ramach rewitalizacji stosowane są następujące mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji:

- spotkania z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi,
  - informacje na sesjach Rady Gminy,
  - strona internetowa Gminy Wąchock – zakładka „Rewitalizacja”,
  - spotkania Komitetu Rewitalizacji.
- a) Kluczowi interesariusze rewitalizacji
- mieszkańcy miejscowości Wąchock,
  - mieszkańcy sołectwa Parszów,
  - mieszkańcy sołectwa Wielka Wieś,
  - przedsiębiorcy działający lub planujący działać na terenie miejscowości Wąchock, Parszów i Wielka Wieś,
  - organizacja pozarządowe i grupy nieformalne działające lub planujące działać na terenie miejscowości Wąchock, Parszów i Wielka Wieś,
  - Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku i jednostki organizacyjne Gminy Wąchock,
  - Starostwo Powiatowe w Starachowicach i jednostki organizacyjne Powiatu Starachowickiego np. Powiatowy Zarząd Dróg,
  - Samorząd Województwa Świętokrzyskiego i jego jednostki organizacyjne.
- b) narzędzia partycypacji oraz sposób zaangażowania interesariuszy na każdym etapie realizacji Programu

Etap 1 – diagnozowanie

- seria spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami i innymi interesariuszami rewitalizacji m.in. z organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami,
- opublikowanie Diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych na stronie internetowej Gminy Wąchock,
- spotkania komitetu ds. rewitalizacji.

Etap 2 – programowanie

- w ramach 2 etapu rewitalizacji ogłoszono nabór fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- zamieszczono na stronie internetowej cały dokument do konsultacji,
- fiszki rewitalizacyjne.

Wersja dla niedowidzących

Miasto i Gmina Wąchock

Statystyki | Rejestr zmian | Mapa strony | Instrukcja biletynu | Pliki do pobrania

URZĄD MIASTA

- Dane podstawowe
- + Struktura organizacyjna
- + Urząd Stanu Cywilnego

ORGANY WŁADZY

- Burmistrz Miasta i Gminy Wąchock
- Zastępca Burmistrza
- Sekretarz
- Rada Miejska
- + Komisje Rady Miejskiej
- + Oświadczenia Majątkowe
- Informacja o zatrudnieniu członków rodzin
- Oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej członków rodzin
- Sołtysi
- Młodzieżowa Rada Miejska

PRAWO LOKALNE

- + Statut
- + Projekty Uchwał
- + Uchwały
- + Protokoły z Sesji Rady Miejskiej w Wąchocku
- + Podatki i opłaty lokalne
- + Informacje Urzędu
- + Zagospodarowanie przestrzenne
- + Gospodarka komunalna
- Pozostałe
- + Zarządzenia Burmistrza
- + Finanse i Majątek Gminy

INNE

- + Rolnictwo
- + Jednostki organizacyjne
- + Jednostki pomocnicze

INNE > Rewitalizacja 2017-2023

Pragniemy Państwa poinformować, iż Miasto i Gmina Wąchock przystąpiła do opracowywania Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Wąchock na lata 2017-2023

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Wąchock jest dokumentem, który umożliwi Gminie odpowiednie prowadzenie skoncentrowanej terytorialnie oraz przemyślanej rewitalizacji.

Dzięki przeprowadzeniu rewitalizacji - zaplanowaniu i podjęciu odpowiednich działań, poprawi się jakość życia mieszkańców z najbardziej zdegradowanego obszaru Gminy.

Uchwalenie Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Wąchock na lata 2017-2023 umożliwi Gminie ubieganie się o dofinansowanie na część prac ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Świętokrzyskiego.

Załączniki do pobrania:

- 2017-07-17 15:02:53 - Ogłoszenie o Komitecie Rewitalizacyjnym (25,00 kB)
- 2017-07-17 15:04:05 - Załącznik Nr 1 do ogłoszenia (35,50 kB)
- 2017-07-17 15:04:42 - Załącznik Nr 2 do ogłoszenia (33,00 kB)
- 2017-07-17 15:05:26 - Załącznik Nr 3 do ogłoszenia (28,50 kB)
- 2017-07-25 15:22:12 - Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych służąca wyznaczeniu granic obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji (1,91 MB)
- 2017-07-25 15:23:43 - FORMULARZ ZGŁASZANIA UWAG do Diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych wraz z opisem skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych (510,10 kB)
- 2017-08-04 07:51:01 - Zaproszenie do zgłaszania fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych - 2 etap konsultacji (25,00 kB)
- 2017-08-04 07:52:41 - FISZKA PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNEGO (662,00 kB)
- 2017-08-09 09:36:44 - Podsumowanie diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych wraz z opisem skali i charakterze potrzeb rewitalizacyjnych (1016,01 kB)

Etap 3 – wdrażanie

Narzędzia partycypacji, które będą stosowane na etapie wdrażania Programu:

- fiszki rewitalizacyjne,
- ankiety,
- publikacje koncepcji architektonicznych na stronie internetowej do konsultacji z interesariuszami rewitalizacji,

Etap 4 – monitorowanie

- przyjmowanie sprawozdań z realizacji Programu – Rada Miejska,
- publikacja na stronie internetowej sprawozdań z realizacji Programu,
- spotkania Komitetu Rewitalizacji – ocena jak wdrażane są poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Komunikacja z interesariuszami za pomocą strony internetowej

Wszelkie informacje dotyczące procesu rewitalizacji są upubliczniane na stronie internetowej Gminy Wąchock w specjalnie utworzonej zakładce „Rewitalizacja”

<http://gmina.wachock.sisco.info/?id=3683>

Wersja dla niedowidzących

Szukaj!

Miasto i Gmina Wąchock

Statystyki
Rejestr zmian
Mapa strony
Instrukcja biletynu
Pliki do pobrania

URZĄD MIASTA

- Dane podstawowe
- + Struktura organizacyjna
- + Urząd Stanu Cywilnego

ORGANY WŁADZY

- Burmistrz Miasta i Gminy Wąchock
- Zastępca Burmistrza
- Sekretarz
- Rada Miejska
- + Komisje Rady Miejskiej
- + Oświadczenia Majątkowe
- Informacja o zatrudnieniu członków rodzin
- Oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej członków rodzin
- Sołtysi
- Młodzieżowa Rada Miejska

PRAWO LOKALNE

- + Statut
- + Projekty Uchwał
- + Uchwały
- + Protokoły z Sesji Rady Miejskiej w Wąchocku
- + Podatki i opłaty lokalne
- + Informacje Urzędu
- + Zagospodarowanie przestrzenne
- + Gospodarka komunalna
- Pozostałe
- + Zarządzenia Burmistrza
- + Finanse i Majątek Gminy

INNE

- + Rolnictwo
- + Jednostki organizacyjne
- + Jednostki pomocnicze

A A A

INNE > Rewitalizacja 2017-2023

Pragniemy Państwa poinformować, iż Miasto i Gmina Wąchock przystąpiła do opracowywania Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Wąchock na lata 2017-2023

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Wąchock jest dokumentem, który umożliwi Gminie odpowiednie prowadzenie skoncentrowanej terytorialnie oraz przemyślanej rewitalizacji.

Dzięki przeprowadzeniu rewitalizacji - zaplanowaniu i podjęciu odpowiednich działań, poprawi się jakość życia mieszkańców z najbardziej zdegradowanego obszaru Gminy.

Uchwalenie Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Wąchock na lata 2017-2023 umożliwi Gminie ubieganie się o dofinansowanie na część prac ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Świętokrzyskiego.

Załączniki do pobrania:

- 2017-07-17 15:02:53 - Ogłoszenie o Komitecie Rewitalizacyjnym (25,00 kB)
- 2017-07-17 15:04:05 - Załącznik Nr 1 do ogłoszenia (35,50 kB)
- 2017-07-17 15:04:42 - Załącznik Nr 2 do ogłoszenia (33,00 kB)
- 2017-07-17 15:05:26 - Załącznik Nr 3 do ogłoszenia (28,50 kB)
- 2017-07-25 15:22:12 - Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych służąca wyznaczeniu granic obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji (1,91 MB)
- 2017-07-25 15:23:43 - FORMULARZ ZGŁASZANIA UWAG do Diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych wraz z opisem skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych (510,10 kB)
- 2017-08-04 07:51:01 - Zaproszenie do zgłaszania fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych - 2 etap konsultacji (25,00 kB)
- 2017-08-04 07:52:41 - FISZKA PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNEGO (662,00 kB)
- 2017-08-09 09:36:44 - Podsumowanie diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych wraz z opisem skali i charakterze potrzeb rewitalizacyjnych (1016,01 kB)

a) ukierunkowanie Programu na dojrzałe formy partycypacji

Komitet Rewitalizacji

Na potrzeby opracowania i wdrażania Programu został utworzony Komitet Rewitalizacji Gminy Wąchock powołany zarządzeniem Burmistrza. Nabór osób do Komitetu miał charakter otwarty, ogłoszenie w tej sprawie zostało opublikowane na stronie internetowej gminy w dniu 6 czerwca 2016r.

Konsultacje dokumentu

W ramach tworzenia Programu Rewitalizacji odbyły się następujące rodzaje konsultacji społecznych:

- ✓ Wykorzystanie formularza ankietowego (zgłaszania uwag w przypadku etapów 1 i 3) oraz fiszki rewitalizacyjnej (etap 2) opublikowanych na stronie internetowej Gminy Wąchock:

Etap	Element konsultacji	Termin konsultacji	Komentarz
1	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych	25.07.2017-03.08.2017r.	Brak zgłoszonych uwag
2	Nabór fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych	04.08.2017r. - 12.08.2017r	Brak zgłoszeń

- ✓ Spotkania z interesariuszami rewitalizacji, które odbyły się w trakcie tworzenia Programu Rewitalizacji.

13 System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji

a) Osadzenie rewitalizacji w systemie zarządzania gminą

Inicjatorem rewitalizacji na terenie gminy Wąchock była Rada Miejska.

Program Rewitalizacji dla Gminy Wąchock przyjęty zostanie w drodze uchwały Rady Miejskiej w Wąchocku. W tym samym trybie będzie odbywała się jego ewentualna aktualizacja, gdyż Program posiada formułę otwartą. W drodze aktualizacji będą pojawiały się nowe projekty, zgłaszane przez interesariuszy rewitalizacji (m.in. władze lokalne, partnerzy społeczni i gospodarczy, czy też mieszkańcy podobszarów rewitalizacji). Do Programu rewitalizacji będą wprowadzane te projekty, dla których:

- lokalizacja jest zgodna z obszarami wytypowanymi w ramach programu do rewitalizacji,
- określono nazwę i zakres przedsięwzięcia oraz oczekiwane rezultaty uzasadniające znaczenie projektu dla rozwoju podobszarów rewitalizacji,
- określono harmonogram realizacji projektu,
- określono orientacyjne koszty realizacji projektu oraz wskazano potencjalne źródła finansowania,
- wskazano podmiot odpowiedzialny za jego realizację oraz partnerów projektu (jeśli dotyczy),
- zadania przewidziane do realizacji w okresie 2017-2023.

Do zadań Gminy należeć będzie:

- przygotowanie i składanie wniosków o dofinansowanie planowanych inwestycji, dla których beneficjentem będzie Gmina Wąchock,
- realizację działań przewidzianych w programie w zakresie przygotowania:
  - ✓ dokumentacji projektowej i przetargowej,
  - ✓ analiz, kosztorysów, studiów wykonalności, raportów oddziaływania na środowisko,
  - ✓ dokumentacji bieżącej,
  - ✓ nadzór nad wykonawcą pod kątem terminowości i jakości wykonywania zleconych inwestycji,
  - ✓ sprawozdań, raportów, itp.,
- monitorowanie przebiegu oraz ocena efektywności i skuteczności realizacji programu,
- promocja programu, informowanie o współfinansowaniu projektów ze środków zewnętrznych.

Projekty zgłoszone do Programu Rewitalizacji będą realizowane i wdrażane w określonej hierarchii zadań, zależnie od postanowień Rady Gminy w Wąchocku, uregulowaniami budżetowymi (zachowaniem płynności finansowej gminy) oraz terminami określonymi przez instytucje zarządzające i wdrażające Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego, PROW, itp. Każdy projekt umieszczony w Programie będzie realizowany w oparciu o harmonogram zadaniowo-czasowy. Jednostką bezpośrednio odpowiadającą za wdrażanie Programu Rewitalizacji będzie Burmistrz Gminy Wąchock. W celu opracowania i wdrożenia Programu Burmistrz w drodze zarządzenia powołał zespół zadaniowy do spraw rewitalizacji (złożony z pracowników gminy) i Komitet rewitalizacyjny (złożony z interesariuszy rewitalizacji).

b) Koordynator działań rewitalizacyjnych, czyli o zadaniach Zespołu ds. rewitalizacji

- przygotowanie wniosków o dofinansowanie projektów,
- nadzorowanie i wdrażanie projektów rewitalizacji,
- przygotowanie rocznych sprawozdań z realizacji Programu,
- przygotowanie wniosku o zmianę Programu,

- gromadzenie, dostarczanie i analiza danych,
- współpraca z firmą zewnętrzną w zakresie prac związanych z przygotowaniem projektu Programu,
- identyfikacja problemów, wskazywanie możliwości eliminacji przeszkód w realizacji zadań,
- współpraca przy wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych,
- upowszechnianie informacji o Programie za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy oraz prasy lokalnej.

To Przewodniczący Zespołu ds. rewitalizacji pełni formalnie funkcję Pełnomocnika rewitalizacji.

- c) Sposób realizacji zasady partnerstwa, czyli o współpracy pomiędzy sektorem publicznym, społecznym i gospodarczym

Wdrażanie projektów rewitalizacyjnych na zdegradowanych obszarach gminy Wąchock będzie realizowane na zasadzie współpracy pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym. Współpraca międzysektorowa w realizacji projektów rewitalizacyjnych odbywać się będzie w oparciu o następujące zasady:

- partnerstwa - co oznacza, że instytucje, uczestniczą w rozwiązywaniu problemów na zdegradowanych terenach, współdziałają z gminą przy wykonywaniu zadań,
- efektywności - polega na wspólnym dążeniu gminy i instytucji biorących udział we wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań/projektów,
- suwerenności stron - co oznacza, że gmina i instytucje realizując/współrealizujące działania/projekty zachowują autonomię i niezależność względem siebie i są w stosunku do siebie równorzędnymi partnerami.
- jawności - zgodnie, z którą Gmina Wąchock udostępni organizacjom sektora pozarządowego i innym podmiotom wszelkie niezbędne informacje o celach i priorytetach realizowanych zadań oraz środkach dostępnych na ich realizację.

Partnerstwo trzech sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego, oprócz wspólnego celu, jakim jest wyprowadzenie zdegradowanych obszarów z sytuacji kryzysowej, ma określone podstawowe zasady stanowiące fundament wspólnych działań:

- respektowanie własnych potrzeb, możliwości i dążenie do osiągnięcia kompromisu,
- przejrzystość podejmowanych działań,
- otwarty dialog z mieszkańcami gminy.

Współpraca pomiędzy Partnerami Programu Rewitalizacji ma na celu:

- wykorzystanie potencjału organizacji oraz społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach kilku wspólnych i spójnych projektów akceptowanych i wspieranych przez wszystkich uczestników,
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców,
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażającą się zastosowaniem nowych podejść do rozwiązywania problemów.

W ramach Programu Rewitalizacji Gminy Wąchock powołany został Komitet rewitalizacyjny, który łączy w/w sektory. Program jest ukierunkowany na dojrzałe formy partycypacji, tj. oprócz informowania

i konsultacji społecznych wskazuje na zastosowanie innych zaawansowanych metod partycypacji (współdecydowanie, kontrola obywatelska). To co istotne Komitet Rewitalizacyjny został powołany w formule otartej (ogłoszenie o naborze interesariuszy rewitalizacji do Komitetu zostało opublikowanego na www.gminy) poprzez zaproszenie do jego prac wszystkich interesariuszy

rewitalizacji. To m.in. poprzez działalność Komitetu Rewitalizacji realizowana jest formuła partnerstwa w systemie zarządzania Programem.

d) aspekty środowiskowe we wdrażaniu Programu Rewitalizacji

Gmina Wąchock będzie realizować inwestycje z poszanowaniem środowiska naturalnego. Podczas realizacji poszczególnych inwestycji przestrzegane będą m.in.

- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,
- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków (ze zmianami),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- Uchwały Nr XLIX/881/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Sieradowickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- Uchwała Nr XXXV/617/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej

W trakcie realizacji zadań dotyczących termomodernizacji budynków użyteczności publicznej uwzględnione zostaną wymogi ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów – zgodnie m.in. z zaleceniami i sugestiami wymienionymi w publikacjach:

-P. Wylegała, R. Jaros, R. Dzięciołowski, A. Kepel, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, *Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, 2009;

-*Ptaki w budynkach. Remonty i docieplenia w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, Kielce 2010.

Zostaną podjęte następujące działania:

Gmina Wąchock przed przystąpieniem do docieplania budynku/ów zleci odpowiednio przeszkolonemu ornitologowi i chiropterologowi ekspertyzę ornitologiczną, która będzie mieć na celu odpowiedzieć

na cztery pytania:

-czy budynek jest wykorzystywany, jako miejsce gniazdowania ptaków lub schronienie nietoperzy?
- czy w budynku znajdują się inne potencjalne miejsca, które mogłyby zostać zajęte przez ptaki lub nietoperze przed rozpoczęciem prac modernizacyjnych? Zostanie wykonana szczegółowa inwentaryzacja takich miejsc, obejmująca lokalizację i rodzaj.

-Jakie optymalne metody należy zastosować, by zminimalizować ryzyko, że w chwili prowadzenie prac remontowych w zakamarkach budynku znajdują się zwierzęta? Odpowiedź na to pytanie powinna obejmować rodzaj zabezpieczeń, terminy i sposoby ich wykonania oraz szacunek, co najmniej równoważyć stratę siedlisk w wyniku modernizacji plus kompensację strat poniesionych podczas remontu.

W trakcie realizacji inwestycji w razie odnalezienia pojedynczych gniazd ptasich czy miejsca obecności nietoperzy, tak zaplanowana zostanie kolejność prac, aby miejsca te były docieplane dopiero po opuszczeniu ich przez zwierzęta. W przypadku ptaków ornitologdy zabezpieczą miejsca natychmiast po wylocie z niego młodych, by nie dopuścić do ponownego złożenia jaj (wiele ptaków wyprowadza 2, albo 3 lęgi w ciągu roku). Czynne usuwanie ptaków czy nietoperzy będzie traktowane, jako ostateczność i każdorazowo będzie wymagało konsultacji i zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Aby remont nie spowodował znaczącej szkody przyrodniczej, zostanie

zapewniona zwierzętom odpowiednia ilość właściwych schronień. Jeśli nie będzie możliwości pozostawienia schronień istniejących zostaną utworzone schronienia alternatywne, równoważące ubytek takich miejsc w wyniku remontu⁴. Liczba tych alternatywnych schronień będzie w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populację tych gatunków w czasie remontu⁵. Realizując tę inwestycję Gmina będzie uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki.

---

⁴ Dot. to przede wszystkim niektórych nietoperzy oraz trzech gatunków ptaków, dla których taki ubytek stanowi poważne zagrożenie wpływające na spadek ich liczebności – wróble, jerzyków i pustulek.

⁵ Dobór odpowiednich skrzynek będzie uzgodniona z ornitologiem i chiropterologiem.

14 System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

- a) Odniesienie monitoringu do celów rewitalizacji (system kwantyfikowanych i mierzalnych wskaźników)

Monitoring Programu dotyczyć będzie przede wszystkim kontroli realizacji zadań inwestycyjnych i projektów rozwojowych oraz planowanych wskaźników produktów i rezultatów poszczególnych inwestycji. Monitoring ma służyć:

- ocenie postępu realizacji konkretnych projektów inwestycyjnych,
- weryfikacji zgodności osiąganych produktów, rezultatów i osiągnięć z założonymi celami,
- ocenie efektywności wykorzystaniu posiadanych środków pieniężnych,
- wczesnej diagnozie trudności mogących mieć wpływ na realizowane inwestycje zwłaszcza terminowość ich zakończenia.

Podstawę systemu monitoringu i ewaluacji realizacji niniejszego programu stanowi zbiór wskaźników określanych każdorazowo dla zdefiniowanych celów operacyjnych oraz poszczególnych projektów, na który składają się:

- wskaźniki produktu – odnoszą się do rzeczowych efektów działalności. Są to efekty, które osiągamy bezpośrednio na skutek wydatkowania środków. Liczone są w jednostkach materialnych, np. długość nowo budowanych dróg, liczba budynków poddanych renowacji, liczba firm, które otrzymały pomoc, liczba zorganizowanych szkoleń, itp.,
- wskaźniki rezultatu – odpowiadają bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia programu/projektu. Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu. Wskaźniki rezultatu mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zmniejszenie nakładów na bieżące remonty nawierzchni np. w %, itp.). Dostarczają informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku realizacji projektu. Wskaźniki rezultatu mierzy się jako wyraz zmiany w porównaniu z rokiem bazowym.

Wskaźniki monitorowane w trakcie wdrażania Programu Rewitalizacji Gminy Wąchock na lata 2017-2023

I.p.	Cel główny	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	j.m.	Wartość początkowa dzień 31.12.2016r	Tendencja/wartość docelowa
Sfera społeczna	Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację, poprawę zatrudnienia.	Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	Dane GOPS	osoba	145	↓
		Liczba osób którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	Dane GOPS	osoba	27	↓
		Liczba osób którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej z powodu z powodu	Dane GOPS	osoba	8	↓

		alkoholizmu				
Sfera gospodarcza	Rozwój przedsiębiorczości na podobozarach rewitalizacji.	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych w rejestrze REGON	Dane GUS	szt.	40	↑
		Liczba nowo powstałych działalności gospodarczych	Dane GUS	szt.	10	↑
Sfera środowiskowa	Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych.	Ilość azbestu pozostająca do utylizacji	Dane własne Gminy Wąchock	kg	938 470	↓
		Liczba zorganizowanych wydarzeń, akcji ekologicznych	Dane własne Gminy Wąchock	Szt.	0	8
Sfera funkcjonalno – przestrzenna	Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych w tym usług edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych.	Zwiększenie dostępu do obiektów kulturo-rekreacyjnych – liczba wyposażonych zmodernizowanych obiektów	Dane własne Gminy Wąchock	szt.		2
		Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	Dane własne Gminy Wąchock	dziecko		2
Sfera techniczna	Poprawa warunków zamieszkania w podobozarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków, estetyki ich otoczenia	Liczba obiektów poddanych modernizacji i termomodernizacji	Dane własne Gminy Wąchock	szt.	0	1
Wskaźnik ogólny		Obszar objęty procesem rewitalizacji	Dane własne Gminy Wąchock	ha	0	214

b) Procedura ewaluacji

Ewaluacja ma na celu poprawę: jakości, skuteczności i spójności realizacji Programu Rewitalizacji w odniesieniu do konkretnych problemów podobszarów rewitalizacji z jednoczesnym uwzględnieniem wizji rewitalizacji i właściwego prawodawstwa lokalnego, krajowego i wspólnotowego dotyczącego m.in. oddziaływania na środowisko naturalne projektów zapisanych do realizacji w Programie. Rada Miejska oceniając realizację Programu będzie brała pod uwagę następujących 5 kryteriów:

- skuteczność – kryterium, które pozwala sprecyzować, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie Programu zostały osiągnięte,
- efektywność – kryterium, które pozwala ocenić poziom „ekonomiczności” Programu,
- użyteczność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie Programu odpowiada potrzebom grupy docelowej,
- trafność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele Programu odpowiadają potrzebom i priorytetem wskazanym w odniesieniu do podobszaru rewitalizowanego,
- trwałość – kryterium pozwalające ocenić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Programu będą trwać po jego zakończeniu.

Rola Rady Gminy – ocena skuteczności działań

Kluczowe znaczenie dla oceny podejmowanych działań ma ich monitoring. Funkcję instytucji monitorującej wdrażania Programu będzie pełnić Rada Miejska. Co najmniej raz w roku analizowane będą postępy w realizacji Programu Rewitalizacji. Rada Miejska, jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza będzie mieć za zadanie:

- akceptację rocznych sprawozdań z realizacji Programu, w szczególności osiągnięcia celów, rezultatów,
- analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści Programu Rewitalizacji,
- aktualizację Programu Rewitalizacji,
- uwzględnienie zadań zaplanowanych do realizacji przy przyjmowaniu budżetu gminy oraz wieloletnich planów inwestycyjnych lub innych dokumentów strategicznych o znaczeniu lokalnym.

Rola Komitetu Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy, a także sprawuje funkcje opiniodawczo-doradcze w sprawach związanych z opracowaniem i wdrażaniem Programu Rewitalizacji Gminy Wąchock na lata 2017-2024 oraz oceną przebiegu procesu rewitalizacji. Szczegółowe zadania:

- opiniowanie rocznych sprawozdań z realizacji Programu po przygotowaniu ich przez Zespół ds. rewitalizacji, a przed przyjęciem ich przez Radę Miejską,
- opiniowanie i rekomendowanie propozycji zmian Programie,
- zachęcanie interesariuszy rewitalizacji do włączenia się do opracowywania i realizacji Programu,
- upowszechnianie informacji o Programie wśród interesariuszy rewitalizacji.

c) Opis systemu aktualizacji programu z uwzględnieniem zasady partnerstwa

Program Rewitalizacji stanowi dokument otwarty. Poddawany będzie systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz będzie w razie potrzeby na uzasadnione wnioski interesariuszy rewitalizacji. Aktualizacja dokumentu nastąpi także w przypadku zmiany uwarunkowań, wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów i propozycji projektów mających je rozwiązać. Analiza, ocena i aktualizacja programu odbywać się będzie w oparciu o zasadę współpracy z zainteresowanymi partnerami. Przestankami zmian niniejszego Programu mogą być wnioski lub sugestie funkcjonujących na terenach rewitalizacji podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych lub

poszczególnych mieszkańców. Zmiana działań lub priorytetów, o których mowa w niniejszym dokumencie, jak również ich uszczegółowienie i uzupełnienie, może nastąpić w trakcie realizacji Programu, w szczególności po przyjęciu uchwały budżetowej na kolejny rok budżetowy, określającej zadania inwestycyjne lub innych programów, w szczególności Wieloletniego Planu Inwestycyjnego lub uchwał intencyjnych. Powołany zespół do spraw rewitalizacji i Komitet Rewitalizacji będzie monitorował przebieg realizacji zadań zawartych w Programie oraz interweniował w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania i w razie potrzeby przedstawiał (za pośrednictwem Burmistrza) Radzie Gminy propozycje zmiany Programu w zakresie dostosowania go do zmieniających się uwarunkowań.

Cele komunikacji związanej z opracowywaniem i wdrażaniem Programu

Zasadniczym celem komunikacji społecznej jest zapewnienie wyczerpującej i zrozumiałej informacji oraz takich dróg jej obiegu, żeby uzyskać partycypację społeczności lokalnej w procesie rewitalizacji, jej aktywny udział w programowaniu, decyzjach oraz odpowiedzialności i finansowaniu.

Komunikacja społeczna ma zapewnić interesariuszom Programu:

- dostęp do informacji na temat celów i problemów rewitalizacji,
- pobudzić ich do wyrażania własnych opinii,
- nawiązać porozumienie pomiędzy interesariuszami procesu rewitalizacji a zespołem zadaniowym/ Komitetem Rewitalizacji.

Informowanie w procesie komunikacji społecznej ma wyjaśnić mieszkańcom korzyści płynące z procesu rewitalizacji, w zamian za tymczasowe zakłócenie normalnego rytmu życia i określony wysiłek, także finansowy.

Spis tabel

Tabela 1 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy MGOPS w latach 2013-2016	16
Tabela 2: Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy MGOPS w latach 2013-2016 w podziale na sołectwa i Miasto Wąchock	18
Tabela 3: Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania w latach 2013-2016 z podziałem na sołectwa i Miasto Wąchocku	20
Tabela 4: Liczba osób korzystająca z zasiłków stałych, okresowych, celowych w poszczególnych jednostkach Gminy Wąchock	21
Tabela 5: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchockie z powodu bezrobocia w latach 2013-2016	23
Tabela 6: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchockie	24
Tabela 7: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku	24
Tabela 8 Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku	26
Tabela 9: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku	27
Tabela 10 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych 2013-2016	30
Tabela 11 Analiza wzrostu/spadku osób w przeciągu 4 lat z poszczególnych	33
Tabela 12: Analiza dynamiki wzrostu/spadku % mieszkańców do 25 roku życia do ogółu mieszkańców miasta/sołectwa	33
Tabela 13: Analiza liczby mieszkańców do 25 roku życia oraz powyżej 60 (dla kobiet) i 65 (dla mężczyzn) do ogółu mieszkańców w tych przedziałach wiekowych oraz do ogółu miasta/sołectwa w latach 2013-2065	34
Tabela 14: Analiza dynamiki wzrostu/spadku % mieszkańców powyżej 60 r. ż. dla kobiet i 65 r. ż. dla mężczyzn do ogółu mieszkańców miasta/sołectwa	36
Tabela 15: Liczba bezrobotnych w Gminie Wąchock z podziałem na sołectwa w latach 2013-2015 ...	36
Tabela 16 Liczba przestępstw z podziałem na sołectwa	37
Tabela 17 Liczba wykroczeń ze względu na kategorie na obszarze miejskim i wiejskim Gminy Wąchock	37
Tabela 18: Ilość wyrobów azbestowych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i w budynkach gospodarczych	39
Tabela 19 Podmioty nowo zarejestrowane wg sektorów własnościowych w latach 2014-2016	43
Tabela 20 Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej	44
Tabela 21 Liczba podmiotów wyrejestrowywanych z rejestru REGON w latach 2014-2016	44
Tabela 22 Liczba podmiotów wyrejestrowywanych według sołectw z rejestru REGON w latach 2014-2016	45
Tabela 23 Wskaźniki zwodociągowania Miasta i Gminy Wąchock	47
Tabela 24 Wskaźniki skanalizowania Miasta i Gminy Wąchock	47
Tabela 25 Analiza sołectw pod kątem posiadanej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	48
Tabela 26 infrastruktura sportowa w gminie Wąchock	48
Tabela 27 Spis zabytków z rejestru zabytków nieruchomych, podlegające pod konserwatora zabytków	50
Tabela 28: Dane teleadresowe placówek oświatowych na terenie Miasta i Gminy Wąchock	54
Tabela 29: Wyniki ze sprawdzianu w szkołach podstawowych na terenie Miasta i Gminy Wąchock ..	55
Tabela 30: Wyniki z egzaminów gimnazjalnych – Gmina i Miasto Wąchock- rok 2017	55
Tabela 31: Liczba osób zapisanych do Ośrodków Zdrowia	56

Tabela 32 Zatrudnienie/wykaz specjalistów w Ośrodku Zdrowia w Wąchocku i Parszowie	57
Tabela 33 Organizacja pozarządowe zarejestrowane na terenie Gminy	59
Tabela 34 Liczba osób w organizacji	61
Tabela 35 Obiekty agroturystyczne oraz gastronomiczne.....	62
Tabela 36 Wykaz gospodarstw agroturystycznych działających na terenie Gminy	62
Tabela 37 Restauracje/Bary/Pizzerie na terenie gminy Wąchock.....	62
Tabela 38 Obiekty noclegowe inne np. schroniska, pensjonaty.....	63
Tabela 39 Podsumowanie negatywnych zjawisk na terenie Gminy Wąchock – wyznaczenie podobszarów zdegradowanych	70
Tabela 40 Podsumowanie negatywnych zjawisk na terenie Gminy Wąchock – wyznaczenie podobszarów zdegradowanych	70
Tabela 41 Wyznaczenie podobszarów rewitalizacji – delimitacja ze względu na ograniczenie liczby mieszkańców.....	72
Tabela 42 Delimitacja obszarów rewitalizacji ze względu na limit liczby mieszkańców	93

Spis map

Mapa nr 1 Lokalizacja Gminy Wąchock na tle Polski i województwa świętokrzyskiego	6
Mapa nr 2: Gmina Wąchock na tle Powiatu Starachowickiego	9
Mapa nr 3 Gmina Wąchock na tle Województwa Świętokrzyskiego	11
Mapa nr 4 Podobszary zdegradowane na tle gminy Wąchock.....	71
Mapa nr 5 Podobszar rewitalizacji nr 1 – sołectwo Wąchock	77
Mapa nr 6 podobszar rewitalizacji nr 2 – część sołectwa Parszów	87
Mapa nr 7 podobszar rewitalizacji nr 3 – część sołectwa Wielka Wieś.....	90
Mapa nr 8 Podobszar rewitalizacji Parszów	95
Mapa nr 9 Podobszary rewitalizacji – gmina Wąchock	96

WICEPRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Wąchocku
inż. Grzegorz Retkowski